

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

7

YANVAR-İYUL

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 7
13 avqust 2014-cü il**

2014-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2014-cü ilin yeddi ayının makroiqtisadi göstəricilərinin əvvəlki ilin yanvar-iyul aylarının nəticələri ilə müqayisəsi ölkənin həm iqtisadi və həm də sosial sahələrinin dinamik inkişaf etdiyini göstərir.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı 2013-cü ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə 2.4 faiz artaraq 34.0 milyard manat təşkil etmişdir. Əlavə dəyərin 45.5 faizi sənaye sahələrində, 11.4 faizi tikinti kompleksində, 9.8 faizi ticarət və pullu xidmət sahələrində, 5.0 faizi nəqliyyatda, 1.7 faizi informasiya və rabitə müəssisələrində, 4.9 faizi aqrar bölmədə, 14.6 faizi digər sahələrdə yaradılmışdır. Əhalinin hər nəfərinə orta hesabla 3621.3 manat məbləğində (4617.3 ABŞ dolları) əlavə dəyər istehsal olunmuş və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1.1 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 56.8 faizi qeyri-neft sektorunda istehsal olunaraq əvvəlki ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə 6.8 faiz artmış, neft-qaz sektorunda isə 3.1 faiz azalmışdır. İqtisadiyyatın qeyri-enerji sektorunda 6.9 faiz artım müşahidə olunub.

2014-cü ilin yeddi ayında **sənaye** müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən 19.8 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1.7 faiz az sənaye məhsulu istehsal olunmuşdur. Məhsulun 14.4 milyard manatı və ya 72.5 faizi mədənçıxarma bölməsində istehsal olunmuş, 24.9 milyon ton neft və 10.8 milyard kub metr əmtəəlik qaz hasil edilmişdir.

Sənayenin emal bölməsində 4.3 milyard manatlıq sənaye məhsulu istehsal olunmuşdur. Bölmədə qida məhsulları istehsalı 3.1 faiz, tütün məmulatları istehsalı 71.9 faiz, geyim istehsalı

42.9 faiz, hazır metal məmulatların istehsalı 14.4 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 22.6 faiz, elektrik avadanlıqları istehsalı 17.1 faiz, avtomobil və qoşquların istehsalı 66.2 faiz, sair nəqliyyat vasitələri istehsalı 3.4 dəfə, mebel istehsalı 13.4 faiz, zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqları istehsalı 62.5 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri 20.6 faiz artmışdır. Qeyri-neft emal sənayesində 2.8 milyard manatlıq və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3.3 faiz çox sənaye məhsulu istehsal olunmuşdur.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsində sənaye məhsullarının 5.3 faizi və ya 1051.9 milyon manat istehsal olunmuşdur. İstehsal olunmuş 12.5 milyard kVt.saat elektrik enerjisi əvvəlki ilin yeddi ayının səviyyəsini 3.5 faiz üstələmişdir.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsində məhsul istehsalı 2.9 faiz artmışdır.

Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 4.4 faiz artmış, neft-qaz sektorunda isə 2.7 faiz azalmışdır.

Aqrar bölmədə avqustun 1-nə kimi payızlıq və yazlıq dənli və dənli paxlalı bitkilərin əkin sahəsinin 95.2 faizi, yaxud 952.2 min hektarı biçilmiş və həmin sahələrdən 2176.3 min ton məhsul götürülmüşdür. Orta hesabla hər hektardan əldə edilmiş məhsul keçən ilə nisbətən 3.8 sentner azalaraq 22.9 sentnerə düşmüşdür. Bundan əlavə, məhsulu toplanmış 3.7 min hektar qarğıdalı sahəsindən 13.7 min ton məhsul götürülmüşdür.

Yığım başlanandan sahələrdən 466.1 min ton kartof, 717.8 min ton tərəvəz, 325.1 min ton bostan məhsulları, 176.6 min ton meyvə və giləmeyvə, 3.2 min ton üzüm, 316.7 ton yaşıl çay yarpağı, 3.6 min ton dən üçün günəbaxan və 1.2 min ton tütün toplanmışdır.

Bu dövrdə 252.4 min ton, yaxud 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən 1.7 faiz çox diri çəkiddə ət, 1103.6 min ton (3.5 faiz çox) süd, 889.1 milyon ədəd (11.3 faiz çox) yumurta, 15.4 min ton (1.6 faiz çox) yun istehsal olunmuşdur.

Beləliklə, keçən illə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 4.2 faiz azalmışdır.

Ölkədə **inşaat** işlərinin aparılması üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitalla 9075.5 milyon manatlıq, yaxud 2013-cü ilin müvafiq dövründəkindən 3.0 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Əsas kapitalla cəlb olunmuş vəsaitin 6596.7 milyon manatından tikinti-quraşdırma işlərində istifadə olunmuş və müqayisə olunan dövrdə 13.0 faiz artmışdır. Əsaslı vəsaitin 67.7 faizi və ya 6140.7 milyon manatı məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə sərf olunmuş, əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 6.4 milyard manatını və ya 70.8 faizini daxili investisiyalar təşkil etmiş və ötən ilki səviyyədən 2.4 faiz az, xarici investisiya 18.9 faiz yüksək olmuşdur.

Tikinti kompleksinə yönəldilmiş vəsait hesabına çoxsaylı obyektlərdə inşaat işlərinin aparılması ilə yanaşı bir sıra istehsal və qeyri-istehsal obyektləri istifadəyə verilmişdir. Yeddi ay ərzində 986.5 min kv.metr sahəsi olan yaşayış evləri, 3300 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, 672 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisələri, 200 çarpayılıq xəstəxana, **Bakı şəhərində** “Norm” sement zavodu, Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin yeni Gəmi inşası zavodu, Milli Konservatoriyanın yeni inzibati-tədris kompleksi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Mərkəzi Kitabxanasının və “Azərbaycan Milli Ensiklopediyası” Elmi Mərkəzinin yeni binaları, Respublika İdman, Tibb, Diaqnostika və Reabilitasiya İnstitutunun binası, Suraxanı Günəş Elektrik Stansiyası, Sağlamlıq Mərkəzi, Milli Gimnastika Kompleksi, **Naxçıvan Muxtar Respublikasında** “Arpaçay-2” Su Elektrik Stansiyası, Su Anbarı və Sütəmizləyici Qurğular Kompleksi, Gənclər Mərkəzi, **Sumqayıt şəhərində** Azərbaycan kağız və karton istehsalat kombinatı, Yağ fabriki, Mis emalı zavodu, **Gəncə şəhərində** Metaltökmə və fasiləsiz yayma, Təzyiqlə emal və boyama zavodları, **Ağdaş rayonunda** Yem və Meyvə emalı zavodları, “Ağdaş” Elektrik yarımstansiyası, **Göygöl rayonunda** Olimpiya İdman Kompleksi, Gənclər Mərkəzi, **Qəbələ rayonunda** “Tufan” Dağ-Xizək Yay-Qış İstirahət Kompleksinin birinci mərhələsi, **Lənkəran rayonunda** Çörək istehsalı zavodu, **Şamaxı rayonunda** “Şamaxı Palace Platinum By Rixos” oteli və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Cari ildə inşaat işlərinin aparılması üçün dövlət büdcəsindən ayrılması nəzərdə tutulmuş 5413.6 milyon manat vəsaitin 3065.0 milyon manatından istifadə olunmuşdur.

2014-2018-ci illərdə regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramının icrası ilə əlaqədar 2014-cü ilin birinci yarısında ölkədə 65.1 min yeni, o cümlədən 52.8 min daimi **iş yeri** açılmışdır ki, bu da işsizlik səviyyəsinin aşağı salınmasına təsir edən əsas amillərdən biridir. Yaradılmış iş yerlərinin 69.3 faizi regionlarda, 83.9 faizi qeyri-dövlət sektorunda açılmışdır.

Nəqliyyat müəssisələri və avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən yanvar-iyul aylarında 124.9 milyon ton, yaxud əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2.5 faiz çox yük, 1004.9 milyon nəfər və ya 5.0 faiz çox sənişin daşınmışdır. Yüklərin 9.8 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 56.2 faizi avtomobil nəqliyyatı, 4.6 faizi dəniz nəqliyyatı, 29.4 faizi boru kəmərləri ilə, sənişinlərin 87.4 faizi avtomobil, 12.3 faizi metropolitenlə daşınmışdır

İlin əvvəlindən keçən yeddi ay ərzində **informasiya və rabitə müəssisələri** əhaliyə, müəssisə və təşkilatlara 862.3 milyon manatlıq xidmət göstərmişlər. 2013-cü ilin yanvar-iyuluna nisbətən informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi 12.4 faiz artmış, xidmətlərin 72.5 faizi əhaliyə göstərilmiş və əldə edilmiş gəlirin 78.6 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən yanvar-iyun aylarında 134 xarici ölkə ilə 15.3 milyard dollar məbləğində **ticarət əməliyyatları** həyata keçirilmişdir. Ticarət əlaqələrinin 9.2 faizi, yaxud 1411.3 milyon dollarlığı MDB üzvü dövlətləri ilə, 90.8 faizi və ya 13.9 milyard dollarlığı digər ölkələrlə aparılmışdır.

Altı ay ərzində 11.2 milyard dollarlıq məhsul ixrac olunmuş, onun 424.3 milyon dollarlığı MDB üzvü dövlətlərinə göndərilmiş, 96.2 faizi və ya 10.8 milyard dollarlığı isə digər xarici ölkələrin alıcılarının payına düşmüşdür.

Qeyri-neft məhsullarının ixracı altı ay ərzində 6.6 faiz azalmışdır.

Bu dövrdə ölkəmizə idxal edilmiş məhsulların həcmi 4124.6 milyon dollar təşkil etmişdir. Digər xarici dövlətlərdən idxal olunmuş malların dəyəri 3137.6 milyon dollar, MDB üzvü ölkələrindən isə 987.0 milyon dollar olmuşdur.

Xarici ticarət dövriyyəsinin 46.5 faizi Avropa İttifaqına daxil olan ölkələrlə, 9.2 faizi MDB-yə üzv dövlətləri ilə, 44.3 faizi digər ölkələrlə aparılmışdır.

Beləliklə, altı ay ərzində ölkəmizdən ixrac olunmuş malların həcmi ölkəyə gətirilmiş malların dəyərindən 2.7 dəfə çox olmuş və 7121.7 milyon dollar müsbət saldo yaranmışdır.

Yanvar-iyun aylarında ölkəyə 32.2 milyon dollar məbləğində humanitar və texniki yardım daxil olmuşdur.

Xam neft və qaz ixracı barədə ABƏŞ və Dövlət Neft Şirkəti tərəfindən təqdim olunmuş məlumatlar nəzərə alınmaqla xarici ticarət dövriyyəsi 20.6 milyard dollar, o cümlədən ixrac 16.5 milyard dollar təşkil etmiş, müsbət saldo 12.4 milyard dollar olmuşdur.

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **əhalinin gəlirləri** 4.7 faiz artaraq 21.0 milyard manata, hər bir nəfərə düşən gəlirlər isə 3.4 faiz artaraq 2239.1 manata (orta hesabla ayda 319.9 manata) çatmışdır. Gəlirlərin 70.3 faizi son istehlaka, 9.1 faizi vergilərin, sosial sığorta və könüllü üzvlük haqlarının ödənilməsinə, 18.0 faizi isə əmanətlərin və kapitalın artırılmasına sərf edilmişdir.

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzzla çalışan işçilərin **orta aylıq əmək haqqı** əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6.3 faiz artaraq 439.8 manat təşkil etmişdir. Sənaye, tikinti, nəqliyyat və s. sahələrdə işləyənlərin əmək haqqı daha yüksək olmuş və yanvar-iyun ayları ərzində sənayedə çalışanların orta aylıq əmək haqqı 705.6 manat, tikinti kompleksində işləyənlərin əmək haqqı 622.3 manat, nəqliyyat sahəsində işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı 539.0 manat, informasiya və rabitə sektorunda isə 726.4 manat təşkil etmişdir. Əmək haqqı neft sektorunda 1777.6 manat, qeyri-neft sektorunda 406.0 manat, dövlət bölməsində 354.3 manat, özəl bölmədə 566.5 manat təşkil etmişdir.

Ölkə vətəndaşlarının rifah halını yaxşılaşdırmaq, aztəminatlı əhalinin sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədi ilə müvafiq tədbirlər həyata keçirilir. 2014-cü il iyul ayının 1-i vəziyyətinə ölkədə **pensiyaçıların sayı** 1285.0 min nəfər olmuş və ölkə əhalisinin 13.6 faizini təşkil etmişdir. Təyin olunmuş aylıq pensiyaların orta məbləği 172.2 manata çatmış və orta əmək haqqının 39.2 faizini təşkil etmişdir.

Cari il iyul ayının 1-i vəziyyətinə 332.2 min nəfər sosial müavinət, 60.9 min nəfər birdəfəlik müavinət, 50.2 min nəfər Azərbaycan Respublikası qarşısında xüsusi xidmətlərə görə təqaüd və 126.6 min ailənin 555.2 min nəfər üzvü ünvanlı dövlət sosial yardımını almışdır.

Yeddi ay ərzində əhali **istehlak bazarından** 11.8 milyard manatlıq istehlak malları almış və göstərilmiş xidmətlərin müqabilində 3532.4 milyon manat ödəmişdir. 2013-cü ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə **əmtəə dövriyyəsi** 9.1 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının satışı 3.5 faiz, qeyri-ərzaq mallarının satışı 15.0 faiz, **pullu xidmətlərin** həcmi 6.6 faiz artmışdır. 2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında elektron ticarət dövriyyəsi vasitəsilə alıcılara 1350.0 min manatlıq qeyri-ərzaq malları və 145.6 min manatlıq ərzaq məhsulları satılmışdır.

İyul ayında iyun ayı ilə müqayisədə **istehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri** 0.8 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 2.0 faiz, ucuzlaşmış, xidmət tarifləri 0.2 faiz bahalaşmış, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri isə dəyişməmişdir. 2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən cari ilin yanvar-iyul aylarında istehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri 1.5 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 0.9 faiz, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri 3.6 faiz, xidmət tarifləri 0.4 faiz bahalaşmışdır.

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında **dövlət büdcəsinin** gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1.9 faiz azalaraq 9338.9 milyon manat, xərcləri 0.1 faiz azalaraq 8723.9 milyon manat təşkil etmişdir. Büdcənin profisiti 615 milyon manat və ya ümumi daxili məhsulun 2.1 faizi səviyyəsində olmuşdur. Büdcə gəlirlərinin 12.7 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir)

vergisindən, 16.4 faizi əlavə dəyər vergisindən, 4.9 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisindən, 4.3 faizi aksiz vergisindən, 3.9 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilərdən, 2.6 faizi digər vergilərdən daxil olmuş, 55.2 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Büdcə vəsaitlərinin 4087.2 milyon manatı (46.8 faizi) iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsinə, 987.4 milyon manatı (11.3 faizi) əhalinin sosial müdafiəsi və sosial təminatına, 904.0 milyon manatı (10.4 faizi) isə təhsil və səhiyyənin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir. Xərclərin 21.2 faizini (1853.1 milyon manatını) əhaliyə əmək haqqı, pensiya və müavinət ödəmələri təşkil etmişdir.

2014-cü il iyul ayının 1-i vəziyyətinə ölkə iqtisadiyyatında istifadə olunan yerli **kreditlərin** həcmi 16.8 milyard manat olmuş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 21.6 faiz artmışdır. Kredit qoyuluşunun 34.5 faizi dövlət, 62.7 faizi özəl banklar, 2.8 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları tərəfindən həyata keçirilmişdir. Verilmiş kreditlərin 78.9 faizini uzunmüddətli kreditlər təşkil etmiş, 5.2 faizinin ödənilmə vaxtı keçmişdir.

2014-cü il iyul ayının 1-nə **əhalinin banklardakı əmanətlərinin** qalığı 6.7 milyard manat təşkil edərək əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 13.5 faiz artmışdır. Əmanətlərin 4.2 milyard manatı və ya 62.5 faizi milli, 2.5 milyard manatlıq ekvivalenti xarici valyuta şəklində qoyulmuş və əvvəlki ilə nisbətən müvafiq olaraq 17.1 faiz və 7.9 faiz artmışdır.

İyul ayında 1 ABŞ dolları 0.78 manata, 1 Avro 1.06 manata, 100 Rusiya rublu 2.26 manata, yanvar-iyul aylarında isə müvafiq olaraq 0.78, 1.07 və 2.25 manata bərabər olmuşdur.

Ölkə **əhalisinin sayı** ilin əvvəlindən 51.8 min nəfər və ya 0.5 faiz artaraq 2014-cü ilin iyul ayının 1-i vəziyyətinə 9528.9 min nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları faktiki, milyon manat	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2013-cü ilin yanvar-iyul ayları 2012-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə
Ümumi daxili məhsul	33 994,8	102,4	105,0
o cümlədən qeyri-neft ÜDM-si	19 315,0	106,8	110,5
Sənaye məhsulu	19 845,5	98,3	100,4
o cümlədən qeyri-neft sənayesi	4 029,5	104,4	103,4
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	9 075,5	103,0	123,3
o cümlədən qeyri-neft sektoruna	5 622,2	91,2	119,6
Kənd təsərrüfatı məhsulu	2 990,0	95,8	104,8
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, mln. ton	124,9	102,5	102,3
o cümlədən qeyri-neft yüklərinin daşınması	87,6	103,6	105,2
İnformasiya və rabitə xidmətləri	862,3	112,4	106,9
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	11 843,0	109,1	109,2
Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	3 532,4	106,6	106,8
Dövlət büdcəsinin gəlirləri	9 338,9 ^{x)}	98,1 ^{xx)}	117,1 ^{xxx)}
Dövlət büdcəsinin xərcləri	8 723,9 ^{x)}	99,9 ^{xx)}	122,8 ^{xxx)}
Dövlət büdcəsinin profisiti	615,0	-	-

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

	...ardı		
	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları faktiki, milyon manat	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2013-cü ilin yanvar-iyul ayları 2012-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə
Əhalinin gəlirləri	21 019,3	104,7	107,3
Əhalinin hər nəfərinə düşən gəlirlər, manat	2 239,1	103,4	105,9
Orta aylıq əmək haqqı, manat	439,8 ^{x)}	106,3 ^{xx)}	107,1 ^{xxx)}
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	101,5	102,1
<u>Statistika məlumatı¹⁾</u> Xarici ticarət dövriyyəsi, mlyn. ABŞ \$	20 585,2 ^{x)}	93,8 ³⁾	x
o cümlədən:			
ixrac	16 460,6 ^{x)}	98,4 ³⁾	x
ondan qeyri-neft məhsulu ixracı	828,7 ^{x)}	93,4 ³⁾	113,5 ⁴⁾
idxal	4 124,6 ^{x)}	79,4 ³⁾	114,1 ⁴⁾
<u>Gömrük məlumatı²⁾</u> Xarici ticarət dövriyyəsi, mlyn. ABŞ \$	15 370,9 ^{x)}	88,3 ³⁾	104,8 ⁴⁾
o cümlədən:			
ixrac	11 246,3 ^{x)}	92,2 ³⁾	101,6 ⁴⁾
idxal	4 124,6 ^{x)}	79,4 ³⁾	114,1 ⁴⁾

Qeyd:

¹⁾ Ölkə sərhədini keçərək faktiki ixrac olunmuş, lakin hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməyən xam neft və təbii qazın həcmi və statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla.

²⁾ Xam neft və təbii qaz ixracında gömrük rəsmiləşdirilməsi tarixi ilə bu məhsulların faktiki ixrac tarixi (ölkə sərhədini keçmə tarixi) üst-üstə düşmədiyi üçün ölkə üzrə ixracın ümumi həcmində ixrac edilmiş xam neft və təbii qazın hesabat dövründə gömrük orqanlarında yalnız rəsmiləşdirilən həcmində dair məlumatlar daxil edilmişdir.

³⁾ 2014-cü ilin yanvar-iyun ayları 2013-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

⁴⁾ 2013-cü ilin yanvar-iyun ayları 2012-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

^{x)} 2014-cü ilin yanvar-iyun ayları;

^{xx)} 2014-cü ilin yanvar-iyun ayları 2013-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən;

^{xxx)} 2013-cü ilin yanvar-iyun ayları 2012-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən.

Ümumi Daxili Məhsul

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında ölkədə 34,0 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,4 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur. Ümumi daxili məhsulun əhalinin hər nəfərinə düşən həcmi 3621,3 manat (4617,3 ABŞ dolları) təşkil edərək 1,1 faiz artmışdır.

Bu dövrdə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda əlavə dəyər 6,8 faiz artmış, onun ÜDM-də xüsusi çəkisi 56,8 faiz təşkil etmiş, neft-qaz istehsalı və emalı sahələrində isə 3,1 faiz azalmışdır.

Yanvar-iyul aylarında sənayedə 15,5 milyard manatlıq, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıqda 1,7 milyard manatlıq, tikintidə 3,9 milyard manatlıq, ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri üzrə xidmətlər sahəsində 2,6 milyard manatlıq, nəqliyyat və anbar təsərrüfatında 1,7 milyard manatlıq, turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə xidmətləri sahəsində 743,5 milyon manatlıq, informasiya və rabitə xidmətlərində 564,5 milyon manatlıq, sosial və digər xidmətlər sahəsində isə 5,0 milyard manatlıq əlavə dəyər istehsal edilmişdir.

Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,1 faizini təşkil etmişdir.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manatla

	Yanvar-iyul		2014-cü ilin yanvar-iyulu 2013-cü ilin yanvar-iyuluna nisbətən, faizlə
	2014	2013*	
Ümumi Daxili Məhsul	33994,8	32602,4	102,4
Məhsulların istehsalı	21005,5	20541,6	100,0
o cümlədən:			
Sənaye	15458,2	15352,1	97,9
ondan:			
– mədənçıxarma sənayesi	13332,6	13401,8	97,4
– emal sənayesi	1425,4	1276,3	101,7
– elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	660,2	633,0	102,5
– su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	40,0	41,0	102,9
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	1665,3	1724,5	95,8
Tikinti	3882,0	3465,0	111,3
Xidmətlərin istehsalı	10585,6	9895,1	107,0
o cümlədən:			
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	2599,2	2338,0	109,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1708,0	1695,7	105,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	743,5	639,6	115,1
İnformasiya və rabitə	564,5	544,8	112,4
Sosial və digər xidmətlər	4970,4	4677,0	104,7
Məhsula və idxala xalis vergilər	2403,7	2165,7	103,9
Deflyator	101,8	98,6	x

Neft və qeyri-neft sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

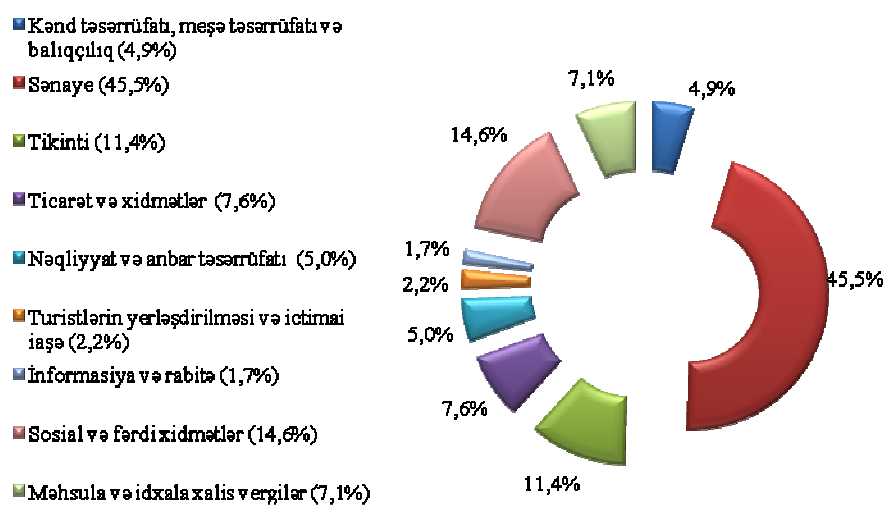
milyon manatla

	Yanvar-iyul		2014-cü ilin yanvar-iyulu 2013-cü ilin yanvar-iyuluna nisbətən, faizlə
	2014	2013*	
Ümumi Daxili Məhsul	33994,8	32602,4	102,4
o cümlədən:			
– neft sektoru	14679,8	14529,3	96,9
– qeyri-neft sektoru	19315,0	18073,1	106,8

*2013-cü ilin göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

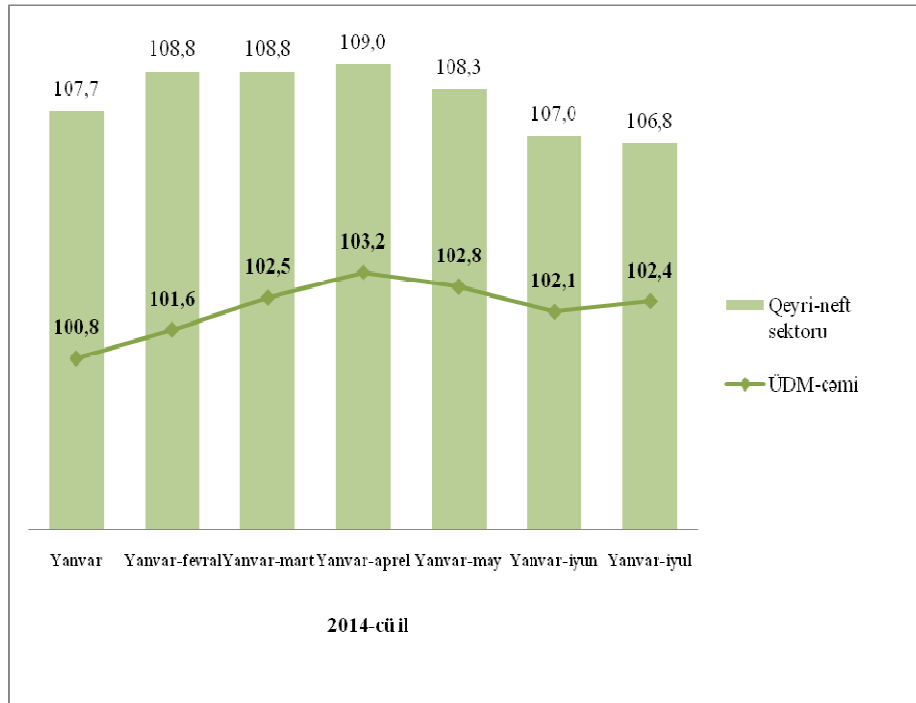
Qrafik 1

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında ümumi daxili məhsulun strukturu

Qrafik 2

ÜDM istehsalı və qeyri-neft sektorunun dinamikası
əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə

Sənaye

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında sənayedə istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 19,8 milyard manat təşkil etmişdir. Sənayenin qeyri-neft bölməsində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,4 faizlik artım, neft bölməsində isə 2,7 faizlik geriləmə müşahidə olunmuşdur. Sənaye məhsulunun 72,5 faizi mədənçıxarma, 21,6 faizi emal, 5,3 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,6 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsal olunmuşdur.

Özəl bölmədə istehsalın həcmi sənaye məhsulunun 80,6 faizini təşkil etmiş, ümumi istehsalın 93,4 faizi sənaye mallarının (əmtəələrin) istehsalı, 6,6 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

Sənaye məhsulu istehsalı indeksləri, (sabit qiymətlərlə, faizlə)

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, artan yekunla
2013		
Yanvar	107,2	100,1
Fevral	91,1	99,6
Mart	104,7	98,2
Aprel	100,8	99,3
May	106,0	99,8
İyun	94,2	100,3
İyul	100,5	100,4
Avqust	100,8	100,6
Sentyabr	87,7	100,9
Oktyabr	101,2	101,5
Noyabr	100,1	101,7
Dekabr	111,2	101,8
2014		
Yanvar	99,8	96,0
Fevral	91,7	96,3
Mart	108,7	97,6
Aprel	99,5	98,0
May	104,3	97,9
İyun	93,3	97,6
İyul	106,2	98,3

Mədəncixarma sənayesi

Mədəncixarma bölməsində istehsalın həcmi 14,4 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin müvafiq dövrünün səviyyəsindən 2,1 faiz az olmuşdur.

Cədvəl 5

Mədəncixarma bölməsində istehsalın dinamikası

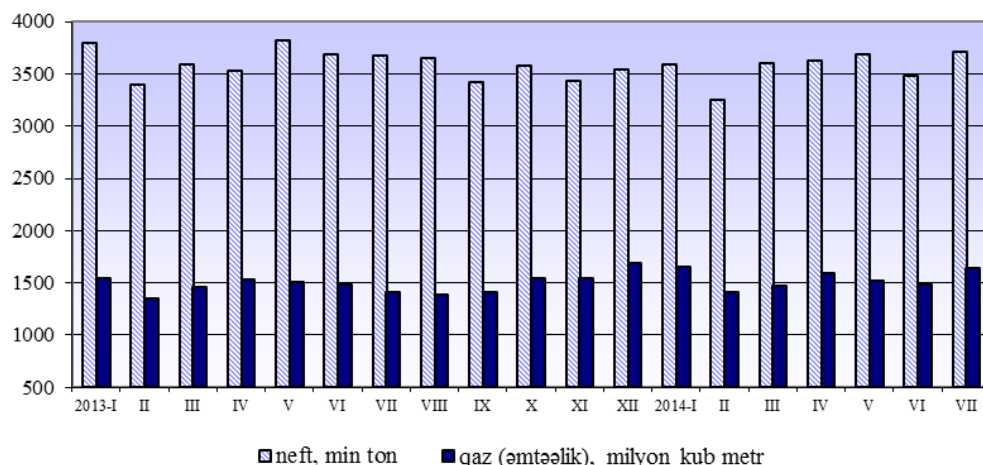
	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə			
	Mədəncıxarma sənayesi –cəmi	ondan:		
		xam neft və təbii qaz hasilatı	metal filizlərinin hasilatı	daş, qum, çınqıl, duz və digər mədəncıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı
2013-cü il				
Yanvar	98,2	96,8	75,9	141,2
Yanvar-fevral	97,4	96,3	85,8	96,7
Yanvar-mart	96,2	95,4	82,3	80,0
Yanvar-aprel	97,7	96,9	81,7	80,0
Yanvar-may	98,4	97,9	75,2	76,4
Yanvar-iyun	99,1	98,5	75,8	72,2
Yanvar-iyul	99,2	98,6	83,0	68,9
Yanvar-avqust	99,6	99,2	91,7	64,5
Yanvar-sentyabr	99,7	99,3	96,8	65,8
Yanvar-oktyabr	100,8	100,3	99,9	68,5
Yanvar-noyabr	101,0	100,6	99,2	69,2
Yanvar-dekabr	100,7	100,4	97,3	72,5
2014-cü il				
Yanvar	95,4	95,1	90,2	103,6
Yanvar-fevral	95,6	95,7	103,5	110,0
Yanvar-mart	96,6	97,1	127,3	104,5
Yanvar-aprel	97,8	98,5	140,1	104,6
Yanvar-may	97,8	98,2	158,7	101,6
Yanvar-iyun	97,3	97,5	152,2	105,1
Yanvar-iyul	97,9	98,1	136,2	103,3

**Mədənçıxarma bölməsində istehsal olunmuş
əsas məhsul növləri**

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	24 922,9	97,8	206,8
Təbii qaz (əmtəlik), milyon kub metr	10 764,4	104,6	32,2
Metal filizlərinin hasilatı			
Dəmir filizi, min ton	55,2	76,0	37,6
Mis filizləri və konsentratları, ton	398,4	2,0 d.	54,4
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	1 216,1	108,7	65,4
o cümlədən :			
qızıl	1 009,9	137,0	6,4
gümüş	206,2	54,0	59,0
Daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı			
Tikinti qumu (ümumi), min ton	794,0	66,6	75,8
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	245,4	114,8	1,0
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı və çaxmaq daşı (ümumi), min ton	864,8	78,9	218,8
Duz (ümumi), min ton	18,1	106,3	0,07
Bentonit, min ton	36,8	95,7	49,5

Qrafik 3

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal bölməsinin müəssisələri və fərdi sahibkarları (ev təsərrüfatlarının sənaye istehsalı da nəzərə alınmaqla) tərəfindən 4,3 milyard manat dəyərində və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,5 faiz az məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 7

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2013-cü il		
Yanvar	113,8	105,8
Yanvar-fevral	115,5	107,9
Yanvar-mart	110,4	104,1
Yanvar-aprel	110,2	102,2
Yanvar-may	108,8	101,6
Yanvar-iyun	109,0	100,3
Yanvar-iyul	108,0	99,8
Yanvar-avqust	106,0	98,4
Yanvar-sentyabr	105,3	101,8
Yanvar-oktyabr	105,0	100,6
Yanvar-noyabr	105,2	103,3
Yanvar-dekabr	105,8	105,1

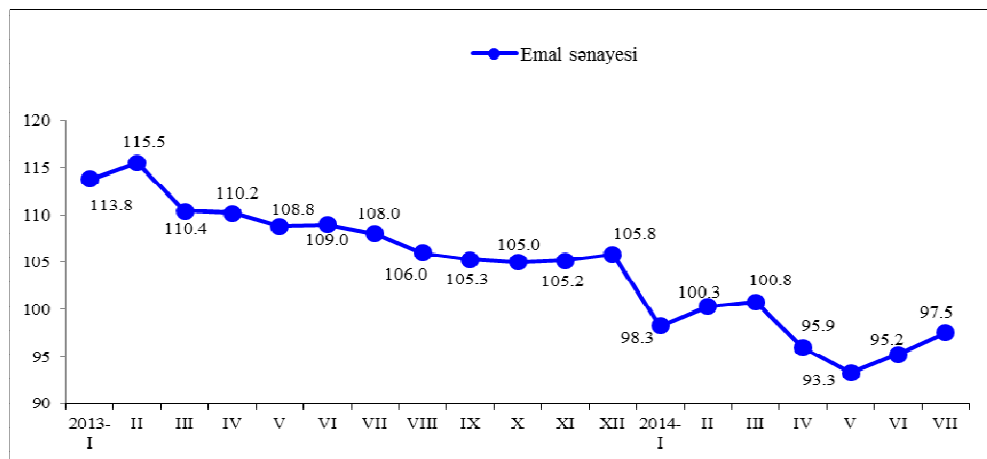
REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2014-cü il		
Yanvar	98,3	113,3
Yanvar-fevral	100,3	116,4
Yanvar-mart	100,8	110,2
Yanvar-aprel	95,9	104,2
Yanvar-may	93,3	101,3
Yanvar-iyun	95,2	101,7
Yanvar-iyul	97,5	103,3

Qrafik 4

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 8

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir, min manat	2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Emal sənayesi –cəmi*	4 283 660,7	97,5
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	1 440 611,1	103,1
içki istehsalı	117 612,6	99,6
tütün məmulatlarının istehsalı	14 237,4	171,9

REAL SEKTOR

...ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir, min manat	2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
toxuculuq sənayesi	19 954,8	87,1
geyim istehsalı	19 750,6	142,9
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	10 096,7	43,8
ağac emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	3 231,5	105,1
kağız və karton istehsalı	14 655,2	87,0
poliqrafiya fəaliyyəti	14 586,4	61,9
neft məhsullarının istehsalı	1 486 916,4	90,4
kimya sənayesi	170 044,6	100,3
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	2 004,6	106,4
rezin və plastmas məmulatların istehsalı	22 969,6	69,2
tikinti materiallarının istehsalı	249 205,2	122,6
metallurgiya sənayesi	166 154,9	85,5
hazır metal məmulatlarının istehsalı	64 637,0	114,4
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	31 125,2	74,0
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	104 477,4	117,1
maşın və avadanlıqların istehsalı	179 116,8	97,1
avtomobil və qoşquların istehsalı	10 702,9	166,2
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	19 142,8	3,4 d.
mebel istehsalı	17 597,2	113,4
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	4 531,6	162,5
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	100 298,2	120,6

*) ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

Qida, içki və tütün məmulatlarının istehsalı müəssisələri tərəfindən 1572,5 milyon manat həcmində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə qida məhsullarının istehsalında 3,1 faiz, tütün məmulatlarının istehsalında 71,9 faiz artım, içki istehsalında isə 0,4 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

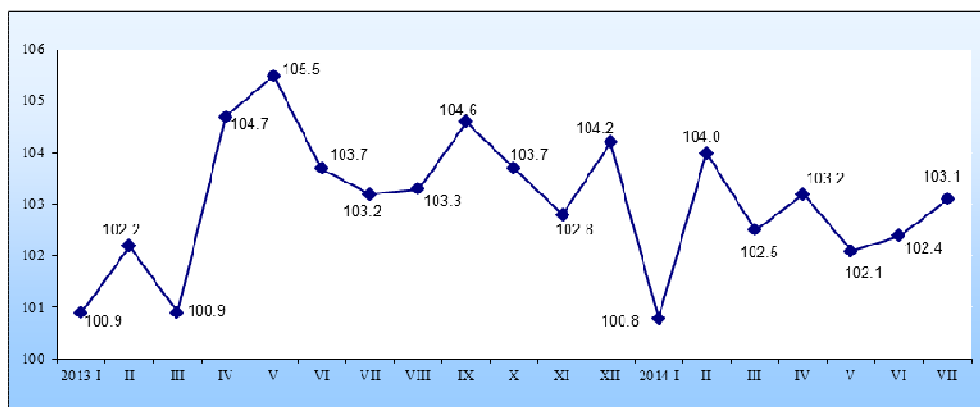
Cədvəl 9

Qida, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2013-cü il			
Yanvar	100,9	99,2	154,7
Yanvar-fevral	102,2	110,1	162,3
Yanvar-mart	100,9	117,1	111,8
Yanvar-aprel	104,7	109,5	96,6
Yanvar-may	105,5	109,4	86,7
Yanvar-iyun	103,7	111,6	75,5
Yanvar-iyul	103,2	108,3	69,7
Yanvar-avqust	103,3	105,4	67,5
Yanvar-sentyabr	104,6	109,7	61,8
Yanvar-oktyabr	103,7	106,4	57,9
Yanvar-noyabr	102,8	114,7	63,7
Yanvar-dekabr	104,2	113,6	70,5
2014-cü il			
Yanvar	100,8	76,1	90,3
Yanvar-fevral	104,0	90,3	88,6
Yanvar-mart	102,5	91,0	99,1
Yanvar-aprel	103,2	92,1	111,6
Yanvar-may	102,1	95,5	136,8
Yanvar-iyun	102,4	97,3	160,3
Yanvar-iyul	103,1	99,6	171,9

Qrafik 5

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 10

Qida, içki və tütün məmulatları sahələrində
əsas məhsul növlərinin istehsalı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsullarının istehsalı			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	173,0	104,2	-
Kolbasa məmulatları, ton	1 059,6	98,8	4,3
Üzlü süd, min ton	489,0	101,1	0,1
Qaymaq və xama, ton	2 726,9	102,5	-
Pendir və kəsmik, min ton	27,9	101,0	0,07
Kərə yağı, min ton	13,9	108,0	0,02
Cem və marmeladlar, ton	5 816,5	99,9	0,0
Təmizlənmiş duru bitki yağları, ton	30 939,3	103,8	38,4
Marqarin, min ton	20,3	137,4	-
Qənd və şəkər tozu, min ton	246,1	108,4	1,0
Çörək və çörək-bulka məmulatları, min ton	434,9	100,5	-

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
İçki istehsalı			
Şampan şərabı, min dkl	4,5	47,4	4,0
Araq, min dkl	355,0	74,9	32,1
Üzüm şərabı, min dkl	347,9	105,7	621,8
Pivə, min dkl	3 284,7	87,8	255,8
Likörlər, min dkl	33,4	40,2	78,2
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	16 670,9	101,4	515,2
Tütün məmulatlarının istehsalı			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	1 453,1	131,1	-
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	1 153,5	194,1	0,1

Toxuculuq, geyim, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı müəssisələri tərəfindən 49,8 milyon manat həcmində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə geyim istehsalında 42,9 faiz artım, toxuculuq sənayesində 12,9 faiz, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalında isə 56,2 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 11

Toxuculuq, geyim, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı
2013-cü il			
Yanvar	106,0	12,2	2,7 d.
Yanvar-fevral	100,4	157,5	2,0 d.
Yanvar-mart	81,3	131,1	179,1
Yanvar-aprel	80,8	108,7	159,3
Yanvar-may	74,0	91,2	151,5
Yanvar-iyun	76,2	88,5	141,0
Yanvar-iyul	70,6	90,4	136,5

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı
Yanvar-avqust	69,7	89,3	132,0
Yanvar-sentyabr	65,2	78,6	135,1
Yanvar-oktyabr	70,7	79,4	131,0
Yanvar-noyabr	75,3	80,1	135,1
Yanvar-dekabr	77,3	79,7	130,9
2014-cü il			
Yanvar	122,3	139,8	29,7
Yanvar-fevral	109,1	109,5	35,1
Yanvar-mart	108,7	107,0	38,2
Yanvar-aprel	103,5	116,6	39,3
Yanvar-may	97,5	117,4	32,4
Yanvar-iyun	92,4	130,9	33,9
Yanvar-iyul	87,1	142,9	43,8

Cədvəl 12

Toxuculuq, geyim, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq sənayesi			
Pambıq lifi, ton	2 971,4	163,8	2 394,4
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	272,0	107,8	442,5
Pambıq iplik, ton	5 766,4	59,8	2 110,3
Corab məmulatları, min cüt	1 248,5	54,9	54,5
Pambıq yataq ağları, min ədəd	210,7	154,8	0,8
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	338,8	81,1	1 439,0
Dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı			
Dəri, min kv.m	559,0	108,5	291,2
Üstü dəridən olan ayaqqabılar, min cüt	35,4	18,9	55,5

Neft məhsullarının istehsalı müəssisələri tərəfindən istehsalın həcmi 1486,9 milyon manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə 9,6 faiz azalmışdır.

Cədvəl 13

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Neft məhsullarının istehsalı			
Avtomobil benzini, min ton	683,9	83,8	66,7
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	101,5	119,3	7,7
Ağ neft, min ton	387,3	92,1	42,5
Dizel yanacağı, min ton	1 333,5	90,2	93,0
Sürtkü yağları, min ton	26,9	100,0	11,2
Neft bitumu, min ton	149,6	82,4	13,3

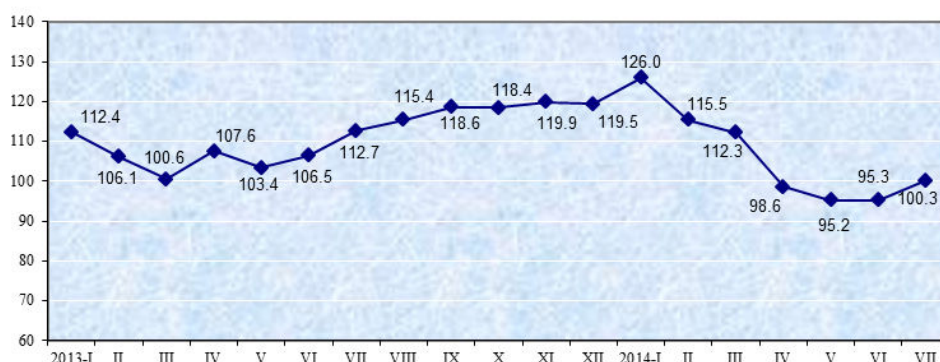
Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastmas məmulatların istehsalı müəssisələri tərəfindən 195,0 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə kimya sənayesində 0,3 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalında 6,4 faiz artım, rezin və plastmas məmulatların istehsalında isə 30,8 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastmas məmulatların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastmas məmulatların istehsalı
2013-cü il			
Yanvar	112,4	157,3	145,6
Yanvar-fevral	106,1	199,8	113,5
Yanvar-mart	100,6	173,4	99,7
Yanvar-aprel	107,6	169,9	83,7
Yanvar-may	103,4	151,3	69,3
Yanvar-iyun	106,5	138,6	76,2
Yanvar-iyul	112,7	130,7	84,2
Yanvar-avqust	115,4	119,2	87,9
Yanvar-sentyabr	118,6	119,4	92,7
Yanvar-oktyabr	118,4	115,8	95,2
Yanvar-noyabr	119,9	114,9	93,3
Yanvar-dekabr	119,5	112,8	92,7
2014-cü il			
Yanvar	126,0	40,5	56,2
Yanvar-fevral	115,5	56,0	56,0
Yanvar-mart	112,3	54,3	68,5
Yanvar-aprel	98,6	69,9	68,5
Yanvar-may	95,2	80,1	70,1
Yanvar-iyun	95,3	95,7	76,6
Yanvar-iyul	100,3	106,4	69,2

Qrafik 6

Kimya sənayesi məhsulları istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 15

Kimya sənayesi, rezin və plastmas məmulatların istehsalı
sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi			
Yod, ton	121,7	77,3	36,8
Barium sulfat, min ton	26,1	67,0	4,0
Propilen, min ton	27,3	147,6	3,2
Polietilen, min ton	48,3	96,2	2,4
İzopropil spirti (mütləq), ton	1 688,3	17,5	714,6
Lak-boya məmulatları, ton	2 254,0	91,2	81,8
Rezin və plastmas məmulatların istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	9 528,5	60,5	986,0
Liflə armaturlaşdırılmış sair bərk plastik borular, borucuqlar, qollar, şlanqlar, ton	569,1	104,8	278,7
Məsaməli poliuretan lövhələri və zolaqları, ton	164,5	43,3	-
Rezin lövhələr, təbəqələr və zolaqlar, ton	14,1	116,5	154,7

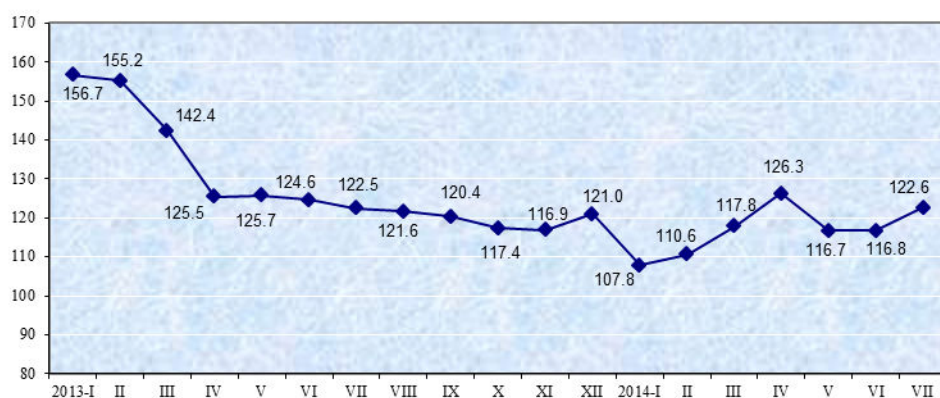
...ardı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Polimer örtüklər, ton	16,6	112,1	3,6
Butullar, butulkalar və həcmi 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	3 132,7	77,7	6 719,6
Plastik yemək və mətbəx qabları, ton	90,0	72,2	3,1

Tikinti materialları sənayesi müəssisələri tərəfindən istehsal edilmiş məhsulların həcmi 22,6 faiz artaraq 249,2 milyon manat təşkil etmişdir.

Qrafik 7

Tikinti materialları istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

**Tikinti materialları istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tikinti materiallarının istehsalı			
Sement, min ton	1 659,0	142,1	140,9
Tikinti gipsi, min ton	63,8	53,9	2,3
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub m	18,3	111,6	0,9
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	2 267,9	32,2	-
Asfalt (ümumi), min ton	172,9	80,0	-
Hörmə üçün hazır beton qarışığı (ümumi), min ton	1 018,0	126,6	-
Tikinti kərpici (ümumi), min kub metr	153,2	67,6	7,6

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı müəssisələrində 230,8 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, istehsalın həcmi metallurgiya sənayesində 14,5 faiz azalmış, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 14,4 faiz artmışdır.

**Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı
sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2013-cü il		
Yanvar	161,6	44,8
Yanvar-fevral	90,9	54,7
Yanvar-mart	101,3	50,8
Yanvar-aprel	124,4	45,2

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
Yanvar-may	120,5	42,6
Yanvar-iyun	121,0	44,9
Yanvar-iyul	111,4	50,6
Yanvar-avqust	103,6	51,0
Yanvar-sentyabr	99,9	50,3
Yanvar-oktyabr	100,3	48,3
Yanvar-noyabr	97,5	49,0
Yanvar-dekabr	101,5	53,2
2014-cü il		
Yanvar	144,9	114,6
Yanvar-fevral	147,0	139,5
Yanvar-mart	117,5	103,6
Yanvar-aprel	98,0	113,8
Yanvar-may	89,9	118,2
Yanvar-iyun	85,2	107,0
Yanvar-iyul	85,5	114,4

Cədvəl 18

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi			
Çuqun tökmə, ton	580,5	48,2	205,6
Polad tökmə, min ton	177,6	145,8	11,1
Qeyri-cins poladdan dəstələr şəklində katankalar (armatur), min ton	114,7	76,5	-
Polad borular, min ton	18,8	39,9	-
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	196,0	109,7	165,9
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Mayelər üçün çənlər, sisternlər, baklar, ton	40,0	54,3	49,5

...ardı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	3 003,3	65,9	1 467,1
Metallardan qapı və pəncərə, ədəd	4 710	3,8 d.	-
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kəbellər, ton	7 588,0	129,6	-

Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində məhsul istehsalının həcmi 135,6 milyon manat olmuşdur. Əvvəlki ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə kompyuter və digər elektron avadanlıqlarının istehsalı 26,0 faiz azalmış, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 17,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 19

**Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı
sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2013-cü il		
Yanvar	2,3 d.	155,0
Yanvar-fevral	2,0 d.	143,0
Yanvar-mart	136,9	64,7
Yanvar-aprel	118,4	82,8
Yanvar-may	121,8	96,3
Yanvar-iyun	153,3	104,7
Yanvar-iyul	143,1	114,7
Yanvar-avqust	114,6	112,0
Yanvar-sentyabr	98,4	104,3
Yanvar-oktyabr	78,4	101,9
Yanvar-noyabr	78,3	99,8
Yanvar-dekabr	72,4	114,6

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2014-cü il		
Yanvar	3,5	71,4
Yanvar-fevral	32,7	153,2
Yanvar-mart	73,7	158,4
Yanvar-aprel	84,9	98,4
Yanvar-may	91,1	87,2
Yanvar-iyun	73,3	130,2
Yanvar-iyul	74,0	117,1

Cədvəl 20

Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kompyuter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı			
Meteorologiya məqsədləri üçün sair elektron cihazlar, min ədəd	67,5	115,6	1,6
Güc transformatorları, ədəd	60	56,1	-
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	5 912	150,5	954
İdarəetmə və tənzimləmə elektrik və paylaşdırma qurğuları üçün 1000V-dan çox olmayan gərginlik üçün sair əsaslar, ədəd	4 221	190,7	298
Məişət soyuducuları, ədəd	1 860	46,9	681

Maşın və avadanlıqların, nəqliyyat vasitələri, avtomobil və qoşquların istehsalı müəssisələri tərəfindən 209,0 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə maşın və avadanlıqların istehsalında 2,9 faiz azalma, avtomobil və qoşquların istehsalında 66,2 faiz, nəqliyyat vasitələrinin istehsalında isə 3,4 dəfə artım müşahidə olunmuşdur.

Maşın və avadanlıqların, nəqliyyat vasitələri, avtomobil və qoşquların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil və qoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
2013-cü il			
Yanvar	72,2	128,4	146,6
Yanvar-fevral	52,4	107,3	152,4
Yanvar-mart	61,3	109,0	131,8
Yanvar-aprel	73,5	143,3	171,9
Yanvar-may	83,4	125,4	198,2
Yanvar-iyun	93,2	185,0	2,1 d.
Yanvar-iyul	93,1	188,9	2,2 d.
Yanvar-avqust	95,2	149,5	2,3 d.
Yanvar-sentyabr	105,3	141,1	2,3 d.
Yanvar-oktyabr	112,3	133,5	2,4 d.
Yanvar-noyabr	121,7	142,9	2,3 d.
Yanvar-dekabr	125,1	128,9	2,3 d.
2014-cü il			
Yanvar	196,3	19,0	3,5 d.
Yanvar-fevral	126,8	3,3 d.	3,2 d.
Yanvar-mart	110,8	2,8 d.	3,5 d.
Yanvar-aprel	111,5	2,5 d.	3,8 d.
Yanvar-may	104,7	2,6 d.	2,8 d.
Yanvar-iyun	96,6	138,0	2,9 d.
Yanvar-iyul	97,1	166,2	3,4 d.

**Maşın və avadanlıqların, avtomobil və qoşquların
istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maşın və avadanlıqların, avtomobil və qoşquların istehsalı			
Fəvvarə armaturu, ton	112,2	2,8 d.	111,8
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	3 443	85,2	9721
Elektrik ötürücüsü olan liftlər və skip qaldırıcıları, ədəd	22	100,0	103
Mancanaq dəzgahları, ədəd	110	71,0	162
Məişət kondisionerləri, ədəd	150	4,0	2 184
Dondurulmuş ərzaq məhsullarının saxlanması üçün soyuducu vitrinlər və piştaxtalar, ədəd	307	124,3	-
Traktorlar, ədəd	709	170,8	-
Kotanlar, ədəd	570	116,1	-
Yük avtomobilləri, ədəd	159	108,2	1
Minik avtomobilləri, ədəd	1 510	4,6 d.	287

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı,
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı bölmələri**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsinin müəssisələri tərəfindən yeddi ay ərzində 1051,9 milyon manat həcmində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə sahədə 2,5 faizlik artım əldə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsinin müəssisələri tərəfindən istehsal edilmiş məhsulların həcmi 2,9 faiz artaraq 121,8 milyon manat təşkil etmişdir.

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı,
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı
<u>2013-cü il</u>		
Yanvar	102,8	98,4
Yanvar-fevral	101,1	101,4
Yanvar-mart	101,0	102,0
Yanvar-aprel	99,8	107,5
Yanvar-may	100,2	104,2
Yanvar-iyun	100,0	106,3
Yanvar-iyul	100,1	108,9
Yanvar-avqust	99,7	109,4
Yanvar-sentyabr	100,2	110,8
Yanvar-oktyabr	100,9	111,6
Yanvar-noyabr	102,9	110,3
Yanvar-dekabr	103,2	111,6
<u>2014-cü il</u>		
Yanvar	101,0	107,2
Yanvar-fevral	101,6	113,3
Yanvar-mart	101,6	117,0
Yanvar-aprel	101,4	110,2
Yanvar-may	101,7	106,6
Yanvar-iyun	102,4	104,1
Yanvar-iyul	102,5	102,9

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.08.2014-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi (əmtəlik), milyon kVt-saat	12 532,3	103,5	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	862,2	91,3	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	11 666,2	104,5	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	150,5	99,2	-

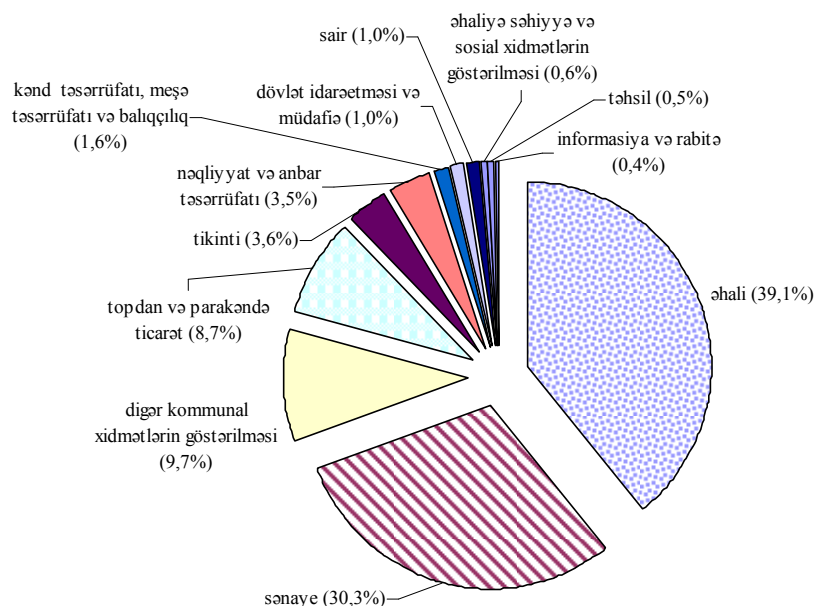
2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında elektrik və istilik enerjisinin istehsalı üçün müəssisələr tərəfindən 2,9 milyard kub metr və ya ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,5 faiz çox təbii qaz, bundan əlavə 1,4 min ton dizel yanacağı və 1,3 min ton mazut istifadə edilmişdir.

1 kilovatt-saat elektrik enerjisinin istehsalına neft ekvivalenti ilə yanacağın məsrəfi 207,2 qram olmuşdur.

Cari ilin birinci yarısında ölkənin bütün təsərrüfat subyektləri tərəfindən 9,5 milyard kVt.saat elektrik enerjisi istehlak edilmişdir.

Qrafik 8

2014-cü ilin birinci yarımilində elektrik enerjisinin istehlakçı qrupları üzrə strukturu

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən idarə, müəssisə və təşkilatlar tərəfindən 885,8 milyon kVt.saat elektrik enerjisi, 99,1 min Q.kal istilik enerjisi, 71,9 milyon kub metr təbii qaz, 11,1 milyon kub metr su, 5,1 milyon manatlıq rabitə xidmətləri istehlak edilmişdir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə rabitə xidmətlərinin istehlakı 21,4 faiz, təbii qazın istehlakı 6,8 faiz, istilik enerjisinin istehlakı 6,0 faiz, elektrik enerjisinin istehlakı 4,2 faiz artmış, suyun istehlakı isə 4,3 faiz azalmışdır.

İstifadə edilmiş elektrik və istilik enerjisinin, təbii qazın, suyun və rabitə xidmətlərinin ümumi dəyəri 3,9 faiz artaraq 78,1 milyon manat təşkil etmişdir.

**2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında büdcə təşkilatları
tərəfindən istehlak edilmiş ehtiyatların strukturu**

	natura ifadəsində	milyon manat	2013-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə (natura ifadəsində)
Elektrik enerjisi, milyon kVt.saat	885,8	53,1	104,2
İstilik enerjisi, min Q.kal	99,1	2,8	106,0
Təbii qaz, milyon kub metr	71,9	7,2	106,8
Su, milyon kub metr	11,1	9,9	95,7
Rabitə xidmətləri	x	5,1	121,4

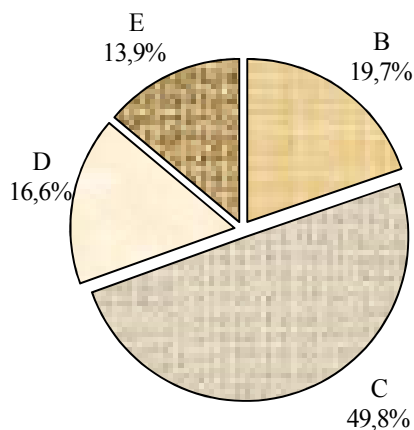
İstehlakın ümumi dəyərinin 68,0 faizini elektrik enerjisi, 12,7 faizini su, 9,2 faizini təbii qaz, 6,5 faizini rabitə xidmətləri, 3,6 faizini isə istilik enerjisi təşkil etmişdir.

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında büdcə təşkilatları istifadə olunmuş ehtiyatların ümumi dəyərinin 87,1 faizini (2013-cü ilin müvafiq dövründə 83,4 faiz) ödəməklə 10,1 milyon manatını kəsirdə qoymuşlar. İstehlak edilmiş elektrik enerjisinin 8,0 milyon manatı, təbii qazın 760,6 min manatı, istilik enerjisinin 546,4 min manatı, suyun 524,0 min manatı, rabitə xidmətlərinin 269,5 min manatı ödənilməmişdir.

2014-cü ilin birinci yarısında ölkənin sənaye sahələrində çalışan muzzdlu işçilərin sayı əvvəlki illə müqayisədə 1,3 faiz artaraq 184,1 min nəfər təşkil etmiş, onların orta aylıq əmək haqqı isə 10,4 faiz artaraq 705,6 manata çatmışdır. İşçilərin 36,3 mini mədənçıxarma, 91,6 mini emal, 30,6 mini elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 25,6 min nəfəri isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində cəmləşmişdir.

Qrafik 9

Sənaye işçilərinin sayının sahə bölgüsü, yekuna nisbətən, faizlə

B – Mədənçıxarma sənayesi; **C** – Emal sənayesi;
D – Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı;
E – Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı

Əmək haqlarının daha yüksək artımı emal bölməsinin poliqrafiya fəaliyyəti, rezin və plastmas məmulatların, içki, qida məhsullarının, avtomobil və qoşquların, kağız və karton, elektrik avadanlıqlarının, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri, geyim istehsalı, əczaçılıq məhsullarının istehsalı müəssisələrində müşahidə olunmuşdur. Qeyri-dövlət sənaye müəssisələrində işçilərin orta aylıq əmək haqqı 14,5 faiz artaraq 858,8 manat təşkil etmişdir.

**Sənayenin fəaliyyət növləri üzrə bir işçinin
orta aylıq əmək haqqı, manat**

	2014-cü il yanvar- iyun	2013-cü il yanvar- iyun	2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sənaye üzrə - cəmi	705,6	638,9	110,4
Mədəncixarma sənayesi	1 736,5	1 514,7	114,6
Emal sənayesi	477,2	426,5	111,9
o cümlədən:			
qida məhsullarının istehsalı	352,5	285,6	123,4
içki istehsalı	480,6	376,1	127,8
tütün məhsullarının istehsalı	361,4	326,3	110,8
toxuculuq sənayesi	263,0	240,8	109,2
geyim istehsalı	414,3	361,1	114,7
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	504,6	466,4	108,2
ağac emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	508,9	469,4	108,4
kağız və karton istehsalı	533,9	453,5	117,7
poliqrafiya fəaliyyəti	389,8	298,5	130,6
neft məhsullarının istehsalı	778,5	713,1	109,2
kimya sənayesi	483,2	449,0	107,6
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	316,3	283,4	111,6
rezin və plastmas məmulatların istehsalı	468,6	359,0	130,5
tikinti materiallarının istehsalı	577,5	558,6	103,4
metallurgiya sənayesi	600,8	589,0	102,0
hazır metal məmulatlarının istehsalı	472,6	429,3	110,1
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	370,5	345,8	107,1
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	541,5	464,6	116,6
maşın və avadanlıqların istehsalı	358,4	333,4	107,5
avtomobil və qoşquların istehsalı	276,0	227,3	121,4
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	423,7	366,4	115,6
mebel istehsalı	356,4	332,8	107,1

...ardı

	2014-cü il yanvar- iyun	2013-cü il yanvar- iyun	2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	264,3	258,9	102,1
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	707,7	601,4	117,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	476,0	445,0	107,0
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	335,7	317,2	105,8

Tikinti**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

Ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün 2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 9075,5 milyon manat vəsait yönəldilmiş, onun 72,7 faizi tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf edilmişdir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi 3,0 faiz, tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmiş vəsaitin həcmi 13,0 faiz artmışdır. Məhsul istehsalı obyektlərinin inşasına 6140,7 milyon manat, xidmət sahələri üzrə obyektlərin tikintisinə 2934,8 milyon manat vəsait yönəldilmiş, ümumi sərmayənin 48,5 faizi dövlət, 51,5 faizi isə qeyri-dövlət müəssisələrinin payına düşmüşdür.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi ümumi sərmayənin 70,8 faizini təşkil etmiş, onun 65,0 faizi dövlət, 35,0 faizi isə qeyri-dövlət bölməsinin payına düşmüşdür.

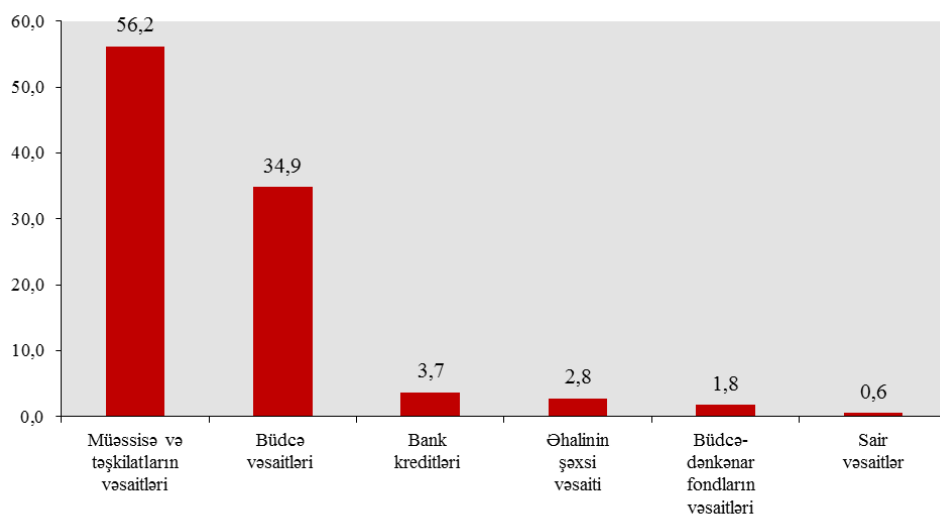
Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayənin ümumi həcmində müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 5103,6 milyon manat, bank kreditləri 332,7 milyon manat, büdcə vəsaitləri 3166,2 milyon manat, büdcədən kənar fondların vəsaitləri 161,2 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 253,0 milyon manat, sair vəsaitlər 58,8 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	9 075,5	103,0	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	5 103,6	139,3	56,2
Bank kreditləri	332,7	74,4	3,7
Büdcə vəsaitləri	3 166,2	76,7	34,9
Büdcədənəkar fondların vəsaitləri	161,2	49,6	1,8
Əhalinin şəxsi vəsaiti	253,0	112,3	2,8
Sair vəsaitlər	58,8	2,7 d.	0,6

Qrafik 10

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında əsas kapitalla yönəldilmiş ümumi vəsaitin 46,0 faizi sənaye sahələrinin inkişafına, 19,6 faizi tikintiyə, 7,2 faizi dövlət idarəetməsinə, 7,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatına, 4,6 faizi istirahət, əyləncə və incəsənətə, 3,9 faizi ticarətə, 2,9 faizi təhsilə, 2,1 faizi kənd təsərrüfatına, 1,9 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsinə, 1,7 faizi səhiyyəyə, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşəyə, 0,8 faizi informasiya və rabitəyə, 0,4 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsinə, 0,2 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlara, 0,1 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyətinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 28

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitalla
yönəldilmiş vəsaitlərin həcmi**

Sahələrin adı	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	9 075,5	103,0	100,0
o cümlədən:			
neft bölməsi	3 453,3	130,4	38,1
qeyri-neft bölməsi	5 622,2	91,2	61,9
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	193,1	52,3	2,1
Sənaye	4 173,7	105,4	46,0
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	3 436,2	129,5	37,9
Emal sənayesi	243,7	45,6	2,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	162,1	82,6	1,8
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	331,7	57,5	3,6
Tikinti	1 773,9	2,1 d.	19,6
ondan mənzil tikintisi	563,9	94,3	6,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	357,8	5,0 d.	3,9

REAL SEKTOR

...ardı

Sahələrin adı	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	648,2	37,3	7,1
o cümlədən:			
Nəqliyyat	643,7	37,1	7,1
Poçt və kuryer fəaliyyəti	4,5	131,8	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	137,0	2,4 d.	1,5
İnformasiya və rabitə	73,4	83,4	0,8
o cümlədən:			
Rabitə	66,9	79,3	0,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	12,4	2,2 d.	0,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	16,4	20,1	0,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	3,9	49,3	0,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	168,1	2,0 d.	1,9
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	650,4	101,2	7,2
Təhsil	266,1	102,4	2,9
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	153,2	51,1	1,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	412,4	151,3	4,6
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	35,5	133,5	0,4

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında neft bölməsinə 3453,3 milyon manat həcmində vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft bölməsinin inkişafına sərf edilmiş vəsaitin həcmi 5622,2 milyon manat təşkil etmiş, o cümlədən 720,4 milyon manat (ümumi sərmayənin 7,9 faizi) qeyri-neft sənaye bölməsinin inkişafında istifadə edilmişdir. Qeyri-neft bölməsinə yönəldilmiş vəsaitin 65,5 faizi dövlət, 34,5 faizi qeyri-dövlət mülkiyyətli müəssisə və təşkilatların payına düşmüşdür.

**Neft və qeyri-neft bölməsi üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlər**

	Neft bölməsi		Qeyri-neft bölməsi	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
2013-cü il				
Yanvar	230,2	37,3	387,5	62,7
Fevral	472,0	44,4	590,4	55,6
Mart	376,7	30,8	845,4	69,2
Aprel	335,7	24,9	1 014,8	75,1
May	430,9	28,5	1 079,0	71,5
İyun	405,1	25,3	1 194,1	74,7
İyul	393,5	27,4	1 043,5	72,6
Avqust	398,1	25,2	1 181,9	74,8
Sentyabr	389,9	26,9	1 057,8	73,1
Oktyabr	505,0	40,0	758,4	60,0
Noyabr	405,0	27,0	1 097,4	73,0
Dekabr	482,7	14,7	2 797,1	85,3
2014-cü il				
Yanvar	214,8	32,5	446,1	67,5
Fevral	560,2	48,1	603,5	51,9
Mart	594,6	45,7	706,7	54,3
Aprel	502,1	33,4	999,9	66,6
May	589,3	39,5	904,0	60,5
İyun	501,0	33,3	1 003,7	66,7
İyul	491,3	33,9	958,3	66,1

Cari ildə **Bakı şəhərində** “Norm” sement zavodu, Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin yeni Gəmi inşası zavodu, Milli Konservatoriyanın yeni inzibati-tədris kompleksi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Mərkəzi Kitabxanasının və “Azərbaycan Milli Ensiklopediyası” Elmi Mərkəzinin yeni binaları, Respublika İdman, Tibb, Diaqnostika və Reabilitasiya İnstitutunun binası, Suraxanı Günəş Elektrik Stansiyası, Sağlamlıq Mərkəzi, Milli Gimnastika Kompleksi, **Naxçıvan Muxtar Respublikasında** “Arpaçay-2” Su Elektrik Stansiyası, Su Anbarı və Sutəmizləyici Qurğular Kompleksi, Gənclər Mərkəzi, **Sumqayıt şəhərində** Azərbaycan kağız və karton istehsalat kombinatı, Yağ fabriki, Mis emalı zavodu, **Gəncə**

şəhərində Metaltökmə və fasiləsiz yayma, Təzyiqlə emal və boyama zavodları, **Ağdaş rayonunda** Yem və Meyvə emalı zavodları, “Ağdaş” Elektrik yarımstansiyası, **Göygöl rayonunda** Olimpiya İdman Kompleksi, Gənclər Mərkəzi, **Qəbələ rayonunda** “Tufan” Dağ-Xizək Yay-Qış İstirahət Kompleksinin birinci mərhələsi, **Lənkəran rayonunda** Çörək istehsalı zavodu, **Şamaxı rayonunda** “Şamaxı Palace Platinum By Rixos” oteli, bütün maliyyə mənbələri hesabına ölkədə ümumi sahəsi 986,5 min kvadrat metr olan yeni yaşayış evləri, 200 çarpayılıq xəstəxana, 3300 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, 672 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisələri və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

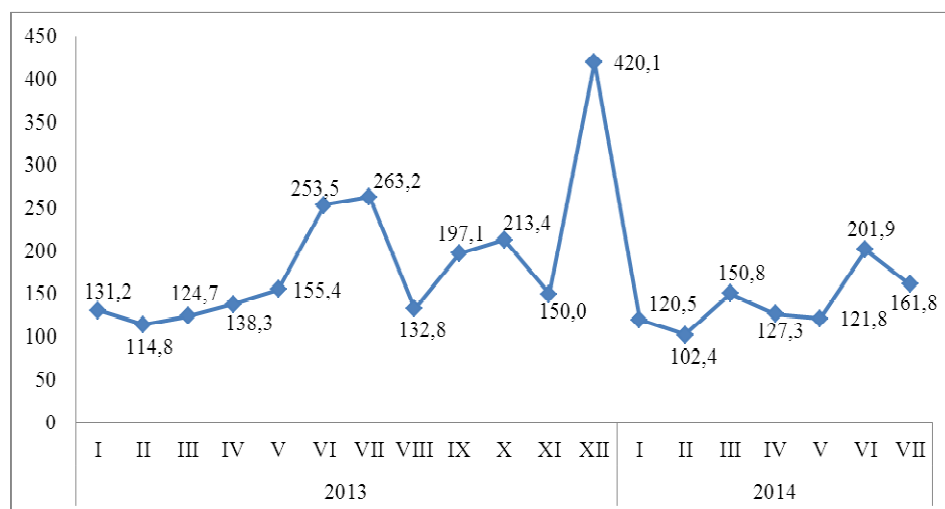
Cədvəl 30

Yaşayış evlərinin istifadəyə verilməsi

	Ümumi sahə, kvadrat metr	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2013-cü il		
Yanvar	131 203	78,0
Fevral	114 833	145,5
Mart	124 644	148,5
Aprel	138 303	131,9
May	155 399	141,2
İyun	253 502	101,1
İyul	263 178	2,1 d.
Avqust	132 834	91,1
Sentyabr	197 119	151,7
Oktyabr	213 405	153,2
Noyabr	149 982	67,4
Dekabr	420 083	71,5
2014-cü il		
Yanvar	120 499	91,8
Fevral	102 361	89,1
Mart	150 767	121,0
Aprel	127 295	98,8
May	121 757	78,4
İyun	201 959	79,7
İyul	161 843	61,5

Qrafik 11

**İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin dinamikası
(ümumi sahə, min kvadrat metr)**

**Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında xarici mənbələrdən əsas kapitala 2646,2 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 31

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	Daxili		Xarici	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
2013-cü il				
Yanvar	398,8	64,6	218,9	35,4
Fevral	691,5	65,1	370,9	34,9
Mart	887,8	72,6	334,3	27,4
Aprel	1 094,4	81,0	256,1	19,0
May	1 157,0	76,6	352,9	23,4
İyun	1 282,2	80,2	317,0	19,8
İyul	1 064,8	74,1	372,2	25,9

REAL SEKTOR

...ardı

	Daxili		Xarici	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Avqust	1 184,1	74,9	395,9	25,1
Sentyabr	1 082,9	74,8	364,8	25,2
Oktyabr	869,7	68,8	393,7	31,2
Noyabr	1 102,6	73,4	399,8	26,6
Dekabr	2 889,1	88,1	390,7	11,9
2014-cü il				
Yanvar	444,5	67,3	216,4	32,7
Fevral	761,3	65,4	402,4	34,6
Mart	903,9	69,5	397,4	30,5
Aprel	1 075,3	71,6	426,7	28,4
May	1 122,8	75,2	370,5	24,8
İyun	1 085,0	72,1	419,7	27,9
İyul	1 036,5	71,5	413,1	28,5

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 2111,9 milyon manatı (79,8 faizi) Böyük Britaniya, Norveç, Türkiyə, ABŞ, Fransa və Yaponiya sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

Cədvəl 32

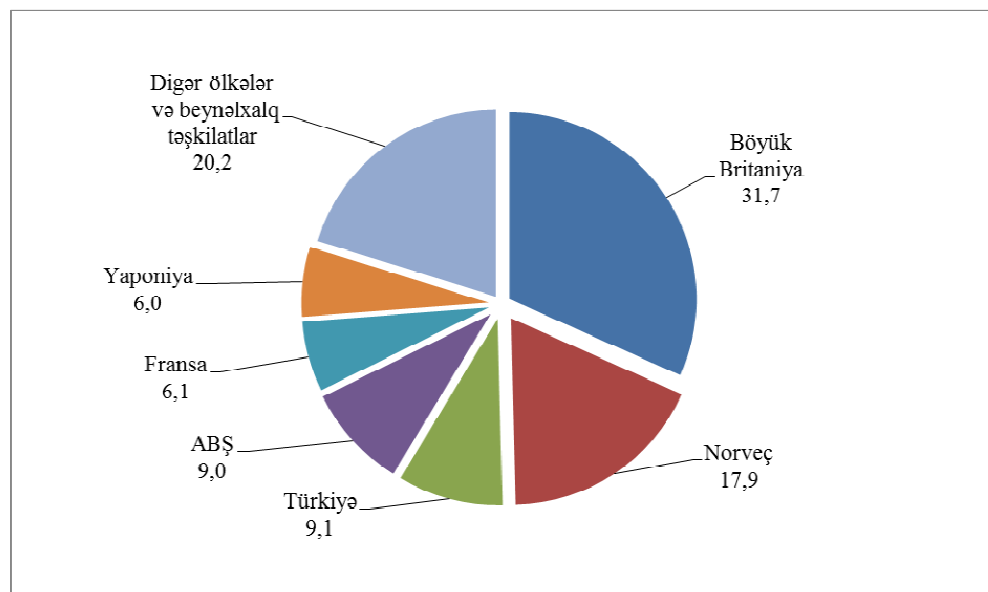
Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş xarici vəsaitin həcmi

Ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların adı	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında, min manat	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	2 646 165,7	100,0
o cümlədən:		
Böyük Britaniya	839 182,2	31,7
Norveç	474 398,5	17,9
Türkiyə	240 420,0	9,1
ABŞ	239 327,3	9,0
Fransa	160 463,2	6,1
Yaponiya	158 107,5	6,0
İran	153 140,8	5,8
Rusiya	153 140,8	5,8
Çexiya	105 808,4	4,0

Ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların adı	2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında, min manat	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Hindistan	23 762,6	0,9
İtaliya	91,1	0,0
Sinqapur	381,0	0,0
Niderland	51,4	0,0
Dünya Bankı	71 509,8	2,7
Asiya İnkişaf Bankı	23 146,0	0,9
Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı	3 235,1	0,1

Qrafik 12

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar üzrə strukturu
(ümumi yekuna görə, faizlə)

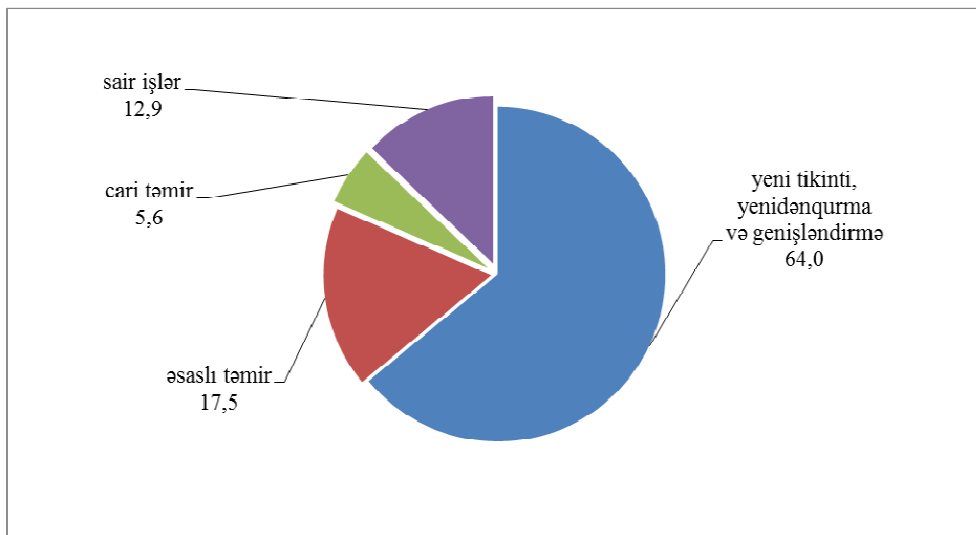

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin həcmi müqayisə edilən dövrün səviyyəsini 6,9 faiz üstələyərək 4535,0 milyon manat təşkil etmiş, ondan 64,0 faizi yeni tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 17,5 faizi əsaslı

təmir, 5,6 faizi cari təmir, 12,9 faizi isə sair tikinti işlərinə sərf edilmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 81,0 faizini qeyri-dövlət mülkiyyətli tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 13

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin həcmi (ümumi yekuna görə, faizlə)

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında inşaat bölməsində çalışmış işçilərin orta siyahı sayı 96,7 min nəfər olmuş, onların orta aylıq əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,5 faiz artaraq 622,3 manat təşkil etmişdir. İxtisaslaşdırılmış tikinti işlərində işləyən işçilərin əmək haqları 19,6 faiz artmışdır.

Tikintidə fəaliyyət növləri üzrə işçilərin əmək haqqı

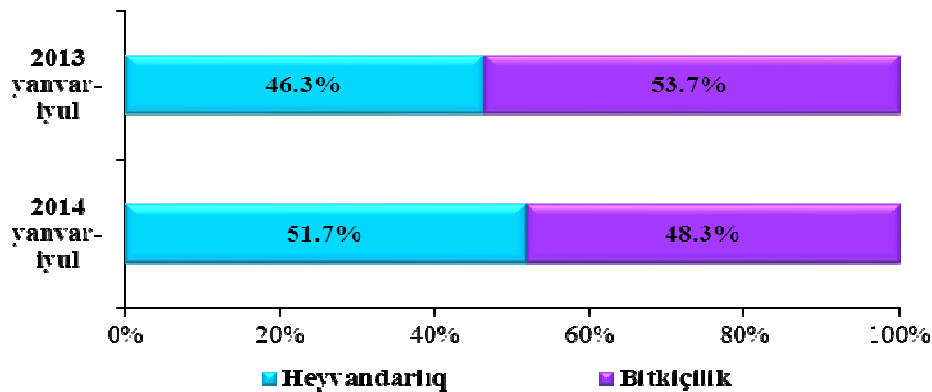
Fəaliyyət növləri	Bir işçinin orta aylıq əmək haqqı	
	2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında, manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	622,3	101,5
o cümlədən:		
Dövlət bölməsi	501,6	102,2
Qeyri-dövlət bölməsi	676,1	100,7
Ümumi yekundan fəaliyyət növləri üzrə:		
Binaların tikintisi	556,0	97,9
Mülki təyinatlı inşaat işləri	498,8	87,8
İxtisaslaşdırılmış tikinti işləri	894,9	119,6

Kənd təsərrüfatı

Bitkiçilik. 2014-cü ilin yanvar-iyul ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 2990,0 milyon manat təşkil etmişdir. Keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə onun sabit qiymətlərlə dəyəri 4,2 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 10,8 faiz azalmış, heyvandarlıq məhsulları üzrə isə 3,0 faiz artmışdır.

Qrafik 14

Bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının faktiki qiymətlərlə xüsusi çəkisi

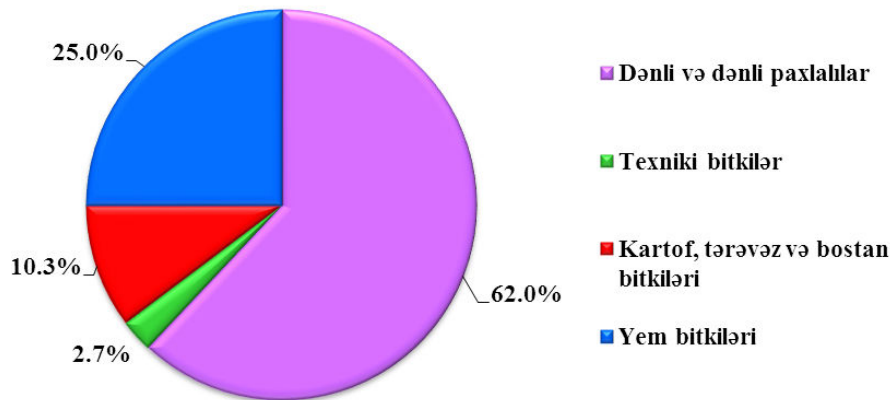
Cari il iyunun 1-i vəziyyətinə əkin sahələrinin qəti uçotu keçirilmişdir. Uçot məlumatlarına görə 2014-cü ilin məhsulu üçün kənd təsərrüfatı bitkilərinin əkin sahələri 2013-cü illə müqayisədə aşağıdakı kimi dəyişmişdir.

Əkin sahələrinin qəti uçotunun yekunları
(min hektarla)

	2014 ilkin məlumatlar	2013 son məlumatlar	2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən %-lə
Dənli və dənli paxlahılar – cəmi	1 000,5	1 074,1	93,1
ondan:			
payızlıq və yazlıq buğda	609,5	689,5	88,4
payızlıq və yazlıq arpa	338,7	329,4	102,8
dənlik qarğıdalı	37,3	38,6	96,6
paxlahılar cəmi	12,2	12,8	95,3
Texniki bitkilər – cəmi	43,7	42,2	103,6
ondan:			
pambıq	22,9	23,5	97,4
tütün	1,1	1,2	91,7
dən üçün günəbaxan	11,7	9,4	124,5
şəkər çuğunduru	5,7	5,5	103,6
Kartof, tərəvəz və bostan bitkiləri – cəmi	165,8	171,5	96,7
ondan:			
kartof	61,7	65,3	94,5
tərəvəz	76,0	77,6	97,9
bostan	28,0	28,5	98,2
Yem bitkiləri – cəmi	402,7	396,4	101,6
ondan:			
silos və yaşıl yem üçün qarğıdalı	1,3	1,5	86,7
birillik otlar	12,2	10,7	114,0
cari ilin çoxillik otları	79,4	73,7	107,7
keçmiş illərin çoxillik otları	309,6	310,3	99,8
Cəmi əkin sahəsi	1 612,7	1 684,2	95,8

Keçən ilin payızında əkilmiş 991,0 min hektar taxıl sahəsinin 44,2 min hektarı tamamilə tələf olmuş, 3,7 min hektarı yem üçün istifadə edildikdən sonra yerinə yazlıq bitkilər əkilmiş, 7,8 min hektarı isə yem üçün saxlanılmışdır.

**2014-cü ilin məhsulu üçün
kənd təsərrüfatı bitkilərinin əkin sahələrinin strukturu**

Ölkədə kənd təsərrüfatı məhsullarının kütləvi yığılı davam edir. Avqustun 1-i vəziyyətinə 948,5 min hektar dənli bitkilərin (qarğıdalıdan başqa) sahəsi biçilib döyülmüş və həmin sahələrdən ilkin çəkiddə 2162,6 min ton (keçən il 2705,0 min ton) taxıl mədaxil edilmişdir. Hər hektardan orta hesabla 22,8 sentner məhsul götürülmüşdür. Qarğıdalı da daxil olmaqla taxıl istehsalının ümumi həcmi 2176,3 min ton olmuşdur.

Mövsüm ərzində təsərrüfatlarda 466,1 min ton kartof, 717,8 min ton tərəvəz, 325,1 min ton bostan məhsulları toplanmışdır. Keçən ilin eyni dövrünə nisbətən bostan məhsulları istehsalı 9,4 faiz artmış, kartof və tərəvəz məhsulları istehsalı isə müvafiq olaraq 14,5 və 1,4 faiz azalmışdır. Hektarın orta məhsuldarlığı kartof üzrə 16 sentner azalmış, tərəvəz üzrə eyni səviyyədə qalmış, bostan məhsulları üzrə isə 12 sentner artmışdır.

Avqustun 1-i vəziyyətinə 3,6 min ton (51,2 faiz çox) dən üçün günəbaxan və 1,2 min ton (13,1 faiz az) qurudulmuş çəkiddə tütün yarpağı istehsal edilmişdir.

Cari ildə meyvə və üzüm məhsulu istehsalı keçən ildəki səviyyədən artıq olmuşdur. Belə ki, hesabat tarixinə 176,6 min

ton və yaxud keçən ildəkindən 9,7 min ton çox (5,8 faiz) meyvə və giləmeyvə, 3174 ton və yaxud 2731 ton çox (7,2 dəfə) üzüm məhsulu toplanmışdır. Hesabat dövründə 316,7 ton yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

Cədvəl 35

**Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə
bitkiçilik məhsullarının yığımı**

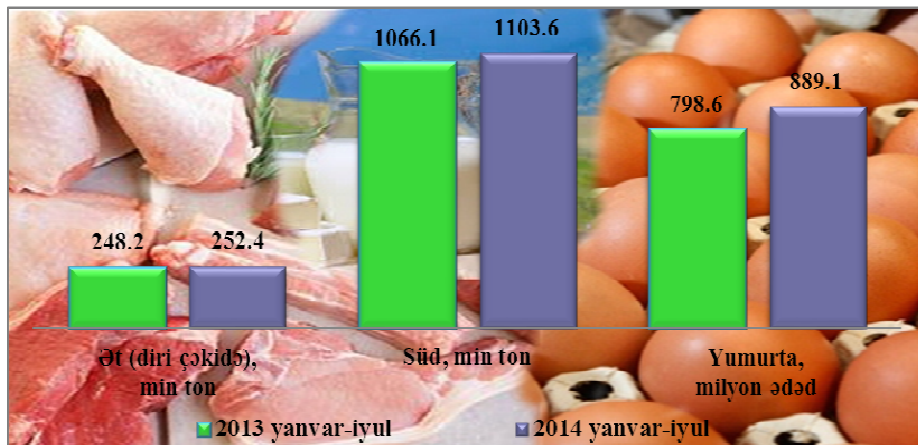
	2014-cü il yanvar-iyul				2013-cü il yanvar-iyul		
	Yığılmış sahə, min hektar	Yığıl- mış sahə əkin sahəsinə %-lə	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	948,5	98,5	2 162,6	22,8	1 016,5	2 705,0	26,6
Dən üçün qarğıdalı	3,7	10,1	13,7	36,4	4,2	17,4	40,9
Dənli və dənli paxlalı bitkilər	952,2	95,2	2 176,3	22,9	1 020,7	2 722,4	26,7
Dən üçün günəbaxan	2,0	17,3	3,6	17,8	1,3	2,4	18,0
Tütün, ton	1,1 ^{x)}		1 246		1,2 ^{x)}	1 434	
Kartof	35,3	57,2	466,1	132	36,9	544,8	148
Tərəvəz	55,4	72,9	717,8	130	56,0	728,3	130
Ərzaq üçün bostan məhsulları	22,6	80,8	325,1	144	22,5	297,1	132
Meyvə və giləmeyvə			176,6			166,9	
Üzüm			3,2			0,4	
Yaşıl çay yarpağı, ton			316,7			394,8	

^{x)} əkin sahəsi

Heyvandarlıq. Cari ilin ötən yeddi ayı ərzində diri çəkiddə 252,4 min ton mal-qara və quş əti, 1103,6 min ton süd, 889,1 milyon ədəd yumurta və 15,4 min ton yun istehsal edilmişdir. 2013-cü ilin eyni dövrünə nisbətən ət istehsalı 1,7 faiz, süd istehsalı 3,5 faiz, yumurta istehsalı 11,3 faiz, yun istehsalı isə 1,6 faiz artmışdır.

Qrafik 16

Heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

Cari ilin altı ayında 51394 baş inək, camış və düyələr süni mayalandırılmış, süni mayalandırmadan 35584 baş bala alınmışdır.

Kənd təsərrüfatının texnika ilə təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə ölkədə bir sıra mühüm tədbirlər görülür. Belə ki, 2014-cü ilin birinci yarısında “Aqrolizinq” ASC-nin xətti ilə kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarına 68,5 milyon manat dəyərində 504 ədəd taxılıyğan kombayn, 499 ədəd müxtəlif növ traktor, 355 ədəd kotan, 44 ədəd səpici aqreqat, 42 ədəd otbiçən, 30 ədəd çiləyici və tozlayıcı maşınlar, 22 ədəd ot dırmaqları, 15 ədəd gübrəsəpən maşın və 55 ədəd digər kənd təsərrüfatı maşın və avadanlıqları satılmışdır.

Kənd təsərrüfatı maşınları ilə təminat, ədəd

Maşınların növü	2014-cü ilin yanvar- iyun ayları	2013-cü ilin yanvar- iyun ayları	2014-cü ilin yanvar-iyun ayları 2013-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, %-lə
Traktorlar	499	372	134,1
Kotalar	355	268	132,5
Səpici aqreqatlar	44	33	133,3
Taxılıyığan kombaynlar	504	71	7,1 dəfə
Çiləyici və tozlayıcı maşınlar	30	38	78,9
Otbiçənlər	42	30	140,0
Gübrəsəpənlər	15	24	62,5
Taxıl-toxum təmizləyənlər	4	18	22,2
Malalar	9	9	100,0
Bağarası frezlər	4	16	25,0
Ot dırmaqları	22	11	2 dəfə
Traktor yedəkləri (qoşqular)	-	15	-
Kombayna qoşulan biçici aqreqatlar	4	4	100,0
Digər kənd təsərrüfatı maşın və avadanlıqları	31	36	86,1

Meşə təsərrüfatı. Ölkədə meşələrin bərpa olunması, yeni meşələrin salınması, bütövlükdə ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması məqsədilə meşə təsərrüfatları tərəfindən ötən il bir sıra işlər görülmüşdür. Cari ilin yanvar-iyun aylarında tədarük edilmiş ağac və kol cinsləri toxumlarının 78,6 faizi enliyarpaqlı, 21,4 faizi iynəyarpaqlı ağac toxumları olmuşdur. Enliyarpaqlı ağac toxumlarının 14,9 faizini qozmeyvəli ağacların toxumu, 85,1 faizini isə digər enliyarpaqlı ağac və kol cinslərinin toxumları təşkil etmişdir.

Meşəbərpa tədbirlərinin aparılması, hektar

Göstəricilərin adı	2014-cü ilin yanvar- iyun ayları	2013-cü ilin yanvar- iyun ayları	2014-cü ilin yanvar-iyun ayları 2013-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, %-lə
Meşə fondu torpaqlarında meşəbərpa tədbirləri	1 144	1 202	95,2
Meşə fondu torpaqlarında meşə əkini və səpinlərinə xidmət (birdəfəlik)	16 934	16 337	103,7
Meşə fondu torpaqlarında meşə əkini və səpinlərinin suvarılması (birdəfəlik)	14 838	15 265	97,2
Tinglik sahəsində xidmət aparmaq	627,7	613	102,4
Səpin sahəsində ağac və kol cinslərinin toxumlarının səpilməsi	43,4	42,3	102,6
Meşə fondu torpaqlarında torpaq hazırlığı	1 194	1 208	98,8
Ağac və kol cinslərinin toxumlarının tədarükü, kq	6 601	5 962	110,7

Balıqçılıq. 2014-cü ilin birinci yarısında ölkədə vətəgə əhəmiyyətli balıqların artırılması və mühafizəsi işlərinin yerinə yetirilməsinə 1,2 milyon manat (ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 165,1 min manat çox) vəsait sərf olunmuşdur. Onun 91 faizi süni balıqartırma müəssisələrinin fəaliyyətinə, 9 faizi isə balıqçılıq təsərrüfatları üzrə meliorasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi işlərinə xərclənmişdir.

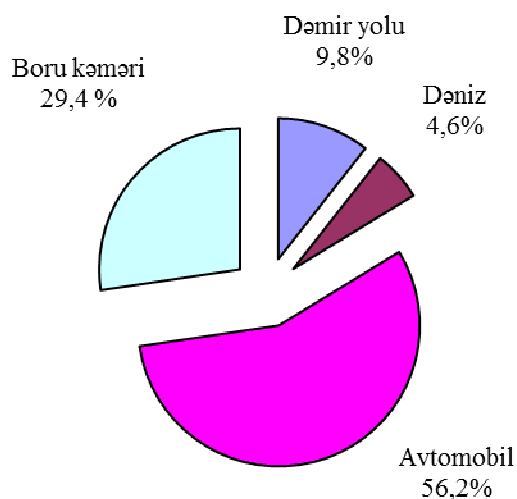
Vətəgə əhəmiyyətli balıqların artırılması və mühafizəsi ilə məşğul olan təsərrüfatlar tərəfindən təbii su hövzələrinə və anbarlarına buraxılan 229,3 milyon ədəd balıq körpələrinin 223,7 milyon ədədi çəkikimilərin, 5,5 milyon ədədi bitki ilə qidalanan balıqların, 48,7 min ədədi isə qızıl balıqların payına düşmüşdür.

Nəqliyyat

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 2014-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində 124,9 milyon ton yük daşınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,5 faiz artmışdır. Qeyri-neft yüklərinin həcmi 3,6 faiz artaraq 87,6 milyon tona çatmışdır. Nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin 56,2 faizi avtonəqliyyat, 29,4 faizi boru kəməri, 9,8 faizi dəmir yolu, 4,6 faizi dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə həyata keçirilmişdir.

Qrafik 17

Yük daşınmasının ayrı-ayrı nəqliyyat növləri üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Qeyri-dövlət bölməsində yük daşınması 4,8 faiz artmış, bu bölməyə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə yük daşınmasının payı nəqliyyat sektorunda 75,8 faiz təşkil etmişdir.

Yanvar-iyul aylarında nəqliyyatçılar 1,0 milyard nəfərə və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,0 faiz çox sərnəşinə

xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 87,4 faizi avtomobil, 12,3 faizi metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmişlər.

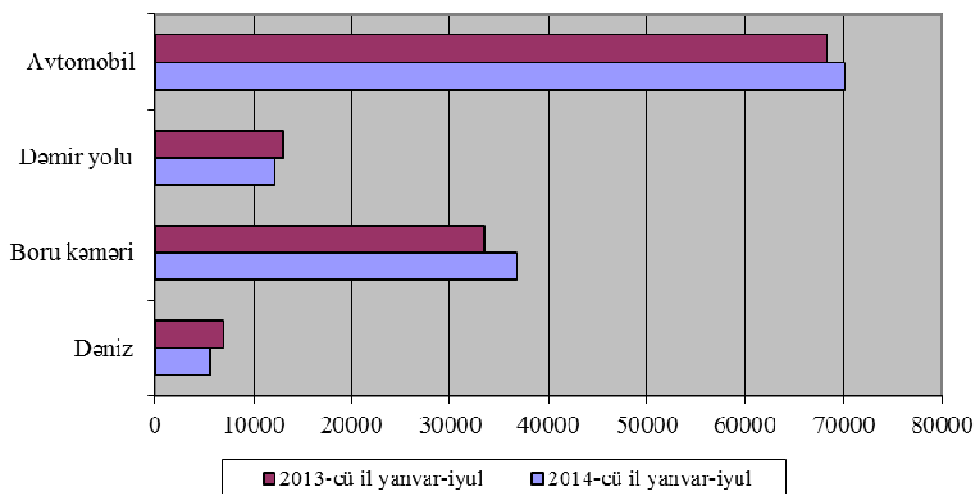
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə yük daşınması cari ilin yanvar-iyul aylarında 12,2 milyon ton olmuşdur. Orta hesabla sutkada 587 vaqon yüklənmiş, 597 vaqon boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 21,1 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 7,0 min ton və Cənub istiqaməti üzrə 5,8 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatında daşınmış yüklərin həcmi 5,7 milyon ton təşkil etmişdir. Yüklərin 57,4 faizini neft yükləri, 42,6 faizini isə quru yüklər təşkil etmiş və bütün daşımalar xarici əlaqə üzrə həyata keçirilmişdir. Cari ilin yanvar-iyul aylarında dəniz limanlarında 7,0 milyon ton yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmişdir. İşlənmiş yüklərin 85,9 faizini beynəlxalq tranzit yüklər təşkil etmişdir. 2014-cü il avqust ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda göndərilmək üçün 92,6 min ton idxal yüklərin qalığı olmuşdur.

Qrafik 18

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımların həcminə görə ən böyük paya malik olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 70,2 milyon ton yük, 878,4 milyon sənişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 2,7 faiz və 5,3 faiz artım qeydə alınmışdır. Sənişinlərin 96,2 faizi avtobus, 3,8 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişlər. Yüklərin dövriyyəsi 2,8 faiz, sənişin dövriyyəsi isə 6,0 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sənişinlərin sayı 124,0 milyon nəfər olmaqla 3,6 faiz artmışdır.

Hava nəqliyyatı ilə 977,4 min və ya 6,0 faiz çox sənişin daşınmış, daşınmanın 99,7 faizi dövlət, 0,3 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus hava gəmiləri ilə həyata keçirilmişdir.

Bu nəqliyyat növü ilə daşınmış yüklərin həcmi ötən illin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,3 faiz artaraq 64,8 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 27,6 milyon ton neft nəql edilmiş və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 10,0 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Nəqlətmənin dördü üç hissəsi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-iyul ayları ərzində bu kəmərlə vasitəsilə 20,9 milyon ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində gəmilər vasitəsilə ölkəyə gətirilərək Səngəçal terminalından BTC kəməri ilə 3,1 milyon ton tranzit Türkmənistan nefti nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 12,7 milyard kub-metr və ya 9,3 faiz çox qaz nəql edilmişdir. Nəql edilmiş qazın 28,3 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 3,6 milyard kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında **“İpək yolu” nəqliyyat dəhlizinin** Azərbaycan ərazisində 28,1 milyon ton yük, 149,4 milyon nəfər və ya 7,7 faiz çox sənişin daşınmışdır. Yüklərin 14,0 milyon tonu və ya 49,7 faizi avtomobil nəqliyyatı, 9,5 milyon tonu və ya 33,9 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 4,6 milyon tonu və ya 16,4 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Yüklərin daşımları fəaliyyətindən 242,5 milyon manat, sənişin daşınmasından isə 52,3 milyon manat gəlir əldə olunmuş və müvafiq olaraq 7,1 faiz və 12,6 faiz artmışdır.

İnformasiya və rabitə

İnformasiya və rabitə sektorunda 2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında təsərrüfat subyektlərinə və əhaliyə 862,3 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 12,4 faiz çox xidmət göstərilmişdir. Əhaliyə göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin payı 72,5 faiz təşkil etmişdir.

Xidmətlərdən əldə olunmuş gəlirlərin 60,2 faizi mobil telefon rabitəsindən yaranmış və 2013-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə bu xidmətlərin həcmi 9,3 faiz artaraq 518,9 milyon manat təşkil etmişdir.

İstehlak bazarı

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədi ilə ölkənin istehlak bazarında satılmış əmtəə və xidmətlərin həcmi 15,8 milyard manat olmaqla 2013-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 8,7 faiz artmışdır.

Pərakəndə ticarət və xidmət şəbəkələrində satılmış əmtəələrin və göstərilmiş xidmətlərin ümumi həcmnin 94,6 faizi özəl bölmənin fəaliyyəti sayəsində formalaşmış, bu bölmə üzrə pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin və əhaliyə göstərilən xidmətlərin həcmi 9,2 faiz artaraq 15,0 milyard manat olmuşdur. İstehlak bazarı üzrə real artımın 99,4 faizi özəl bölmənin təsərrüfat subyektlərində yaranmışdır.

Cədvəl 38

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları, milyon manatla	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış əmtəələrin və göstərilmiş xidmətlərin ümumi həcmi	15 842,9	108,7
o cümlədən:		
dövlət mülkiyyəti üzrə	854,3	100,9
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	14 988,6	109,2
ondan:		
fərdi sahibkarlar	7 190,0	113,0

Əmtəə bazarı

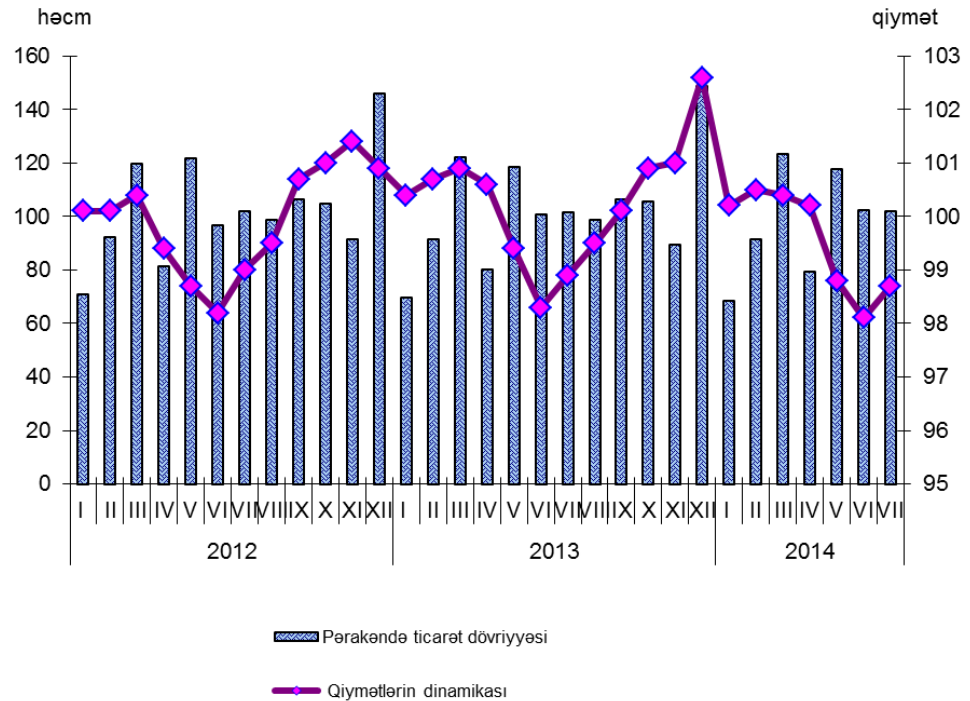
2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi 11,8 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,1 faiz artmışdır. İstehlak mallarının 99,8 faizi özəl təsərrüfat subyektlərində, o cümlədən 11,6 faizi hüquqi şəxs statuslu özəl müəssisələrdə, 51,2 faizi fərdi sahibkarlara məxsus ticarət subyektlərində, 37,0 faizi əmtəə bazarlarında satılmışdır. Özəl bölmə üzrə pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarının səviyyəsini 9,2 faiz üstələmişdir.

Cədvəl 39

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları, milyon manatla	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi	11 843,0	109,1
o cümlədən: hüquqi şəxslər üzrə	1 394,2	104,9
fərdi sahibkarlar üzrə	6 070,9	113,1
əmtəə bazarları üzrə	4 377,9	105,3

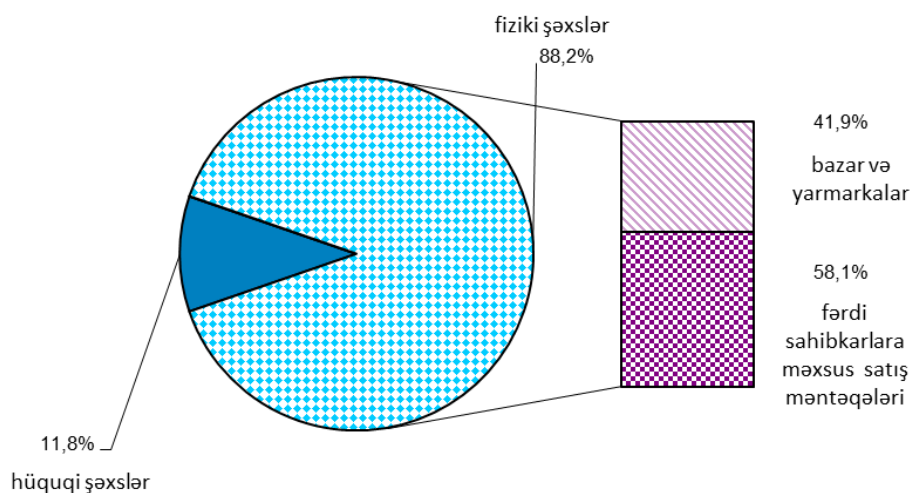
**Pərakəndə ticarət şəbəkəsində
istehlak mallarının satışı və istehlak qiymətləri
indeksinin dinamikası (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi üzrə real artımın 6,6 faizi hüquqi şəxslərin, 71,1 faizi hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarların ticarət subyektlərində, 22,3 faizi isə əmtəə bazarlarında yaranmışdır.

Qrafik 20

**2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında ticarət şəbəkəsindən hər bir istehlakçı orta hesabla ayda 179,7 manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 16,0 manat çox əmtəə almışdır.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

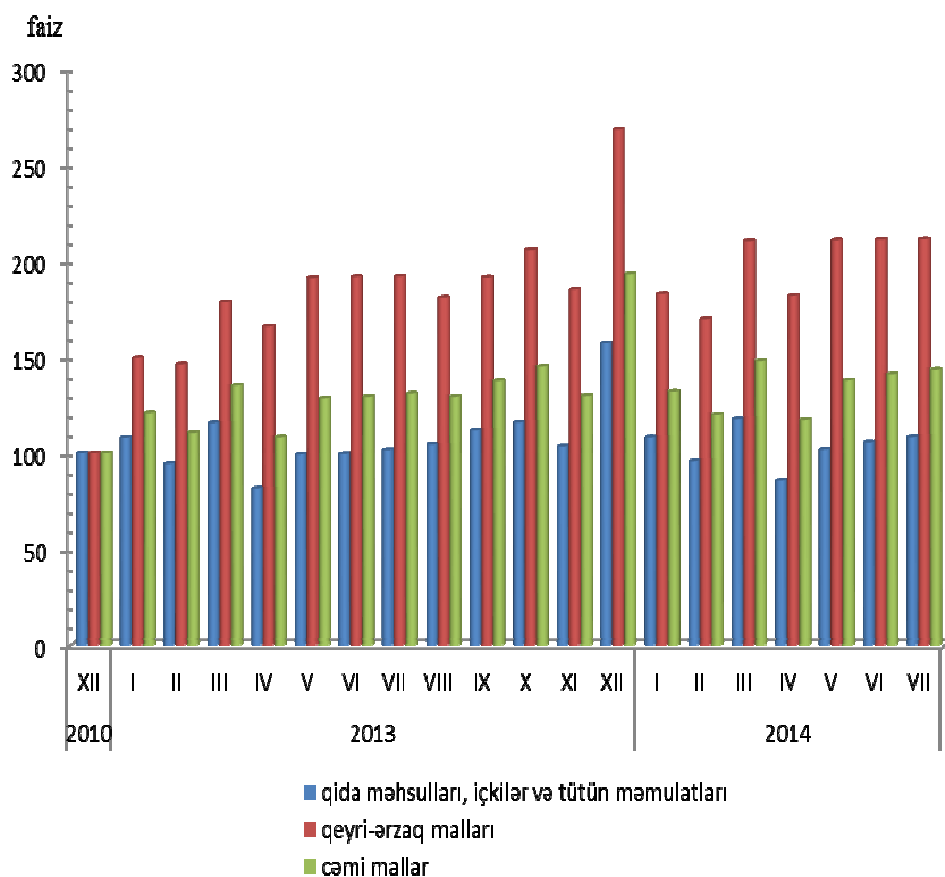
	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi	o cümlədən:	
		qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2013-cü il			
Yanvar	109,1	101,3	122,9
Yanvar-fevral	108,8	102,5	118,8
Yanvar-mart	109,5	102,6	120,6
Yanvar-aprel	109,4	102,4	120,0
Yanvar-may	108,8	100,6	121,0
Yanvar-iyun	109,1	100,8	121,4
Yanvar-iyul	109,2	100,6	122,0
Yanvar-avqust	109,4	100,9	121,8
Yanvar-sentyabr	109,6	101,4	121,4
Yanvar-oktyabr	109,7	101,8	121,4
Yanvar-noyabr	109,7	101,7	121,0
Yanvar-dekabr	109,9	102,7	120,2
2014-cü il			
Yanvar	109,3	100,2	122,1
Yanvar-fevral	109,0	100,9	120,1
Yanvar-mart	109,2	101,2	119,9
Yanvar-aprel	109,1	102,1	117,6
Yanvar-may	108,8	102,2	116,4
Yanvar-iyun	108,9	102,8	115,5
Yanvar-iyul	109,1	103,5	115,0

Əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcmində qeyri-ərzaq mallarının xüsusi çəkisi artaraq 2013-cü ilin yeddi ayı ilə müqayisədə 46,2 faizdən 49,5 faizədək yüksəlmişdir. Pərakəndə şəbəkədə satılmış qeyri-ərzaq mallarının həcmi 15,0 faiz artaraq 5,8 milyard manata çatmış, əmtəə dövriyyəsi üzrə real artımın 78,8 faizi qeyri-ərzaq mallarının satışı hesabına təmin edilmişdir. Pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcmində qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının payı 50,5 faiz təşkil edərək 6,0 milyard manata bərabər olmuş və 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarının səviyyəsini 3,5 faiz üstələmişdir.

Hər bir istehlakçı fərdi istehlak məqsədi ilə pərakəndə ticarət müəssisələrində orta hesabla ayda 90,7 manatlıq qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 89,0 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır. 2013-cü ilin eyni dövrünün müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə istehlakçılar tərəfindən qeyri-ərzaq mallarının alınmasına 13,3 manat daha çox vəsait xərcləndiyi halda, qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə bu məbləğ 2,7 manata bərabər olmuşdur.

Qrafik 21

**Ərzaq (içkilər və tütün məmulatları daxil edilməklə)
və qeyri-ərzaq malları üzrə pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin
dinamikası (2010 =100)**

**2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında
pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin mallar üzrə strukturu**

	Satışdan əldə olunan məbləğ, milyon manatla	2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	11 843,0	109,1
o cümlədən:		
qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	5 980,0	103,5
toxuculuq malları, geyim və ayaqqabılar	2 186,9	112,4
elektrik malları və mebel	492,8	114,8
kompyuter avadanlıqları, kitab və digər çap məmulatları	78,5	125,3
əczaçılıq və tibbi mallar	162,1	116,0
avtomobil yanacağı	899,9	100,6
digər qeyri-ərzaq malları	2 042,8	118,8

Hesabat dövründə istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədiyi vəsaitin 50,5 faizi qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 18,5 faizi toxuculuq malları, geyim və ayaqqabıların, 4,1 faizi elektrik malları və mebelin, 0,7 faizi kompyuter avadanlıqları, kitab və digər çap məmulatlarının, 1,4 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 7,6 faizi avtomobil yanacağının, 17,2 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

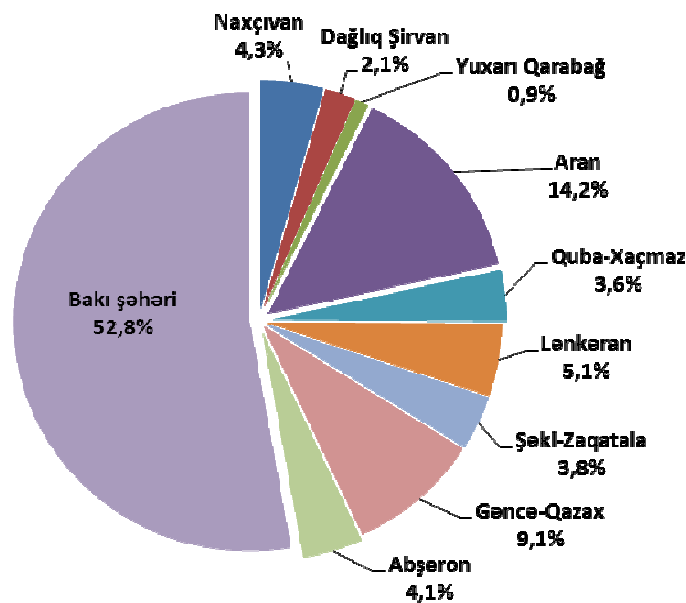
2014-cü ilin yeddi ayında pərakəndə elektron ticarət dövriyyəsinin real həcmi 10,2 faiz artaraq 1495,6 min manat olmuşdur. Elektron ticarət üzrə istehlak mallarının satışının 78,3 faizi hüquqi şəxslərin, 21,7 faizi isə fərdi sahibkarların ticarət subyektləri tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Hesabat dövründə elektron ticarət dövriyyəsinin 90,3 faizini təşkil edən qeyri-ərzaq mallarının satışı 2013-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,5 faiz artaraq 1350,0 min manata bərabər olmuşdur.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin artımı ölkənin bütün regionlarında müşahidə olunmuşdur. Belə ki, 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi Bakı şəhəri üzrə 12,5 faiz, Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 7,7 faiz, Aran iqtisadi rayonu üzrə 7,5 faiz, Abşeron iqtisadi rayonu üzrə 6,5 faiz, Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu üzrə 5,1 faiz, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu üzrə 4,9 faiz, Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə 3,8 faiz, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 3,0 faiz, Naxçıvan iqtisadi rayonu üzrə 2,4 faiz, Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə isə 2,3 faiz artmışdır. Bakı şəhəri, Ağstafa, Şəmkir, Bərdə, Biləsuvar, Yevlax, Zərdab, Kürdəmir, İmişli, Sabirabad və Füzuli rayonları üzrə pərakəndə ticarət dövriyyəsinin artım sürəti ölkə üzrə orta artım sürətindən (8,9 faiz) yüksək olmuşdur.

Qrafik 22

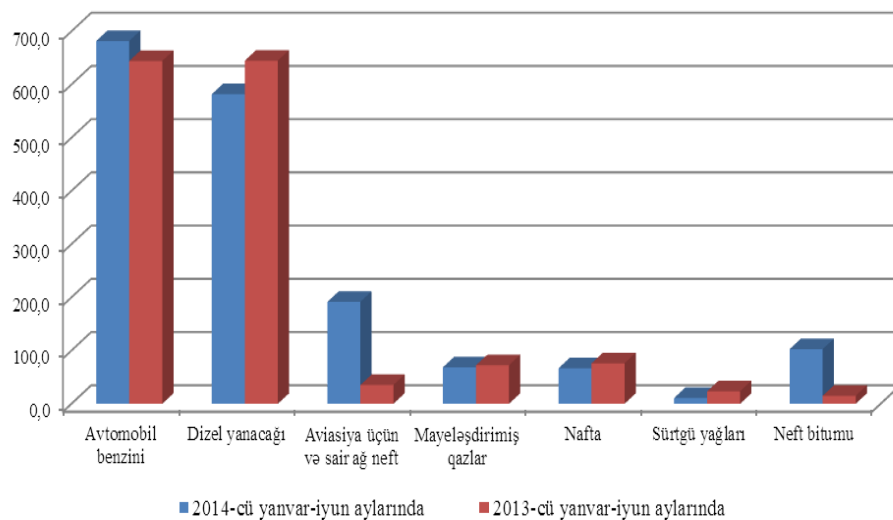
Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin iqtisadi rayonlar üzrə strukturu (yekuna görə faizlə)

2014-cü ilin ilk altı ayında ölkədə 1710,9 min ton və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,7 faiz (44,6 min ton) çox əsas növ neft məhsulları istehlak olunmuşdur. İstehlak olunmuş əsas növ neft məhsullarının 39,9 faizini avtomobil benzini, 34,0 faizini dizel yanacağı, 11,2 faizini aviasiya üçün və sair ağ neft, 6,0 faizini neft bitumu, 4,0 faizini maye qaz, 3,9 faizini nafta, 0,6 faizini sürtkü yağları, 0,3 faizini mazut yanacağı, cüzi hissəsini isə neft koksu təşkil etmişdir.

Qrafik 23

**Əsas növ neft məhsullarının istehlakının strukturu,
(min ton)**

Cari ilin birinci yarımilində avtomobil benzininin istehlakı 5,8 faiz, aviasiya üçün və sair ağ neftin istehlakı 5,4 dəfə artmış, başqa əsas növ neft məhsullarının istehlakı isə azalmışdır.

**Əsas növ neft məhsullarının daxili bazarda istehlakının
strukturunu**

	2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında, min ton	2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında, min ton	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	1710,9	1666,3	102,7
o cümlədən:			
avtomobil benzini	681,8	644,2	105,8
dizel yanacağı	581,8	644,8	90,2
aviasiya üçün və sair ağ neft	191,5	35,3	5,4 d
nafta	66,9	76,1	87,9
mazut yanacağı	5,7	18,0	31,7
maye qaz	68,7	72,3	95,0
neft koksu	0,7	1,8	38,9
neft bitumu	102,8	150,3	68,4
sürtkü yağları	11,0	23,5	46,8

İctimai iaşə xidmətləri

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında ictimai iaşə dövriyyəsinin həcmi 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 15,1 faiz artaraq 467,5 milyon manat olmuşdur. İctimai iaşə dövriyyəsinə dair əsas göstəricilər aşağıdakı kimidir:

Cədvəl 43

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları, min manatla	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları 2013-cü ilin yanvar- iyul aylarına nisbətən, faizlə
İctimai iaşə dövriyyəsinin həcmi	467 549,4	115,1
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti	8 138,9	103,9
qeyri-dövlət mülkiyyəti	459 410,5	115,3
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	246 479,2	118,6

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 46,3 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 53,7 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə dövriyyənin həcmi 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 11,8 faiz artaraq 212,9 milyon manat təşkil etmişdir.

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin həcmi 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,6 faiz artaraq 3,5 milyard manat olmuşdur. Artımın 60,8 faizi hüquqi şəxslərin müəssisələrində yaranmış və bu müəssisələrdə əhaliyə 2,7 milyard manatlıq və ya 5,3 faiz çox pullu xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 44

Pullu xidmətlərin həcmi

	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları, milyon manatla	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə
Pullu xidmətlərin ümumi həcmi-cəmi	3 532,4	106,6
dövlət mülkiyyəti	827,1	101,8
qeyri-dövlət mülkiyyəti	2 705,3	108,2
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	872,7	110,9

Hesabat dövründə hər bir ölkə sakini hər ay orta hesabla 53,8 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,9 manat çox müxtəlif pullu xidmətlərdən istifadə etmişdir.

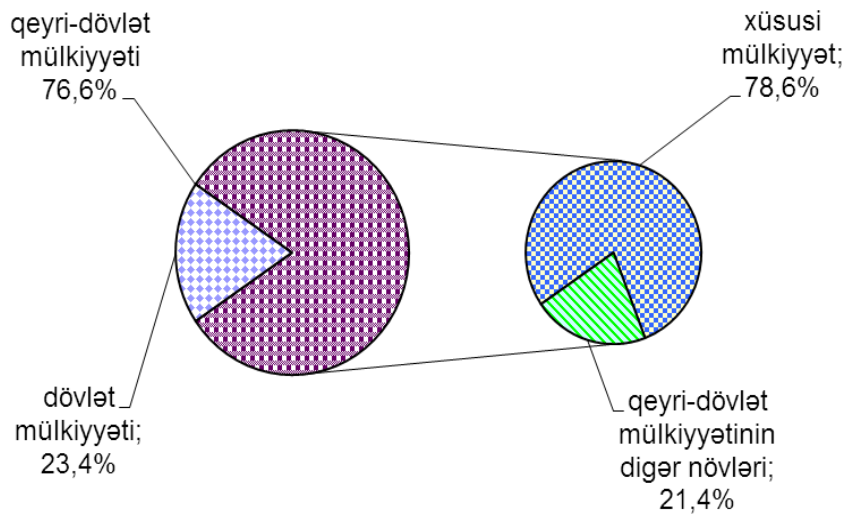
Ölkənin bütün bölgələrində xidmət sektoru dinamik inkişaf etmiş, 2014-cü ilin birinci yarısında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin həcmi əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə Bakı şəhəri üzrə 6,7 faiz, Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 28,5 faiz, Abşeron iqtisadi rayonu üzrə 12,3 faiz, Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu üzrə 8,9 faiz, Aran iqtisadi rayonu üzrə 8,0 faiz, Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə 5,9 faiz, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu üzrə 4,8 faiz, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 4,6 faiz, Lənkəran iqtisadi rayonu üzrə 4,3 faiz, Naxçıvan iqtisadi rayonu üzrə 4,1 faiz artmışdır.

**Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin indekslərinin
dinamikası**

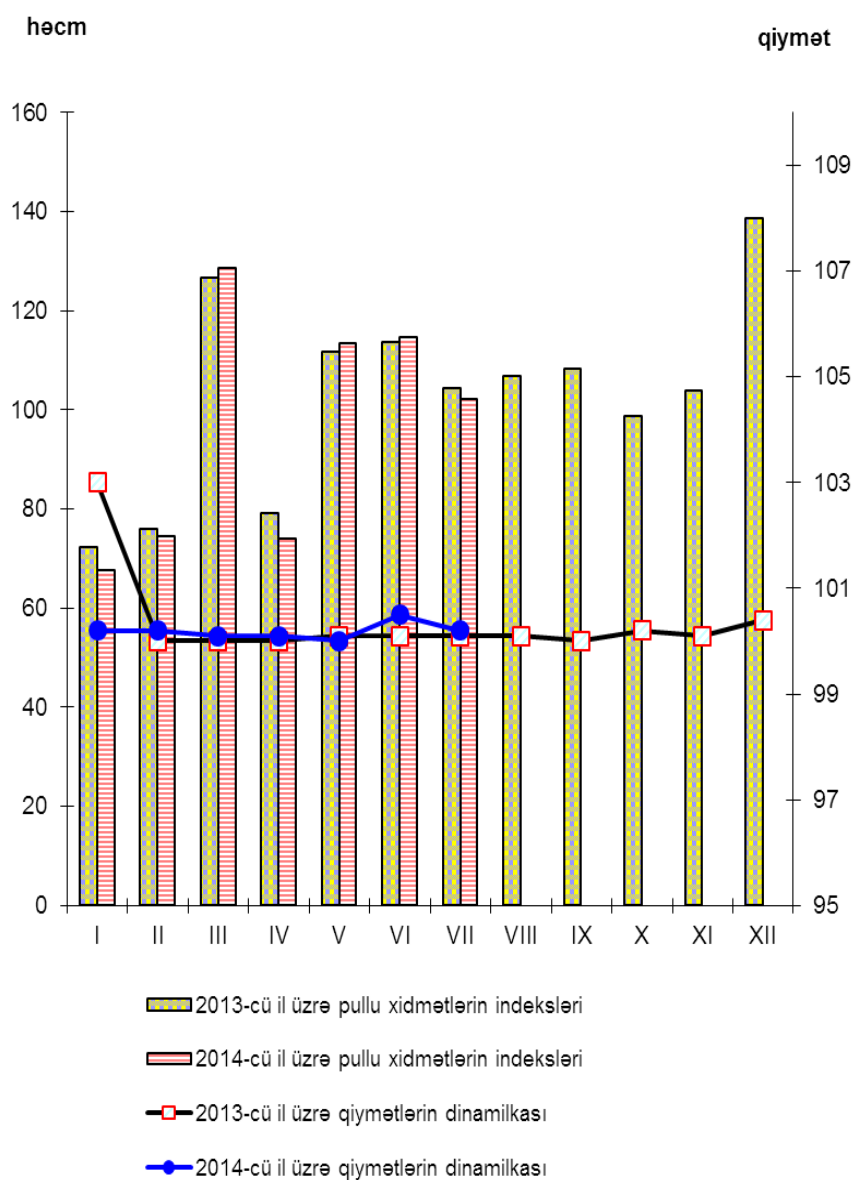
	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki şəxslər üzrə
2013-cü il			
Yanvar	108,4	107,1	112,8
Yanvar – fevral	107,2	105,0	114,6
Yanvar – mart	107,5	104,8	116,7
Yanvar-aprel	107,3	104,9	115,5
Yanvar-may	107,3	105,5	113,4
Yanvar-iyun	107,5	105,5	114,2
Yanvar-iyul	106,8	105,1	112,8
Yanvar-avqust	106,8	105,2	112,2
Yanvar-sentyabr	107,2	105,7	112,3
Yanvar-oktyabr	106,9	105,4	111,7
Yanvar-noyabr	107,3	106,0	111,3
Yanvar-dekabr	108,2	107,0	112,1
2014-cü il			
Yanvar	107,8	106,9	110,5
Yanvar-fevral	106,9	105,5	111,3
Yanvar-mart	107,0	105,5	111,8
Yanvar-aprel	106,6	105,2	111,2
Yanvar-may	106,7	105,5	110,3
Yanvar-iyun	106,9	105,6	110,9
Yanvar-iyul	106,6	105,3	110,9

Qrafik 24

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin mülkiyyət formaları üzrə quruluşu

**Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Cədvəl 46

Qiymət və tarif indeksləri

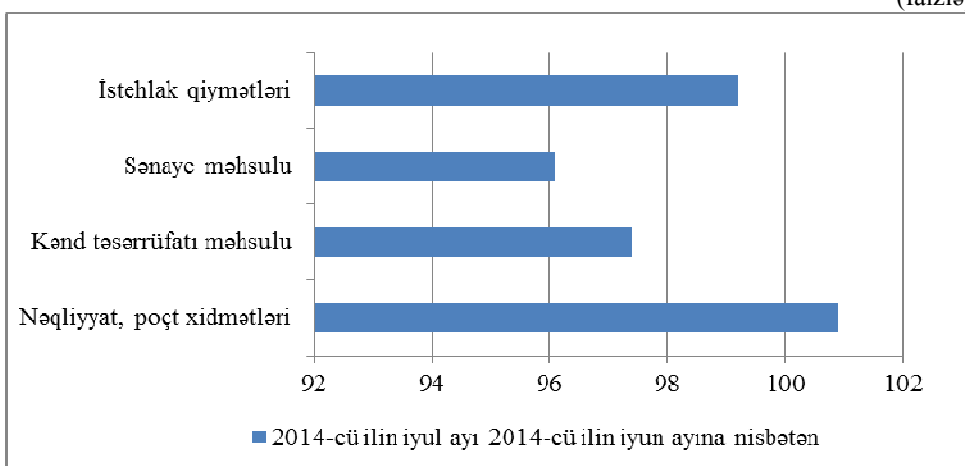
(faizlə)

	2014-cü ilin iyul ayı 2014-cü ilin iyun ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən
İstehlak qiymətləri indeksi	99,2	101,5
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	96,1	103,5
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	97,4	100,8
Nəqliyyat, poçt tarifləri indeksi	100,9	95,6

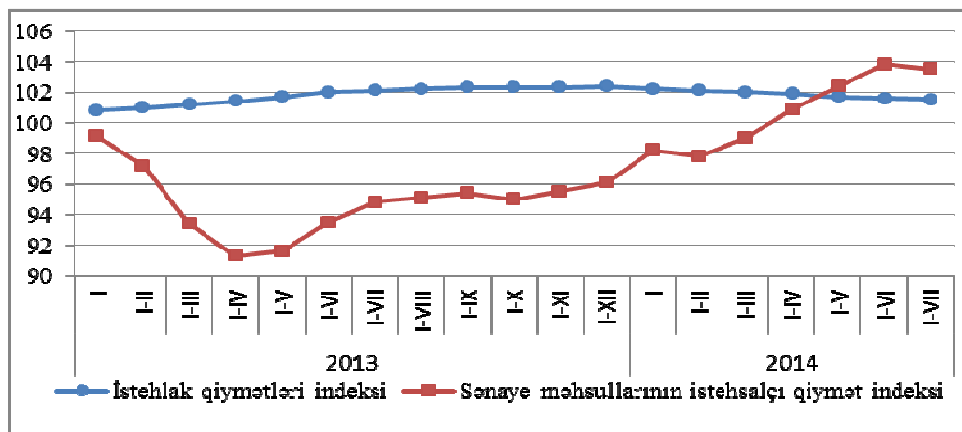
Qrafik 26

İstehlak və istehsalçı qiymət və tarif indeksləri

(faizlə)

İstehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri

2014-cü ilin iyul ayında istehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri əvvəlki ayla müqayisədə 0,8 faiz ucuzlaşmış, əvvəlki ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən isə 1,5 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 47

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

(faizlə)

	Cəmi mallar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2013-cü il				
Yanvar	101,2	100,8	100,6	99,4
Fevral	100,5	101,0	101,0	99,8
Mart	100,6	101,2	101,3	100,2
I rüb	102,5	101,2	103,2	100,2
Aprel	100,4	101,4	100,9	100,8
May	99,6	101,7	99,1	101,4
İyun	98,9	102,0	97,4	101,8

REAL SEKTOR

...ardı...

	Cəmi mallar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
II rüb	100,4	102,8	100,6	103,4
İyul	99,3	102,1	98,3	102,0
Avqust	99,7	102,2	99,2	102,2
Sentyabr	100,1	102,3	100,1	102,2
III rüb	98,2	103,0	95,8	103,2
Oktyabr	100,7	102,3	101,2	102,2
Noyabr	100,7	102,3	101,4	102,2
Dekabr	101,9	102,4	102,6	102,2
IV rüb	101,7	102,8	102,7	102,3
2014-cü il				
Yanvar	99,8	102,2	100,2	102,6
Fevral	100,4	102,1	100,8	102,4
Mart	100,3	102,0	100,6	102,2
I rüb	101,7	102,0	103,2	102,2
Aprel	100,2	101,9	100,2	101,9
May	99,2	101,7	98,1	101,5
İyun	98,8	101,6	97,1	101,2
II rüb	99,6	101,2	98,7	100,2
İyul	99,2	101,5	98,0	100,9

...ardı...

	Qeyri-ərzaq malları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2013-cü il				
Yanvar	100,1	100,5	103,0	103,4
Fevral	100,0	100,4	100,0	103,4
Mart	100,0	100,4	100,0	103,4
I rüb	100,2	100,4	103,1	103,4
Aprel	100,0	100,4	100,0	103,3
May	100,1	100,5	100,1	103,3
İyun	100,0	100,5	100,1	103,3
II rüb	100,0	100,5	100,1	103,2

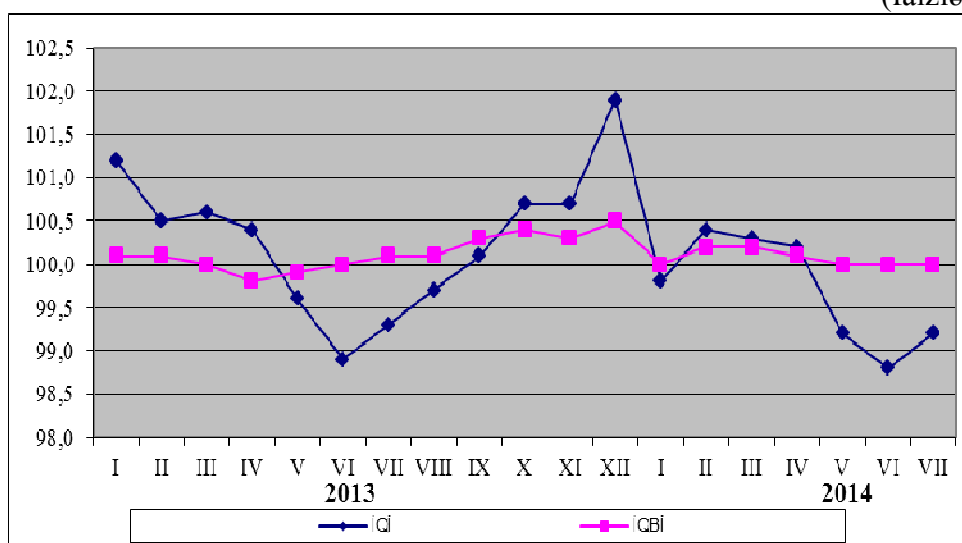
	Qeyri-ərzaq malları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	əvvəlki aya nisbətən	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
İyul	100,0	100,5	100,1	103,3
Avqust	100,0	100,5	100,1	103,4
Sentyabr	100,2	100,5	100,0	103,4
III rüb	100,0	100,5	100,3	103,6
Oktyabr	100,4	100,5	100,2	103,4
Noyabr	100,1	100,6	100,1	103,4
Dekabr	102,7	100,8	100,4	103,5
IV rüb	101,6	101,8	100,4	103,9
2014-cü il				
Yanvar	100,0	103,5	99,1	100,2
Fevral	100,0	103,5	100,0	100,2
Mart	100,0	103,5	100,1	100,3
I rüb	101,9	103,5	99,5	100,3
Aprəl	100,2	103,6	100,1	100,3
May	100,0	103,6	100,0	100,3
İyun	99,9	103,6	100,2	100,3
II rüb	100,2	103,7	100,2	100,4
İyul	100,0	103,6	100,2	100,4

2014-cü ilin iyul ayında **istehlak qiymətlərinin bazis indeksi** 2014-cü ilin iyun ayı ilə müqayisədə eyni səviyyədə qalmış, əvvəlki ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən isə 1,8 faiz bahalaşmışdır. Bazis indeksi dedikdə dövlət tərəfindən tənzimlənən qiymət və tariflər və mövsümi xarakterə malik olan məhsullar istisna olmaqla hesablanan istehlak qiymətləri indeksi nəzərdə tutulur.

Qrafik 28

**İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin
bazis indeksinin dəyişməsi**

(faizlə)

Cari ilin iyul ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymətləri əvvəlki aya nisbətən 2,0 faiz ucuzlaşmış, 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən isə 0,9 faiz bahalaşmışdır.

**Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının
qiymət indeksinin dəyişməsi**

(faizlə)

	2014-cü ilin iyul ayı 2014-cü ilin iyun ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar- iyul ayları 2013-cü ilin yanvar- iyul aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar-iyul ayları 2012- ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən
Çörək məmulatları və yarmalar	100,1	100,6	101,7
Ət məhsulları	99,8	101,1	100,2
Balıq məhsulları	98,9	116,0	99,2
Süd məhsulları, pendir və yumurta	100,0	101,4	99,5
Yağ və piylər	100,1	103,0	97,9
Meyvələr	93,9	93,6	105,8
Tərəvəzlər	90,6	95,7	104,5
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,0	99,9	98,4
Digər kateqoriyalara aid edilməyən yeyinti məhsulları	100,0	103,0	101,4
Qəhvə, çay, kakao	100,0	102,3	101,6
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,0	101,0	103,2
Spirтли içkilər	100,1	100,6	100,0
Tütün məmulatları	100,0	114,4	111,4

2014-cü ilin iyul ayında qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə eyni səviyyədə qalmış, 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən isə 3,6 faiz bahalaşmışdır.

Qeyri-ərzaq mallarının qiymət indeksinin dəyişməsi

(faizlə)

	2014-cü ilin iyul ayı 2014- cü ilin iyun ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar- iyul ayları 2013-cü ilin yanvar- iyul aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar-iyul ayları 2012- ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən
Parçalar	100,0	99,5	101,7
Geyim	99,9	101,3	100,7
Digər paltarlar və qalantereya	100,0	100,9	102,4
Ayaqqabı	99,8	100,6	101,0
İnşaat materialları	100,1	101,2	100,2
Sıxılmış balon qazı	100,0	101,4	100,0
Duru yanacaq (ağ neft)	100,0	111,7	102,0
Mebel və ev əşyaları	100,1	101,3	100,8
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,2	101,3	100,5
Ev üçün toxuculuq məmulatları	100,0	101,1	101,0
Məişət cihazları	100,1	100,6	99,9
Kiçik elektrik cihazları	100,0	100,3	100,4
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	99,8	101,9	101,2
İri alət və avadanlıqlar	99,8	96,9	98,1
Kiçik alət və avadanlıqlar	100,0	100,1	100,3
Mənzilə uzun müddət qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar və xidmətlər (mebellərə qulluq etmək üçün vasitələr, unitaz və vannaların təmizlənməsi üçün vasitələr, qabların yuyulması üçün vasitələr və s.)	100,0	101,2	100,3
Dərmanlar	100,2	99,9	100,7
Tibb təyinatlı digər məhsullar	100,3	100,5	100,1
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,0	101,1	103,6
Minik avtomobili	100,1	96,3	97,5
Velosiped	99,3	101,3	100,8
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,0	100,2	99,9

	2014-cü ilin iyul ayı 2014- cü ilin iyun ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar- iyul ayları 2013-cü ilin yanvar- iyul aylarına nisbətən	...ardı Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar-iyul ayları 2012- ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən
Yanacaq və sürtkü materialları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	131,8	100,0
Telefon (faksimil) aparatı	99,9	99,0	98,8
Fotoqrafiya, kinematoqrafiya avadanlıqları və optik cihazlar	99,9	98,9	99,5
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompyuter, noutbuk, planşet kompyuter)	99,9	99,4	100,2
Uzunmüddətli istifadə üçün istirahət əşyaları və musiqi alətləri	99,3	98,3	100,1
Oyuncaqlar	99,9	99,9	99,6
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət etmək üçün əşyalar	99,9	99,5	99,0
Bağcılıq alətləri	100,0	102,3	105,8
Ev heyvanları üçün yemlər	100,0	96,3	100,0
Kitablar	99,9	102,1	100,8
Qəzetlər və dövri nəşrlər	100,0	101,2	101,6
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	99,9	101,0	100,2
Elektrik cihazları (elektrik fenlər)	100,3	101,8	100,5
Şəxsi gigiyena əşyaları və digər məmulatlar	100,0	100,9	100,2
Zərgərlik məmulatları	100,0	98,8	100,4
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,1	102,1	100,4

2014-cü ilin iyul ayında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin qiymət və tarifləri əvvəlki aya nisbətən 0,2 faiz, 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən isə 0,4 faiz bahalaşmışdır.

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin qiymət (tarif) indeksinin dəyişməsi

(faizlə)

	2014-cü ilin iyul ayı 2014- cü ilin iyun ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları 2013- cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar-iyul ayları 2012-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,1	101,9	100,9
Ayaqqabıların təmiri	100,0	101,4	105,4
İcarəçi tərəfindən faktiki ödənilmiş icarə haqqı	101,7	108,1	102,9
Mənzil sahəsinin saxlanması və təmiri üçün lazım olan materiallar	100,1	102,4	100,3
Soyuq su təchizatı	100,0	100,0	100,0
Zibilin daşınması	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0
Elektrik enerjisi	100,0	100,0	100,0
Təbii qaz	100,0	100,0	100,0
İsti su, buxar təchizatı	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,0	103,5	100,7
Məişət cihazlarının təmiri	99,7	101,2	101,0
Ev və məişət xidmətləri	100,0	100,0	101,9
Tibbi xidmət	100,0	102,0	100,0
Stomatoloji xidmət	100,0	101,3	100,4
Tibbi laboratoriya xidmətləri və digər tibbi xidmətlər	99,9	104,9	101,1
Xəstəxana xidmətləri	100,2	101,6	102,7
Avtomobillərin təmiri	100,0	101,6	102,4
Nəqliyyat vasitələri ilə bağlı digər xidmətlər	100,0	100,7	99,3
Dəmir yolu ilə sərnəşindəşmə xidməti	100,8	105,9	99,1
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnəşindəşmə xidməti	100,0	102,6	100,5
Hava nəqliyyatı ilə sərnəşindəşmə	104,1	112,1	107,5

... ardı

	2014-cü ilin iyul ayı 2014-cü ilin iyun ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları 2013- cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən	Məlumat üçün: 2013-cü ilin yanvar-iyul ayları 2012-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişindəşım	100,0	85,2	99,2
Digər nəqliyyat xidmətləri	100,0	103,2	100,6
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	86,8	93,7
Oyun avtomatlarının xidməti	100,0	100,0	102,7
Kompleks istirahətin təşkili	100,3	98,0	98,7
Ödənişli ali təhsil haqqı	101,1	105,8	103,7
Restoranlar və kafelər	100,3	101,0	101,7
Mehmanxana xidməti	100,5	102,4	99,1
Bərbərxana və kosmetik xidmətlər	100,1	101,6	101,7
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası	100,0	100,0	100,0
Sadalanan kateqoriyalara aid edilməyən digər xidmətlər	100,0	100,5	176,3

Cədvəl 51

**Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2014-cü ilin iyul ayında
istehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi**

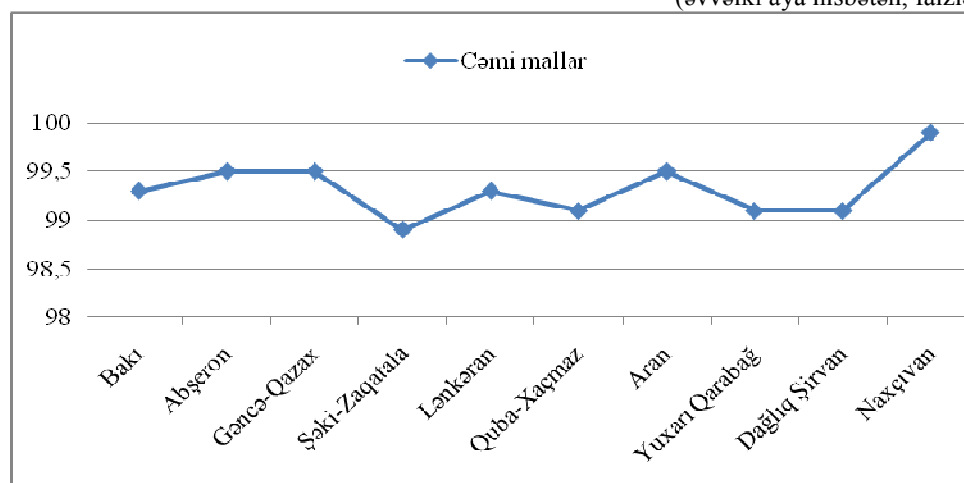
(faizlə)

	Cəmi mallar və xidmətlər üzrə	Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün	Qeyri-ərzaq malları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	99,3	98,5	99,8	100,1
Abşeron	99,5	98,7	100,3	100,0
Gəncə-Qazax	99,5	98,6	100,0	100,2
Şəki-Zaqatala	98,9	97,5	100,0	99,8
Lənkəran	99,3	98,3	100,0	100,0
Quba-Xaçmaz	99,1	97,8	100,0	100,0
Aran	99,5	98,4	100,0	100,4
Yuxarı Qarabağ	99,1	98,2	100,0	100,0
Dağlıq Şirvan	99,1	97,9	100,0	99,9
Naxçıvan	99,9	98,9	100,0	101,2

Qrafik 29

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Cədvəl 52

2014-cü ilin iyul ayı üçün ölkə üzrə əsas ərzaq məhsullarının orta bazar qiymətləri və indeksləri

Malın adı	2014-cü ilin iyul ayı (kq, manatla)	2013-cü ilin iyul ayı (kq, manatla)	2014-cü ilin iyul ayı 2014-cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2014-cü ilin iyul ayı 2013-cü ilin iyul ayına nisbətən, faizlə
Mal əti	7,63	7,59	99,7	100,5
Qoyun əti	9,31	9,00	99,8	103,4
Toyuq əti	3,23	3,34	99,4	96,7
Kərə yağı	6,84	5,99	100,2	114,2
Bitki yağı	2,26	2,25	99,9	100,4
Margarin	2,46	2,48	100,0	99,2
Süd	0,90	0,88	99,2	102,3
Qatıq	1,52	1,53	100,1	99,3
Brınza pendiri	4,96	4,60	100,2	107,8
Yumurta (10 ədəd)	1,06	1,07	101,9	99,1
Şəkər tozu	0,98	1,01	100,1	97,0
Qənd	1,40	1,40	100,1	100,0

REAL SEKTOR

...ardı

Malın adı	2014-cü ilin iyul ayı (kq, manatla)	2013-cü ilin iyul ayı (kq, manatla)	2014-cü ilin iyul ayı 2014- cü ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2014-cü ilin iyul ayı 2013-cü ilin iyul ayına nisbətən, faizlə
Çay	4,59	4,34	99,9	105,8
Duz	0,52	0,49	100,1	106,1
Buğda unu	0,79	0,75	100,3	105,3
Çörək	0,60	0,60	100,2	100,0
Düyü	1,71	1,53	100,2	111,8
Manna yarması	1,72	1,65	100,2	104,2
Qarabaşaq yarması	1,55	1,67	99,5	92,8
Makaron	1,49	1,45	100,0	102,8
Vermişel	1,46	1,43	100,0	102,1
Kartof	0,77	0,59	86,8	130,5
Kələm	0,54	0,72	95,8	75,0
Baş soğan	0,41	0,52	84,1	78,8
Sarımsaq	1,55	1,83	92,3	84,7
Çuğundur	0,91	0,88	101,8	103,4
Yerkökü	1,03	1,00	106,2	103,0
Xiyar	0,65	0,75	94,5	86,7
Pomidor	1,06	1,03	94,7	102,9
Göyərtili (1 dəstə)	0,17	0,17	102,3	100,0
Alma	1,04	1,32	85,7	78,8
Armut	1,78	1,71	89,1	104,1
Çiyələk	1,92	2,19	101,0	87,7
Alça	0,95	1,05	81,4	90,5
Banan	2,43	2,43	99,7	100,0

**İstehsalçı və idxal-ixrac mallarının
qiymət indeksləri**

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2014-cü ilin iyul ayında bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 2,6 faiz ucuzlaşmışdır. Bitkiçilik məhsullarının istehsalçı qiymətləri 6,6 faiz ucuzlaşmış, heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə 1,4 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində balıq və sair balıqçılıq məhsullarının və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətlərində əvvəlki ayla müqayisədə heç bir dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 53

(faizlə)

	2014-cü ilin iyul ayı 2014-cü ilin iyun ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən
Bitkiçilik və heyvandarlıq məhsulları	97,4	100,8
o cümlədən: bitkiçilik məhsulları	93,4	97,3
heyvandarlıq məhsulları	101,4	104,5
Meşə təsərrüfatı	100,0	100,1
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,0	110,3

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2014-cü ilin iyul ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 3,9 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 4,4 faiz, emal sənayesi üzrə isə istehsalçı qiymətləri indeksi 0,1 faiz azalmışdır.

Ay ərzində elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı üzrə və su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı üzrə isə heç bir dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 54

(faizlə)

	2014-cü ilin iyul ayı 2014-cü ilin iyun ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	96,1	103,5
Mədənçıxarma sənayesi	95,6	101,6
Emal sənayesi	99,9	116,6
Elektirk enerjisi, qaz və buxar bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

Nəqliyyat, poçt və rabitə tarifləri indeksləri. 2014-cü ilin iyul ayında nəqliyyat və poçt tarifləri indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 0,9 faiz artmış, o cümlədən yükdaşıma tarifləri 0,6 faiz, sərnışındaşıma tarifləri 2,3 faiz artmış, poçt və kuryer tarifləri isə sabit qalmışdır. Rabitə tarifləri indeksi üzrə əvvəlki ayla müqayisədə heç bir dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 55

(faizlə)

	2014-cü ilin iyul ayı 2014-cü ilin iyun ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-iyul ayları 2013-cü ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən
Nəqliyyat və poçt xidmətləri	100,9	95,6
o cümlədən:		
Yükdaşıma nəqliyyatı	100,6	94,0
Sərnışındaşıma nəqliyyatı	102,3	101,9
Poçt və kuryer xidmətləri	100,0	100,4
Rabitə xidmətləri	100,0	91,6

Tikinti işlərinin qiymət indeksləri. Tikinti işlərinin qiymət indeksi 2014-cü ilin II rübündə əvvəlki rübə nisbətən və yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 56

(faizlə)

	2014-cü ilin II rübü 2014-cü ilin I rübünə nisbətən	2014-cü ilin yanvar-iyun ayları 2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən
Tikinti üzrə qiymət indeksi	100,1	100,1
o cümlədən: Yerüstü tikililər üzrə qiymət indeksi	99,9	99,9
o cümlədən: yaşayış evləri üzrə qiymət indeksi	99,9	99,6
o cümlədən: 5 mərtəbəyə qədər yaşayış evləri	100,2	100,3
6 və çoxmərtəbəli yaşayış evləri	99,8	99,4
sosial təyinatlı binalar üzrə qiymət indeksi	99,5	100,3
o cümlədən: inzibati tikililər	100,0	100,3
ümumtəhsil məktəbləri	99,4	100,3
istehsal təyinatlı obyektlər üzrə qiymət indeksi	101,1	100,4
o cümlədən: sənaye obyektləri	101,1	100,4
Yol və körpü (mülki) tikintisi üzrə qiymət indeksi	101,4	101,5
o cümlədən: yol tikintisi	101,6	101,7
körpü tikintisi	100,1	100,5

İdxal olunan malların qiymət indeksləri. Ölkəyə idxal olunan malların qiymət indeksi 2014-cü ilin iyun ayında əvvəlki aya nisbətən 100,0 faiz, MDB ölkələrindən idxal olunan mallar üzrə 99,5 faiz, digər ölkələrdən idxal olunan mallar üzrə isə 100,2 faiz təşkil etmişdir.

Təsnif edilmiş emal mərhələləri üzrə idxal edilmiş istehlak mallarının qiymətləri 0,6 faiz ucuzlaşmış, aralıq məhsulların qiymətləri 0,3 faiz və investisiya mallarının qiymətləri 0,1 faiz bahalaşmışdır. Digər malların qiymətləri isə dəyişməz olaraq qalmışdır.

Cədvəl 57

(faizlə)

	2014-cü ilin iyun ayı 2014-cü ilin may ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-iyun ayları 2013-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən
Bütün mallar üzrə	100,0	100,5
Emal mərhələləri üzrə		
İnvestisiya malları	100,1	101,0
Aralıq məhsullar	100,3	100,9
o cümlədən:		
energetika məhsulları	100,2	95,1
digər aralıq məhsullar	100,3	100,9
İstehlak malları	99,4	101,2
o cümlədən:		
qısa müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	98,6	103,4
uzun müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	100,3	98,6
ikili istifadə xüsusiyyətli mallar	100,5	100,2
Digər mallar	100,0	95,6

İxrac olunan malların qiymət indeksləri. Ölkədən ixrac olunan malların qiymət indeksi 2014-cü ilin iyun ayında əvvəlki aya nisbətən 101,8 faiz, MDB ölkələrinə ixrac olunan mallar üzrə 100,6 faiz, digər ölkələrə ixrac olunan mallar üzrə isə 101,9 faiz təşkil etmişdir.

Emal mərhələləri üzrə ixrac olunan aralıq məhsulların və istehlak mallarının qiymətləri 0,3 faiz bahalaşmışdır. İnvestisiya mallarının və digər malların qiymətləri isə dəyişməz olaraq qalmışdır.

Cədvəl 58

(faizlə)

	2014-cü ilin iyun ayı 2014-cü ilin may ayına nisbətən	2014-cü ilin yanvar-iyun ayları 2013-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən
Bütün mallar üzrə	101,8	101,9
o cümlədən:		
Neft və neft məhsulları daxil olmadan	100,6	98,3
Emal mərhələləri üzrə		
İnvestisiya malları	100,0	99,0
Aralıq məhsullar	100,3	96,1
o cümlədən:		
energetika məhsulları	100,2	91,8
digər aralıq məhsullar	100,7	103,2
İstehlak malları	100,3	96,7
o cümlədən:		
qısa müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	100,3	96,9
uzun müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	99,7	92,6
ikili istifadə xüsusiyyətli mallar	99,8	89,0
Digər mallar	100,0	99,9

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə, 2014-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkənin bank-kredit təşkilatları tərəfindən 16,8 milyard manat həcmində kreditlər verilmişdir. Qüvvədə olan kreditlərin 34,5 faizi dövlət, 62,7 faizi özəl banklar, 2,8 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatlarının payına düşmüşdür.

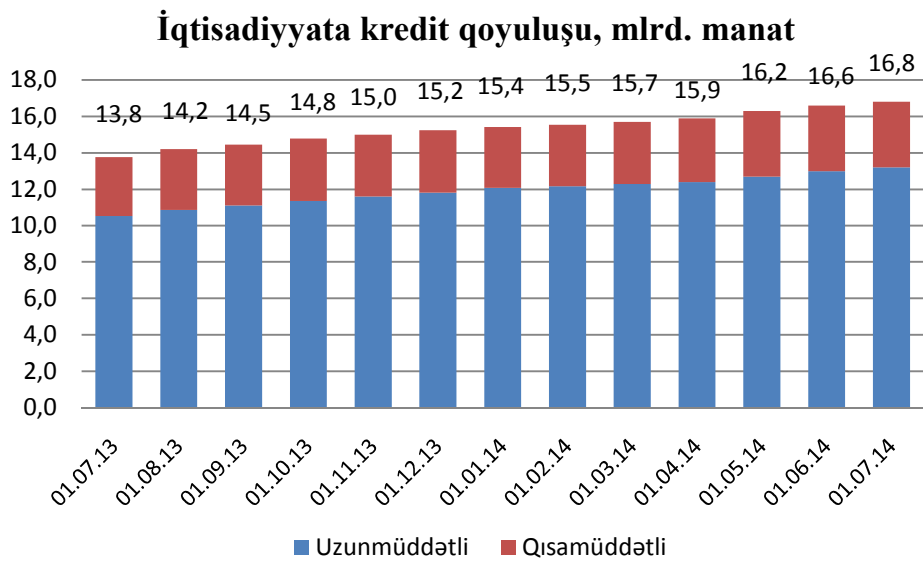
Kreditlərin 78,9 faizini uzunmüddətli kreditlər təşkil etmiş, 5,2 faizinin ödənilmə vaxtı keçmişdir.

Cədvəl 59

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2014-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə, milyon manat
Kredit qoyuluşları – cəmi	16754,8
o cümlədən:	
- qısamüddətli	3530,3
- uzunmüddətli	13224,5
Ödənilmə vaxtı keçmiş kreditlər	877,6
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	5,2

Qrafik 30

Məşğulluq və işsizlik

2014-cü il avqustun 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 4803,4 min nəfər olmuş, onlardan 4565,6 min nəfərini iqtisadi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əhali təşkil etmişdir.

Cari il iyulun 1-i vəziyyətinə muzdla işləyənlərin sayı 1510,9 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət bölməsində 891,6 min nəfər, qeyri-dövlət bölməsində isə 619,3 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 37,2 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1473,7 min nəfər çalışmışdır. Muzdla işləyənlərin tərkibində qeyri-kənd təsərrüfatı sahəsində əmək fəaliyyəti ilə məşğul olanlar 1466,1 min nəfər təşkil etmişdir.

Müəssisə və təşkilatlarda muzdla çalışan işçilərin 22,6 faizi məhsul istehsalı sahələrində, onlardan 7,0 faizi tikintidə, 6,6 faizi emal sənayesində, 2,9 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahəsində, 2,5 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,9 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahəsində, 1,7 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sahəsində məşğul olmuşlar.

Xidmət sahəsində çalışanların 22,3 faizi təhsil, 18,7 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,7 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,6 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 5,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,8 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, 3,6 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,9 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,7 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 0,9 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində cəmlənmişdir.

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 149,9 saat təşkil etmişdir.

**İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bir işçiyə düşən
orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı**

	İş saatları
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	151,5
Mədənçıxarma sənayesi	149,9
Emal sənayesi	149,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	147,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	152,9
Tikinti	155,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	158,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	145,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	148,2
İnformasiya və rabitə	152,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	151,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	154,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	152,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	149,4
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	141,7
Təhsil	144,9
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	146,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	149,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	148,7

2014-cü il avqustun 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 36,7 min nəfər olmuş, onların 40,7 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizliyə görə müavinətin orta məbləği 247,4 manat olmuşdur.

Məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu verilmiş şəxslərin və işsizlik müavinəti alanların sayı
(1 avqust 2014-cü il vəziyyətinə)

(nəfər)

	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	36 662	2 247*
Bakı şəhəri – cəmi	13 861	756
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	1 765	331
o cümlədən:		
Xızı rayonu	113	15
Abşeron rayonu	324	43
Sumqayıt şəhəri	1 328	273
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	2 252	218
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	580	81
Qazax rayonu	739	32
Ağstafa rayonu	120	13
Tovuz rayonu	120	12
Şəmkir rayonu	283	30
Gədəbəy rayonu	191	9
Daşkəsən rayonu	4	1
Samux rayonu	18	1
Göygöl rayonu	102	10
Goranboy rayonu	44	23
Naftalan şəhəri	51	6
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	1 054	115
o cümlədən:		
Balakən rayonu	232	32
Zaqatala rayonu	35	8
Qax rayonu	276	22
Şəki rayonu	261	31
Oğuz rayonu	49	8
Qəbələ rayonu	201	14
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	1 004	86
o cümlədən:		
Astara rayonu	112	2
Lənkəran rayonu	328	58
Lerik rayonu	43	5
Yardımlı rayonu	146	8

REAL SEKTOR

...ardı...

	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Masallı rayonu	116	6
Cəlilabad rayonu	259	7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	1 183	94
o cümlədən:		
Qusar rayonu	406	14
Xaçmaz rayonu	74	26
Quba rayonu	466	32
Şabran rayonu	162	4
Siyəzən rayonu	75	18
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	9 932	437
o cümlədən:		
Göyçay rayonu	471	27
Beyləqan rayonu	81	7
Ağcabədi rayonu	403	14
Bərdə rayonu	3 063	41
Neftçala rayonu	264	34
Biləsuvar rayonu	589	31
Salyan rayonu	117	16
Yevlax rayonu	561	17
Mingəçevir şəhəri	1 664	89
Ağdaş rayonu	31	8
Ucar rayonu	35	4
Zərdab rayonu	36	1
Kürdəmir rayonu	473	13
İmişli rayonu	397	5
Saatlı rayonu	36	15
Sabirabad rayonu	500	44
Hacıqabul rayonu	495	27
Şirvan şəhəri	716	44
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	3 238	100
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	240	41
Füzuli rayonu	464	2
Ağdam rayonu	1 776	31
Tərtər rayonu	584	17
Xocalı rayonu	71	1
Şuşa rayonu	36	7
Xocavənd rayonu	67	1
Xankəndi şəhəri	-	-

REAL SEKTOR

... sonu

	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	1 416	61
o cümlədən:		
Kəlbəcər rayonu	914	24
Laçın rayonu	179	13
Qubadlı rayonu	209	16
Zəngilan rayonu	114	8
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	957	49
o cümlədən:		
Qobustan rayonu	65	9
İsmayilli rayonu	387	7
Ağsu rayonu	302	5
Şamaxı rayonu	203	28
Naxçıvan iqtisadi rayonu – cəmi	-	-
o cümlədən:		
Naxçıvan şəhəri	-	-
Sədərək rayonu	-	-
Şərur rayonu	-	-
Babək rayonu	-	-
Şahbuz rayonu	-	-
Culfa rayonu	-	-
Ordubad rayonu	-	-
Kəngərli rayonu	-	-

* “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2 iyul 2001-ci il tarixli Qanununa əsasən işsizlik statusuna malik olan şəxslərdən bir qismi işsizlik müavinəti almışlar (müavinətin ödənilməsi müddəti Qanunda nəzərdə tutulmuş hallardan başqa 12 aylıq dövr ərzində 26 təqvim həftəsindən çox ola bilməz).

Yeni iş yerləri

2014-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ölkədə 65,1 min yeni, o cümlədən 52,8 min daimi iş yerləri açılmışdır. Açılmış daimi iş yerlərinin 13,7 faizi yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatlarda, 12,1 faizi mövcud müəssisə və təşkilatlarda, 0,7 faizi fəaliyyətini bərpa etmiş müəssisə və təşkilatlarda, 73,5 faizi isə fiziki şəxslər tərəfindən yaradılmışdır.

Qrafik 31

**2014-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində
yeni açılmış daimi iş yerlərinin strukturu (faizlə)**

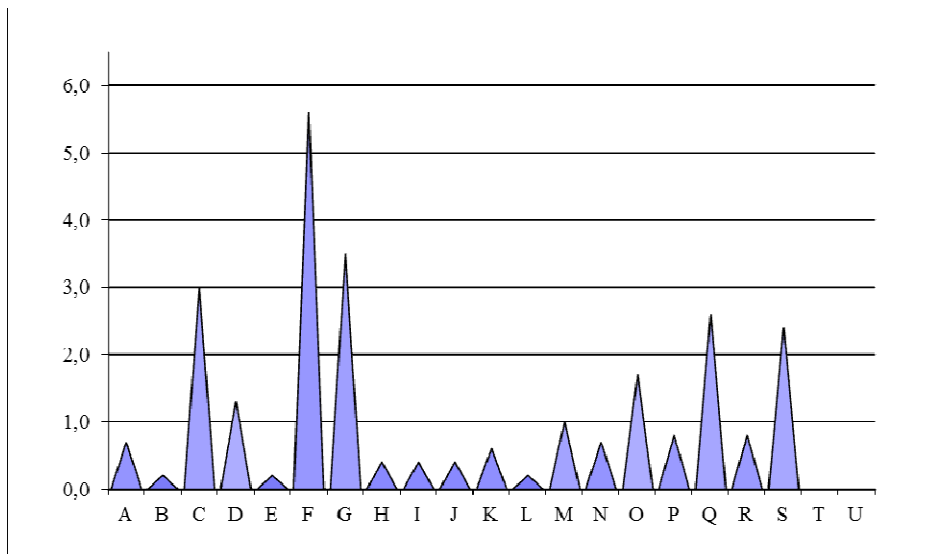

Yeni iş yerlərinin 69,3 faizi regionların, o cümlədən 19,8 faizi Aran, 14,7 faizi Gəncə-Qazax, 9,5 faizi Abşeron, 6,7 faizi Lənkəran, 4,2 faizi Quba-Xaçmaz, 5,2 faizi Şəki-Zaqatala, 3,2 faizi Dağlıq Şirvan, 2,8 faizi Yuxarı Qarabağ, 2,5 faizi Naxçıvan, 0,7 faizi isə Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonunun payına düşmüşdür.

Yanvar-iyun ayları ərzində 83,9 faizi özəl sektorda açılmış yeni iş yerlərindən daimi iş yerləri tam olaraq qeyri-neft sektorunda, o cümlədən 5,6 faizi tikinti, 3,0 faizi emal sənayesi, 3,5 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 1,7 faizi dövlət idarəetməsi, sosial təminat, 2,6 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 1,0 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 0,6 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 0,7 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, eləcə də digər fəaliyyət sahələri üzrə ixtisaslaşan müəssisə və təşkilatlarda yaradılmışdır.

Qrafik 32

Yeni açılmış iş yerlərinin iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə bölgüsü, yekuna nisbətən, faizlə

A	Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq
B	Mədəncixarma sənayesi
C	Emal sənayesi
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı
F	Tikinti
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı
I	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə
J	İnformasiya və rabitə
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi
O	Dövlət idarəetməsi, sosial təminat
P	Təhsil
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi
T	Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti

Dövlət büdcəsi

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında dövlət büdcəsinə 9,3 milyard manat vəsait daxil olmuş, büdcədən müxtəlif sosial-iqtisadi tədbirlərin maliyyələşdirilməsinə 8,7 milyard manat xərclənmişdir. Büdcənin icrasında yaranmış 615,0 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 2,1 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 62

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	İcra, milyon manat		2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2014-cü ilin yanvar-iyun ayları	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları	
Gəlirlər – cəmi	9338,9	9524,5	98,1
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	460,4	395,3	116,5
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	1183,2	1295,9	91,3
Torpaq vergisi	18,4	14,9	123,5
Əmlak vergisi	68,9	58,4	118,0
Əlavə dəyər vergisi	1529,4	1257,8	121,6
Aksiz	401,9	288,3	139,4
Mədən vergisi	65,6	60,2	109,0
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	362,7	316,8	114,5
ondan: idxal rüsumu	184,1	129,9	141,7
Digər vergilər	91,3	82,2	111,1
Digər daxilolmalar	5157,1	5754,7	89,6

Daxilolmaların 16,4 faizi əlavə dəyər vergisi, 12,7 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 4,9 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 4,3 faizi aksizlər, 3,9 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 2,6 faizi digər vergilər, 55,2 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	İcra, milyon manat		2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2014-cü ilin yanvar- iyun ayları	2013-cü ilin yanvar- iyun ayları	
Xərclər – cəmi	8723,9	8730,2	99,9
o cümlədən: Ümumi Dövlət Xidmətləri	619,1	762,9	81,2
ondan: beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	59,5	52,7	112,9
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	461,9	430,4	107,3
Təhsil	627,0	582,3	107,7
Səhiyyə	277,0	257,4	107,6
Sosial müdafiə və sosial təminat	987,4	906,5	108,9
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	137,1	114,7	119,5
İqtisadiyyata	4087,2	3849,8	106,2
ondan:			
– mənzil və kommunal təsərrüfatı	153,0	124,3	123,1
– kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	195,5	197,8	98,8
- sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	3556,3	3326,4	106,9
– nəqliyyat və rabitə	37,1	34,9	106,3
Digər xərclər	1527,2	1826,2	83,6
Profisit	615,0	794,3	-

Büdcə vəsaitlərinin 4,1 milyard manatı (46,8 faizi) iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsinə, 987,4 milyon manatı (11,3 faizi) əhalinin sosial müdafiəsi və sosial təminatına, 627,0 milyon manatı (7,2 faizi) təhsilin, 277,0 milyon manatı (3,2 faizi) isə səhiyyənin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Cədvəl 64

Büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

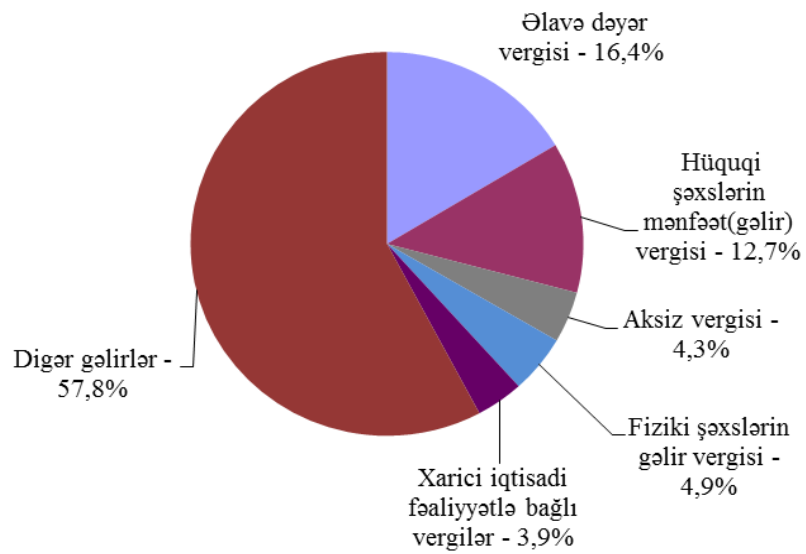
	Cəmi	ÜDM-də
Gəlirlər – cəmi	100,0	32,5
o cümlədən:		
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	4,9	1,6
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	12,7	4,1
Torpaq vergisi	0,2	0,1
Əmlak vergisi	0,7	0,2
Əlavə dəyər vergisi	16,4	5,3
Aksiz	4,3	1,4
Mədən vergisi	0,7	0,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	3,9	1,3
ondan: idxal rüsumu	2,0	0,6
Digər vergilər	1,0	0,3
Digər daxilolmalar	55,2	18,0

Büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Xərclər – cəmi	100,0	30,4
o cümlədən:		
Ümumi Dövlət Xidmətləri	7,1	2,2
ondan:		
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	0,7	0,2
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq -mühafizə və prokurorluq orqanları	5,3	1,6
Təhsil	7,2	2,2
Səhiyyə	3,2	1,0
Sosial müdafiə və sosial təminat	11,3	3,4
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	1,6	0,5
İqtisadiyyata	46,8	14,2
ondan:		
– mənzil və kommunal təsərrüfatı	1,8	0,5
– kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı balıqçılıq,ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	2,2	0,7
– sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	40,8	12,4
– nəqliyyat və rabitə	0,4	0,1
Digər xərclər	17,5	5,3
Profisit	-	2,1

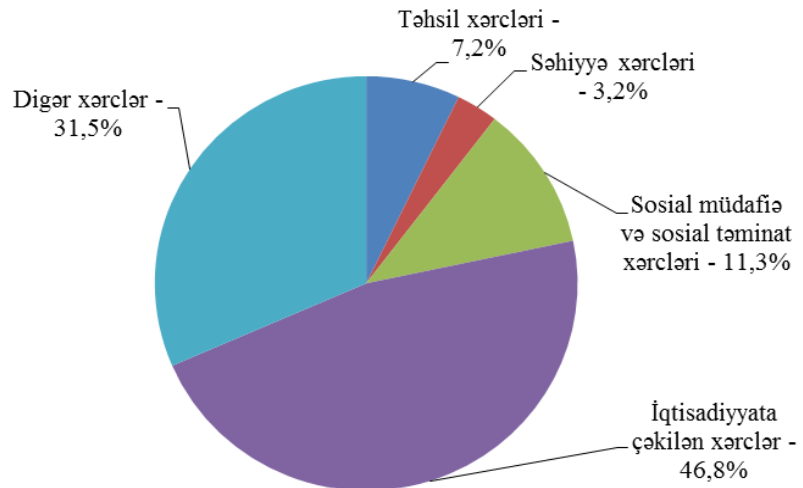
Qrafik 33

**2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında büdcə gəlirlərinin
strukturu**

Qrafik 34

**2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında büdcə xərclərinin
strukturu**

Xarici ticarət

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında Azərbaycan Respublikasının rezidentləri dünyanın 134 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 100 ölkəyə əmtəə ixrac olunmuş, 122 ölkədən idxal olunmuşdur.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən 2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında xarici ölkələrlə 15,3 milyard ABŞ dolları məbləğində ticarət, o cümlədən 11,2 milyard dollarlıq ixrac və 4,1 milyard dollarlıq idxal əməliyyatları aparılmış, 7,1 milyard dollarlıq müsbət saldo yaranmışdır. 2013-cü ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən əmtəə mübadiləsinin dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 11,7 faiz azalmışdır. Ticarət əlaqələrinin 90,8 faizi və ya 13,9 milyard dolları MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərlə, o cümlədən 46,5 faizi və ya 7,2 milyard dolları Avropa İttifaqı ölkələri ilə, 9,2 faizi, yaxud 1,4 milyard dolları MDB üzvü dövlətləri ilə həyata keçirilmiş və bu ölkə qrupları ilə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi müvafiq olaraq 9,8 faiz və 27,3 faiz azalmışdır. Xarici ticarət dövriyyəsi iştirakçılarının 42-si Avropa, 30-u Amerika, 42-si Asiya ölkələri və digərləridir.

MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərə ixrac olunmuş malların dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 6,0 faiz azalmış və 10,8 milyard dollar həcmində məhsul göndərilmişdir. MDB ölkələrinə ixrac olunmuş malların həcmi 37,7 faiz azalaraq 424,3 milyon dollar təşkil etmişdir. İxracın 3,8 faizi MDB, 52,2 faizi və ya 5,9 milyard dolları Avropa İttifaqı ölkələri ilə, qalan 44,0 faizi və ya 4,9 milyard dolları isə digər dövlətlərlə həyata keçirilmişdir.

2014-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ölkəmizə idxal olunmuş malların 3,1 milyard dollarlığı MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər ölkələrdən daxil olmuşdur. İdxalın 23,9 faizi və ya 987,0 milyon dolları MDB üzvü dövlətlərinin, 31,0 faizi və ya 1,3 milyard dolları Avropa İttifaqı ölkələrinin, qalan 45,1 faizi və ya 1,8 milyard dolları isə digər dövlətlərin hesabına formalaşmışdır.

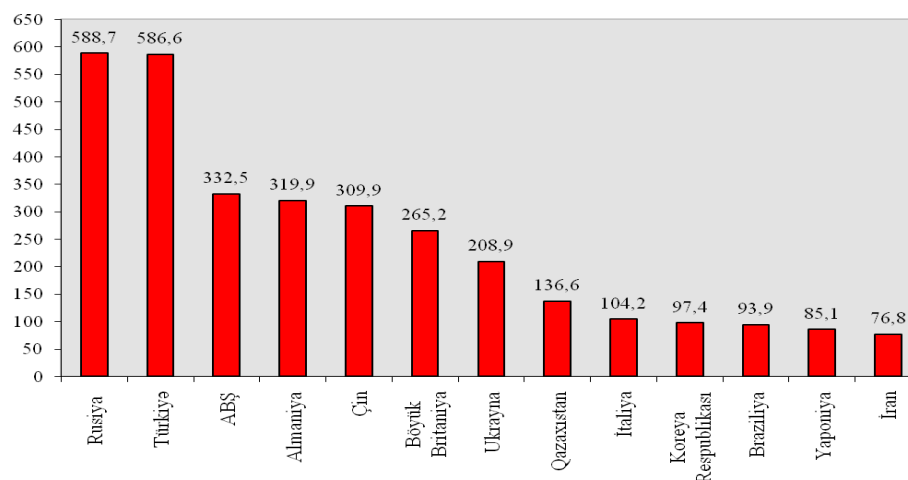
Xarici ticarət dövriyyəsinin beşdə dörd hissəsindən çoxu (82,1 faizi) İtaliya, İndoneziya, Almaniya, Rusiya, Fransa, Türkiyə, İsrail, Amerika Birləşmiş Ştatları, Hindistan, İspaniya, Tayvan, Böyük Britaniya, Tailand, Çin, Gürcüstan, Portuqaliya və Avstriya dövlətlərinin hesabına formalaşmışdır.

Mal mübadiləsinin 91,0 faizi, o cümlədən ixracın 94,5 faizi və idxalın 81,6 faizi sərbəst dönerli valyuta ilə hesablaşmalar əməliyyat növü ilə həyata keçirilmiş və bu hesablaşmaların dövriyyə üzrə həcmi 2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 8,4 faiz azalmışdır.

Ölkəmizə idxal olunmuş malların ümumi həcmi 14,3 faizi Rusiyanın, 14,2 faizi Türkiyənin, 8,1 faizi Amerika Birləşmiş Ştatlarının, 7,8 faizi Almaniyanın, 7,5 faizi Çinin, 6,4 faizi Böyük Britaniyanın, 5,1 faizi Ukraynanın, 3,3 faizi Qazaxıstanın, 2,5 faizi İtaliyanın, 2,4 faizi Koreyanın, 2,3 faizi Braziliyanın, 2,1 faizi Yaponiyanın, 1,9 faizi İranın, 1,8 faizi Niderlandın, 1,7 faizi Fransanın, hər birində 1,3 faiz olmaqla Belçika və Finlandiyanın, 16,0 faizi isə digər ölkələrin payına düşür.

Qrafik 35

**2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında idxalda daha
çox paya malik olan dövlətlər
(milyon ABŞ dolları ilə)**

İdxal olunmuş malların ümumi dəyərinin 12,2 faizini yeyinti məhsulları, 4,2 faizini tütün və tütün məmulatları, 1,4 faizini sement, 2,8 faizini əczaçılıq məhsulları, 2,7 faizini plastmassa və ondan hazırlanan məmulatlar, 1,6 faizini oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, 10,4 faizini qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, 31,0 faizini maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, 9,0 faizini nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, 1,0 faizini mebel və onun hissələri, 23,7 faizini digər mallar təşkil etmişdir.

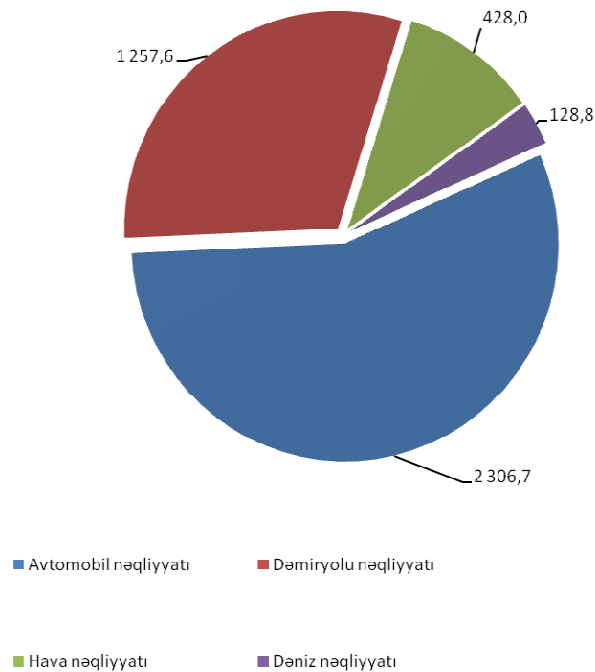
Altı ay ərzində ölkəmizə 5237 çeşiddə mal idxal olunmuşdur. İdxalın ümumi həcmnin 55,9 faizini avtomobil, 30,5 faizini dəmiryolu, 10,4 faizini hava, 3,1 faizini dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə gətirilmiş malların dəyəri təşkil etmişdir.

Cədvəl 66

**2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında idxal olunan malların
nəqliyyat növləri üzrə miqdarı və dəyəri**

Daşınma vasitələri	İdxal	
	Miqdarı (min ton)	Məbləği (milyon ABŞ dolları)
Cəmi	3931,3	4124,6
ondan:		
Dəniz nəqliyyatı	786,8	128,8
Dəmiryolu nəqliyyatı	2159,1	1257,6
Avtomobil nəqliyyatı	979,7	2306,7
Hava nəqliyyatı	5,6	428,0

**2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında idxal olunan malların
nəqliyyat növləri üzrə strukturu**
(milyon ABŞ dolları)

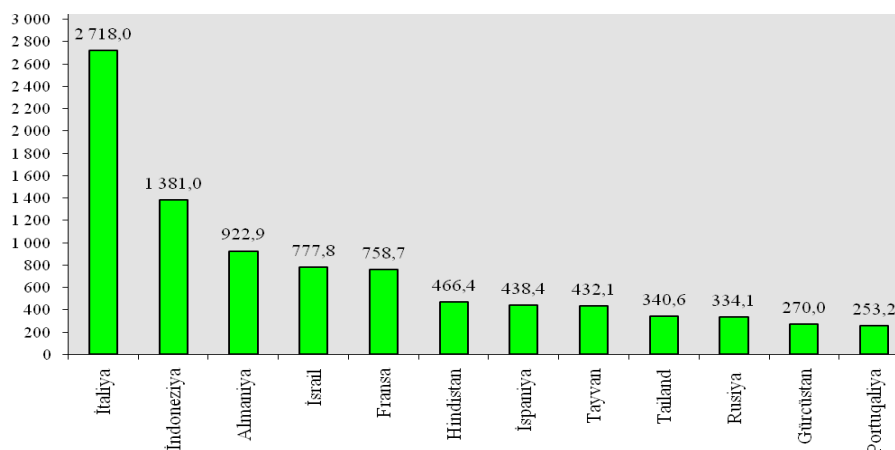
2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə quş əti və əlavə ət məhsulları idxalı 3,2 dəfə, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları 67,0 faiz, kartof 2,1 dəfə, təzə tərəvəz 31,2 faiz, bitki yağları 50,0 faiz, xam şəkər və şəkər 18,8 faiz, mineral gübrələr 13,0 faiz, məişət kondisionerləri 89,2 faiz, məişət soyuducuları 4,6 dəfə, paltaryuyan maşınlar 11,6 faiz, mebel 9,2 faiz artmış, mal əti 2,6 faiz, təzə meyvə 29,8 faiz, çay 8,6 faiz, buğda 1,1 faiz, sement klinkerləri və sement 14,1 faiz, polietilen 34,2 faiz, rezin şinlər 38,5 faiz, polad prokatı 24,3 faiz, qara metallardan çubuqlar və armaturlar 38,4 faiz, qara metallardan künclükler və şvellerlər 31,6 faiz, qara metallardan borular 67,4 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuların idxalı isə 12,0 faiz azalmışdır.

2014-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ölkəyə 30917 ədəd minik avtomobili, 167 ədəd avtobus, 3039 ədəd yük avtomobili idxal olunmuşdur.

İxrac olunmuş malların 24,2 faizi İtaliyaya, 12,3 faizi İndoneziyaya, 8,2 faizi Almaniyaya, 6,9 faizi İsrailə, 6,7 faizi Fransaya, 4,1 faizi Hindistana, 3,9 faizi İspaniyaya, 3,8 faizi Tayvana, hər birində 3,0 faiz olmaqla Tailand və Rusiyaya, 2,4 faizi Gürcüstana, 2,3 faizi Portuqaliyaya, 2,0 faizi Türkiyəyə, 1,9 faizi Amerika Birləşmiş Ştatlarına, 1,8 faizi Avstriyaya, hər birində 1,3 faiz olmaqla Tunis və Çexiyaya, qalan 10,9 faizi isə digər ölkələrə göndərilmişdir.

Qrafik 37

**2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında ixracda daha
çox paya malik olan dövlətlər
(milyon ABŞ dolları ilə)**

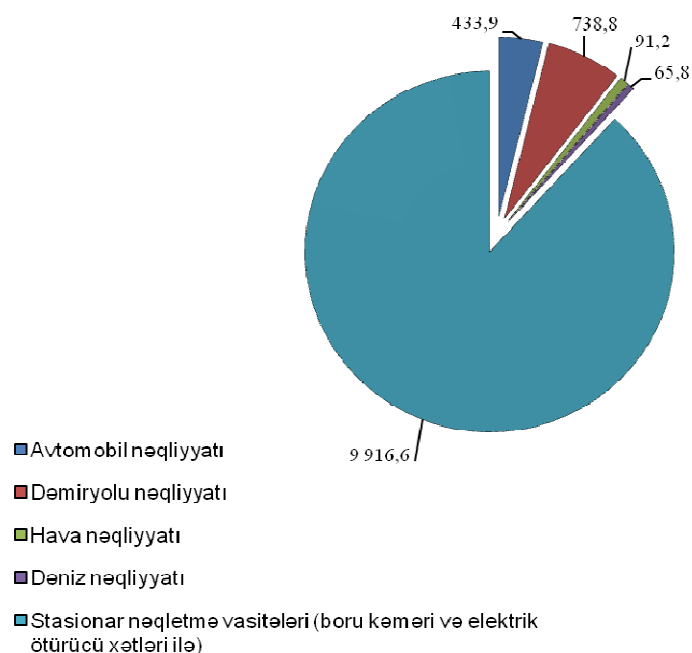
Altı ay ərzində ölkəmizdən 1631 çeşiddə mal ixrac olunmuşdur. İxrac olunmuş malların ümumi həcmnin 88,2 faizi boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəqlətmə, 6,6 faizi dəmiryolu, 3,9 faizi avtomobil, 0,5 faizi dəniz, 0,8 faizi hava nəqliyyatı vasitələri ilə göndərilmiş malların dəyəri hesabına formalaşmışdır.

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında ixrac olunan malların nəqliyyat növləri üzrə miqdarı və dəyəri

Daşınma vasitələri	İxrac	
	Miqdarı (min ton)	Məbləği (milyon ABŞ dolları)
Cəmi	14192,4	11246,3
ondan:		
Dəniz nəqliyyatı	63,1	65,8
Dəmiryolu nəqliyyatı	1132,5	738,8
Avtomobil nəqliyyatı	267,4	433,9
Hava nəqliyyatı	49,3	91,2
Stasionar nəqliyyat vasitələri (boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəqliyyat)	12680,1	9916,6

Qrafik 38

**2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında ixrac olunan malların nəqliyyat növləri üzrə strukturu
(milyon ABŞ dolları)**

İxracın strukturunda xam neft, neft məhsulları, təbii qaz, meyvə-tərəvəz, çay, bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, şəkər, spirtli və alkoqolsuz içkilər, kimya sənayesi məhsulları, plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, pambıq iplik, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar üstünlük təşkil etmişdir.

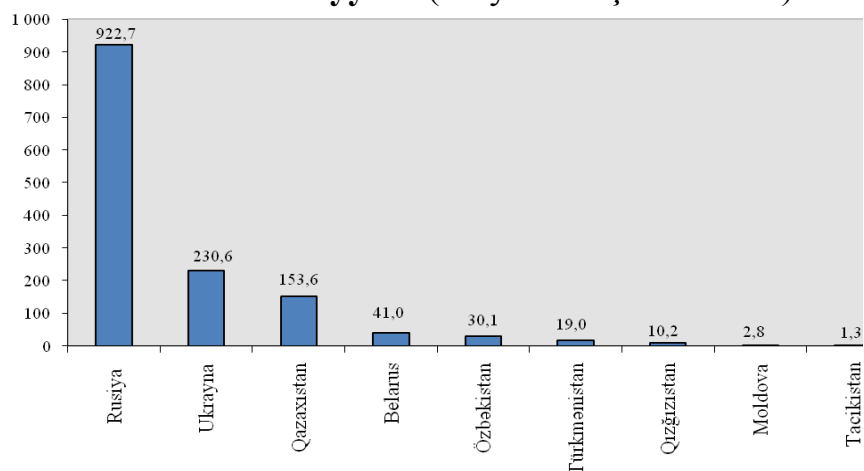
Keçən ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında xarici ölkələrə göndərilmiş məhsullardan təzə tərəvəz 12,5 faiz, təzə meyvə 23,6 faiz, marqarin, digər qida üçün yararlı qarışıqlar 24,3 faiz, neft koksu 5,8 faiz, emal olunmamış alüminium 1,4 faiz artmış, çay 33,1 faiz, kartof 8,6 faiz, bitki yağları 7,8 faiz, şəkər 2,1 faiz, pambıq parça ipliği 48,5 faiz, sürtkü yağları 25,5 faiz, polietilen 19,6 faiz, maye qaz 67,7 faiz, aviasiya və digər məqsədlər üçün ağ neft 23,3 faiz, qazoyl 24,5 faiz, qara metallardan boruların ixracı isə 50,8 faiz azalmışdır.

Cari ilin yanvar-iyun ayları ərzində qeyri-neft məhsullarının ixracı 828,7 milyon dollar təşkil etmişdir.

İxrac olunmuş, lakin 2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında məlumatları bəyan edilməmiş xam neft və təbii qazın həcmi də nəzərə alınmaqla, statistik məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi 20,6 milyard ABŞ dollarına bərabər olmuş və 2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə onun fiziki həcmi 6,2 faiz azalmışdır. Əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcmnin 80,0 faizini, yaxud 16,5 milyard dollarını ölkədən ixrac olunmuş mallar təşkil etmişdir. Xarici ticarət dövriyyəsinin 19,2 milyard dolları, yaxud 93,1 faizi, o cümlədən ixracın 16,1 milyard dolları (97,4 faizi) MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərin payına düşmüşdür. Bu ölkələrlə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi 4,3 faiz azalmışdır.

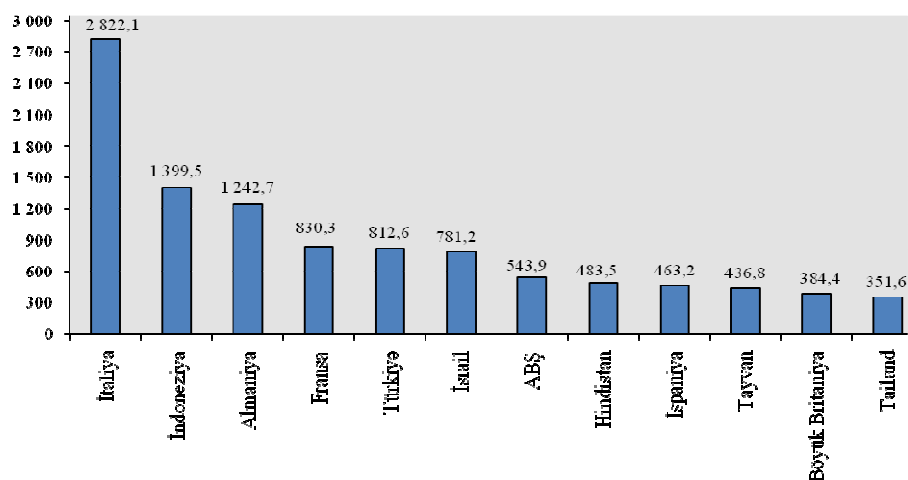
Qrafik 39

**2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında MDB ölkələri
ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)**

Qrafik 40

**2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında MDB-yə üzv
ölkələr istisna olmaqla bəzi digər dövlətlərlə
ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)**

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkəmizə 32,2 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif mallar gətirilmişdir.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

2014-cü il iyul ayının 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin həcmi əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 13,5 faiz artaraq 6,7 milyard manata çatmışdır.

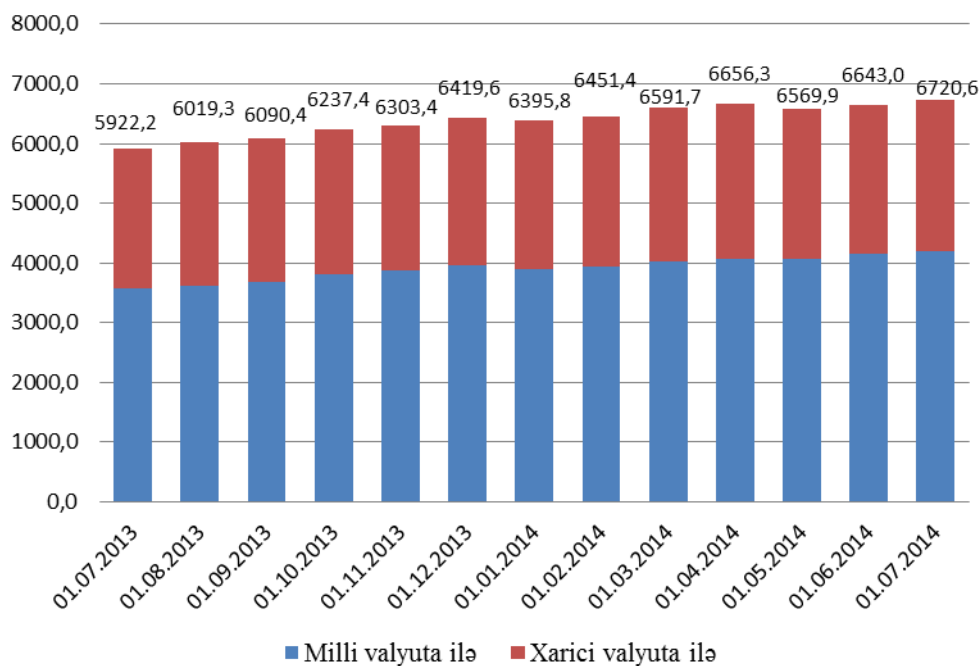
Əmanətlərin 4,2 milyard manatı və ya 62,5 faizi milli, 2,5 milyard manatı xarici valyutada qoyulmuş və əvvəlki ildəkinə nisbətən müvafiq olaraq 17,1 və 7,9 faiz artmışdır.

Əmanətlərin 76,9 faizi özəl banklarda yerləşdirilmişdir.

Cədvəl 68

Əhalinin əmanətləri

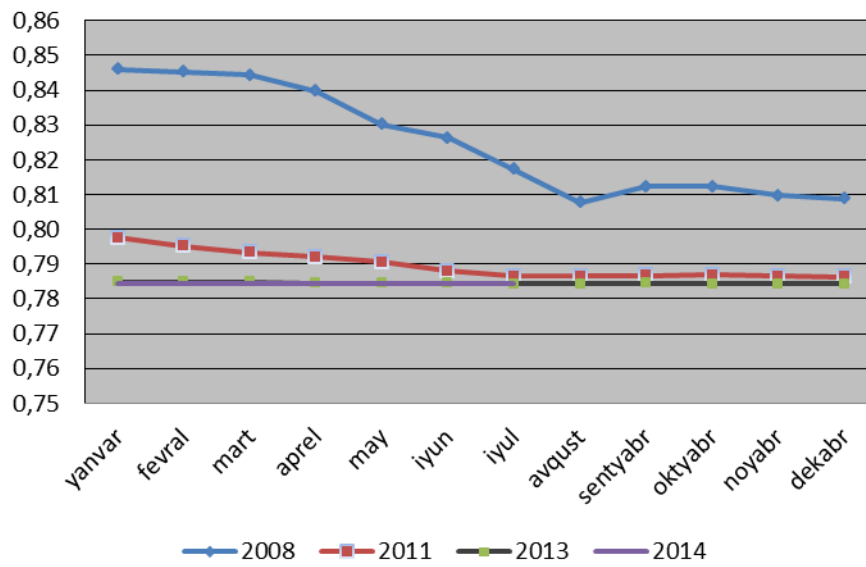
	2014-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	6720,6	113,5
o cümlədən:		
milli valyuta ilə	4198,3	117,1
xarici valyuta ilə	2522,3	107,9

Əhalinin əmanətləri, mln. manat

2014-ci ilin iyul ayında manatın 1 ABŞ dollarına orta məzənnəsi 0,78 manat, 100 Rus rubluna 2,26 manat, 1 Avroya 1,06 manat, ilin əvvəlindən isə müvafiq olaraq 0,78 manat, 2,25 manat və 1,07 manat təşkil etmişdir.

Qrafik 42

Manatın 1 ABŞ dollarına məzənnəsinin dəyişməsi

Əhalinin gəlirləri

2014-cü ilin yanvar-iyul aylarında əhalinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 4,7 faiz artaraq 21,0 milyard manata çatmış, onun hər nəfərə düşən həcmi orta hesabla 2239,1 manat təşkil etmişdir. Hər nəfərə düşən gəlirlərin artımı istehlak qiymətlərinin bahalaşmasını 1,9 faiz bəndi üstələyərək 3,4 faiz olmuşdur.

Bu dövr ərzində gəlirlərin 70,3 faizi son istehlaka, 9,1 faizi vergilər, sosial sığorta və üzvlük haqlarının, 2,6 faizi kreditlər üzrə faizlərin ödənilməsinə, 18,0 faizi isə əmanətlərin və kapitalın artırılmasına yönəldilmişdir.

Əhalinin sərəncamında qalan 19,1 milyard manatlıq gəlir əvvəlki ildəki ilə müqayisədə 5,2 faiz çox olmuşdur.

Cədvəl 69

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2014-cü il yanvar-iyul aylarında faktiki	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə *)
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn. manat	21019,3	104,7
hər nəfərə, manat	2239,1	103,4
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn. manat	19104,6	105,2
hər nəfərə, manat	2035,1	103,9

*) əvvəlki dövrlərin göstəriciləri əldə olunmuş yeni məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əmək haqqı

2014-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzzla çalışan işçilərin orta aylıq əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,3 faiz artaraq 439,8 manat təşkil etmişdir. Əmək haqqı neft sektorunda 1777,6 manat, qeyri-neft sektorunda 406,0 manat, dövlət bölməsində 354,3 manat, özəl bölmədə 566,5 manat təşkil etmişdir.

Digər fəaliyyət növləri ilə müqayisədə mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyətində, informasiya və rabitədə, peşə, elmi və texniki fəaliyyət sahəsində, tikintidə orta aylıq nominal əmək haqqı daha yüksək olmuşdur.

Bu dövrdə müəssisə və təşkilatlarda çalışan kənar əvəzçilərin orta aylıq əmək haqqı 268,7 manat və mülki-hüquqi xarakterli müqavilələr üzrə işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı 304,1 manat təşkil etmişdir.

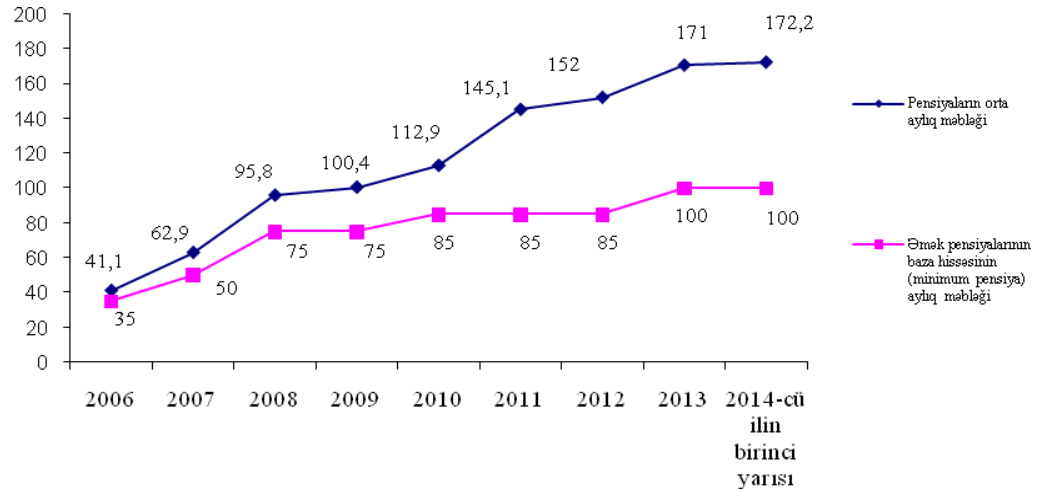
Sosial təminat

2014-cü il iyul ayının 1-i vəziyyətinə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondu sistemində 1285,0 min nəfər pensiyaçı qeydiyyatda olmuş və ölkə əhalisinin 13,6 faizini təşkil etmişdir. Pensiyaçıların 61,1 faizi yaşa, 28,1 faizi əlilliyə, 10,8 faizi isə ailə başçısını itirməyə görə pensiya alır.

Təyin olunmuş aylıq pensiyaların orta məbləği ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12,3 faiz artaraq 172,2 manat təşkil etmiş və orta aylıq əmək haqqının 39,2 faizinə bərabər olmuşdur.

Qrafik 43

Pensiyaların orta aylıq və əmək pensiyalarının baza hissəsinin (minimum pensiya) aylıq məbləği, manatla

Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun məlumatlarına əsasən, cari ilin yanvar-iyun aylarında pensiya və müavinətlərin maliyyələşdirilməsinə 1393,3 milyon manat, yaxud əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 176,7 milyon manat və ya 14,5 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Pensiya xərcləri 2013-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 14,6 faiz artaraq 1359,6 milyon manat təşkil etmişdir.

2014-cü ilin altı ayı ərzində əhaliyə 33,7 milyon manat məbləğində müavinət ödənilmişdir ki, bunun da 31,5 faizi

hamiləliyə və doğuma görə, 27,3 faizi əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə, 16,9 faizi dəfn üçün ödənilən, 24,3 faizi isə digər müavinətlərin payına düşür.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin məlumatlarına görə, iyul ayının 1-i vəziyyətinə 332,2 min nəfərə sosial müavinətlər təyin olunmuşdur. Yaşa görə müavinət alanların sayı 13,2 min nəfər, əlilliyə görə 125,3 min nəfər, ailə başçısını itirməyə görə 39,4 min nəfər, sağlamlıq imkanları məhdud olduğuna görə müavinət alan 18 yaşadək uşaqların sayı isə 64,8 min nəfər olmuşdur.

Əmək pensiyası almaq hüququ olmayan 55,1 min nəfərə kommunal, nəqliyyat və digər xidmətlərə görə güzəştlərin əvəzinə müavinət verilmişdir.

Validəynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların 517 nəfər qəyyumuna, eləcə də 9,9 min ailəyə 19,2 min uşaq üçün aylıq müavinət verilmişdir. Uşaq müavinətlərini şəhid ailələrinin, müharibə əlillərinin, I və II qrup Çernobil AES əlillərinin və müddətli hərbi xidmət qulluqçularının uşaqları almışlar. Bundan əlavə, 5,9 min 1 yaşadək uşağa görə 5,8 min ailəyə sosial müavinət verilmişdir.

Əmək xəsarəti və ya peşə xəstəliyi nəticəsində 498 zərərçəkən kompensasiya almışdır.

Bununla yanaşı, 60,9 min nəfərə, o cümlədən 53,2 min uşağın doğulmasına görə, 4,5 min nəfərə radiasiya qəzası nəticəsində əlil olmuş şəxslərin müalicəsi üçün, 2,0 min nəfərə penitensiar müəssisələrində cəza çəkməkdən azad edilmiş şəxslərə və həyatını itirmiş 1,2 min nəfərin dəfni üçün birdəfəlik müavinət verilmişdir.

2014-cü ilin ilk yarımili ərzində Azərbaycan Respublikası qarşısında xüsusi xidmətlər göstərmiş 50,2 min nəfər aylıq təqaüd almışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 17 mart tarixli 128 nömrəli Fərmanına əsasən əlillik ümumi xəstəlik, hərbi xidmət dövründə xəstələnmə, əmək zədəsi və peşə xəstəliyi, hərbi əməliyyatlar keçirilən zonada olmaqla əlaqədar və Çernobil AES-də qəzanın ləğvi ilə əlaqədar səbəblərdən baş

verdikdə I qrup əlil olaraq sosial müavinət alan vətəndaşlara aylıq məbləği 60 manat müəyyən olunmaqla Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü təsis edilmişdir.

Bununla yanaşı, əlillərin sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 17 mart tarixli 129 nömrəli Fərmanına əsasən 2014-cü ilin aprel ayının 1-dən müharibə əlillərinə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün aylıq məbləği I qrup müharibə əlilləri üçün 36,4 faiz, II qrup üçün 52,9 faiz, III qrup üçün 66,7 faiz artırılmış və müvafiq olaraq 150, 130 və 100 manat müəyyən edilmişdir.

Cari ilin iyul ayının 1-i vəziyyətinə ölkədə 126,6 min ailənin 555,2 min nəfər üzvü ünvanlı dövlət sosial yardımı almış və hər bir nəfərə orta hesabla 29,36 manat ödənilmişdir.

Demoqrafik vəziyyət

Ölkə əhalisinin sayı ilin əvvəlindən 51,8 min nəfər və ya 0,5 faiz artaraq 2014-cü ilin iyul ayının 1-i vəziyyətinə 9528,9 min nəfərə çatmışdır. Bir kvadrat kilometrə əhalinin sıxlığı 110 nəfər olmuşdur. Əhalinin ümumi sayının 53,2 faizi şəhər, 46,8 faizi kənd sakinləri, 49,7 faizi kişilər, 50,3 faizi qadınlar, 22,4 faizi 0-14 yaşda, 71,8 faizi 15-64 yaşda, 5,8 faizi isə 65 və yuxarı yaşda olanlardır. Hazırda hər 1000 nəfər kişiye 1011 nəfər qadın düşür.

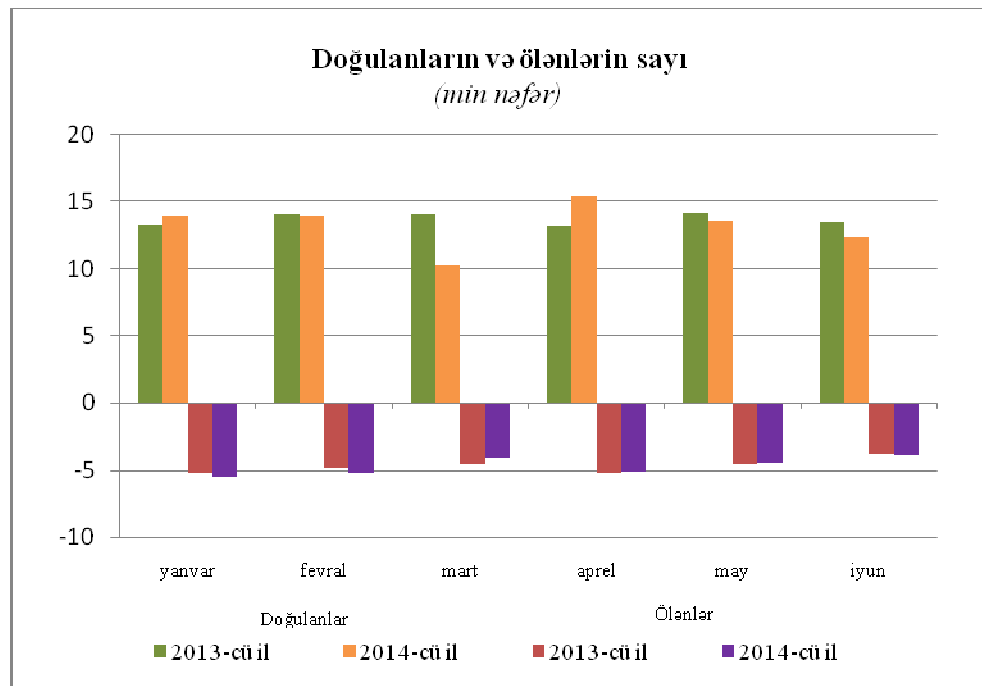
Cədvəl 70

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Y a n v a r – i y u n					
	min			əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2014	2013	artım (+) azalma (-)	2014	2013	2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	51,3	54,1	-2,8	11,0	11,8	93,2
Doğulanlar	79,6	82,2	-2,6	17,1	17,9	95,5
Ölənlər	28,3	28,1	0,2	6,1	6,1	100,0
Nikahlar	38,8	38,6	0,2	8,3	8,4	98,8
Boşanmalar	5,9	5,7	0,2	1,3	1,2	108,3

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Cari ilin yanvar-iyun ayları ərzində ölkədə 79,6 min körpə doğulmuş və əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə bu göstərici 17,1 təşkil etmişdir. Doğulanların 53,6 faizini oğlanlar, 46,4 faizini qızlar təşkil edir. Doğulan körpələrin 1396-sı əkiz, 30-u isə üçəm doğulmuşdur.

2014-cü ilin ilk altı ayı ərzində 28,3 min ölüm halı qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ölüm əmsalı dəyişməyərək eyni səviyyədə (6,1) qalmışdır.

İlin əvvəlindən rəsmi orqanlar tərəfindən ölkədə 38,8 min nikah və 5,9 min boşanma halları qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə nikahların sayı 8,4, boşanmaların sayı isə 1,2 təşkil etmişdir.

Cari ilin birinci yarısında Dövlət Miqrasiya Xidmətinin və Daxili İşlər Nazirliyinin müvafiq qurumları tərəfindən Azərbaycana daimi yaşamaq üçün 830 nəfər gələn və 401 nəfər ölkədən gedən qeydə alınmışdır.

Hüquqpozmlar

Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin məlumatlarına əsasən, 2014-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ölkədə 12231 cinayət faktı qeydə alınmış və əhəlinin hər 100 min nəfərinə hesabı ilə 128 cinayət hadisəsi qeydə alınmışdır. Qeydə alınmış cinayətlərin 56,8 faizi az ağır, 30,7 faizi böyük ictimai təhlükə törətməyən, 12,5 faizi ağır və xüsusilə ağır cinayətlərə aiddir.

Hesabat dövründə cinayətlərin strukturunda 2220-si şəxsiyyət əleyhinə, 5494-ü iqtisadi sahədə törədilən, 3787-si ictimai təhlükəsizlik və ictimai qayda əleyhinə, 730-u dövlət hakimiyyəti əleyhinə olan cinayətlərdir.

Qeydə alınmış cinayətlərin 133-ü qəsdən adam öldürmə və adam öldürməyə cəhd, 183-ü qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurma, 11-i işgəncə vermə, 16-sı adam oğurluğu (o cümlədən, 15-i evlənmək məqsədilə qadın oğurluğu) cinayətlərinə aiddir. 104 cinayət hadisəsi xarici ölkələrin, onların 18-i MDB-yə üzv olan ölkələrin vətəndaşları tərəfindən törədilmişdir.

2014-cü ilin birinci yarısında ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə rüşvət cinayətləri 61,0 faiz, qanunsuz sahibkarlıq cinayətləri 34,3 faiz, insan alveri ilə bağlı və torpaq üzərində mülkiyyət hüququnu pozma cinayətləri 24,0 faiz, hərəkət təhlükəsizliyi və nəqliyyat vasitələrinin istismarı qaydaları əleyhinə olan cinayətlər 15,6 faiz, xuliqanlıq cinayətləri isə 9,6 faiz azalmışdır.

Cari ilin 6 ayı ərzində narkotiklər və güclü təsiredici vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı 1822 cinayət hadisəsi qeydə alınmış və onların 28,1 faizi satış məqsədi ilə törədilmişdir.

Əməliyyat istintaq tədbirləri nəticəsində ötən il qeydə alınmış cinayətlərin 46,2 faizi açılmışdır. Açılmış cinayətlərin 836-sı əvvəllər cinayət törətmiş, 540-ı qrup şəklində, 200-ü sərxoş vəziyyətdə, 181-i 18 yaşadək uşaqlar tərəfindən və ya onların iştirakı ilə, 330-u isə narkomanlar və ya narkotik təsir altında olan şəxslər tərəfindən törədilmişdir.

2014-cü ilin birinci yarısında aşkarlanmış hüquqpozucularının 82,9 faizi cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmuşdur. Aşkar olunmuş hüquqpozucuların 77,2 faizi əmək qabiliyyətli yaşda olub, heç bir yerdə oxumayan və işləməyənlər, 13,0 faizi əvvəllər cinayət törətmiş şəxslər, 4,6 faizi sərxoş vəziyyətində olan şəxslər, 5,9 faizi qadınlar, 3,2 faizi isə 18 yaşadək uşaqlardır.

Hesabat dövründə qeydə alınmış 312 cinayət hadisəsi məişət zorakılığı ilə bağlı olmuş və onların 10,3 faizi sərxoş vəziyyətdə, 9,6 faizi əvvəllər cinayət törətmiş şəxslər tərəfindən törədilmişdir. Məişət zorakılığı nəticəsində baş vermiş cinayətlərin 93,9 faizi qəsdən sağlamlığa az ağır və yüngül zərər vurma, 1,3 faizi qəsdən adam öldürmə və adam öldürməyə cəhd, 4,8 faizi isə digər cinayətlərdir.

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
sədrinin birinci müavini**

Həmid Bağirov